

2016

ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΚΟ ΙΔΡΥΜΑ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΜΗΜΑ :ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ ΚΑΙ ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗΣ

ΠΤΥΧΙΑΚΗ ΕΡΓΑΣΙΑ

ΘΕΜΑ: Συγκριτική Μελέτη Τραπεζικού και
Ασφαλιστικού συστήματος κατά την περίοδο μετά
την κρίση

Επόπτης Καθηγητής : Τσουκάτος Ευάγγελος

Φοιτήτριες : Ματαλλιωτάκη Δώρα Α.Μ 669
Κουμαντάκη Μαρία Α.Μ 674

ΗΡΑΚΛΕΙΟ,ΜΑΪΟΣ 2016

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ	1
Εισαγωγή.....	3
1. Κεφάλαιο Πρώτο : Οικονομική Κρίση την Περίοδο 2008 – 2013 και Χρηματοπιστωτικό Σύστημα	5
1.1 Αιτίες και Λόγοι Οικονομικής Κρίσης που Ξεκινά το Έτος 2008.....	5
1.2 Επιπτώσεις της Κρίσης στις Τράπεζες και τα Χρηματοοικονομικά Ιδρύματα στην Ελλάδα και στην Αμερική.....	6
1.3 Προσαρμογή του Χρηματοπιστωτικού Τομέα την Περίοδο της Οικονομικής Κρίσης	10
2. Κεφάλαιο Δεύτερο : Χρηματοπιστωτικό Σύστημα Ελλάδος την Περίοδο 2008 -2013, Η Μελέτη Πορείας των Ελληνικών Τραπεζών.....	13
2.1 Τρόπος Λειτουργίας των Εμπορικών Τραπεζών στις Μέρες μας	13
2.2 Παράγοντες που Επιδρούν στην Λειτουργία των Τραπεζών Πειραιώς, Εθνική και Άλφα Τράπεζα	17
3. Κεφάλαιο Τρίτο : Χρηματοπιστωτικό Σύστημα Ελλάδος την Περίοδο 2008 -2013, Η Μελέτη Πορείας των Ελληνικών Τραπεζών	23
3.1 Παράγοντες που Επιδρούν στην Λειτουργία των Τραπεζών Πειραιώς, Εθνική, Άλφα Τράπεζα και Eurobank	23
3.2 Οικονομικά Μεγέθη και Πορεία Αριθμοδεικτών των Τεσσάρων (4) Συστημικών Τραπεζών Πειραιώς, Άλφα, Εθνικής και Eurobank στην Ελληνική Επικράτεια και στο Διεθνή Χώρο την Περίοδο 2010-2013	28
Αριθμοδείκτης Ρευστότητας	29
Οικονομικά Μεγέθη και Πορεία Αριθμοδεικτών των τριών ασφαλιστικών ,GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.,ING ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ,INTEPAMΕΡΙΚΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ Α.Ε στην Ελληνική Επικράτεια και στο Διεθνή Χώρο την Περίοδο 2010-2013.....	54
Αριθμοδείκτης Ρευστότητας	54
4. Κεφάλαιο Τέταρτο : Χρηματοπιστωτικό Σύστημα Ελλάδος την Περίοδο 2008 -2013, Η Μελέτη Πορείας των Σημαντικότερων Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στη Χώρα.....	71
4.2 Παράγοντες που Επιδρούν στην Λειτουργία των Σημαντικότερων Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων.....	77
5. Κεφάλαιο Πέμπτο : Συγκριτική Μελέτη του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος Ελλάδος την Περίοδο 2008 -2013, Η Μελέτη Πορείας των Σημαντικότερων Τραπεζών και Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στη Χώρα	84
5.1 Η Πορεία των Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα και οι Παράγοντες που τις Επηρέασαν Σχετικά την Περίοδο 2008 - 2013	84
5.2 Η Εμφάνιση του Φαινομένου Συγχωνεύσεων και Εξαγορών στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα τη Περίοδο 2008-2013.....	91
Επίλογος – Συμπεράσματα	112
Βιβλιογραφία	113

Εισαγωγή

Η παγκόσμια οικονομική ύφεση του 2008 είναι το αποτέλεσμα που προκλήθηκε από την διεθνή χρηματοοικονομική κρίση του 2007 σε τομείς της πραγματικής οικονομίας της διεθνούς κοινότητας. Σημαντικοί κλάδοι της οικονομίας επλήγησαν, όπως ο τραπεζικός, ο ασφαλιστικός, ο κτηματομεσιτικός, οι αυτοκινητοβιομηχανίες, το εμπόριο και άλλοι με άμεσα αποτελέσματα στα οικονομικά μεγέθη των οικονομιών όπως αύξηση της ανεργίας, νέες πληθωριστικές πιέσεις, υποτίμηση νομισμάτων κ.α.

Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει τις επιπτώσεις που είχε η οικονομική κρίση στην Ελλάδα στον τραπεζικό κλάδο και τον ασφαλιστικό τομέα.

Αποδεικνύεται η ένταση των επιπτώσεων της κρίσης στις ελληνικές τράπεζες καθώς οι περισσότερες οδηγήθηκαν σε αύξηση μετοχικού κεφαλαίου ή έκδοση ομολογιακών δανείων προκειμένου να αντιμετωπίσουν την έλλειψη κεφαλαιακής επάρκειας.

Ταυτόχρονα οι συγχωνεύσεις και οι εξαγορές στην τραπεζική αγορά αποτελούν μια ακόμα λύση των προβλημάτων ρευστότητας των ελληνικών τραπεζικών ιδρυμάτων.

Ο ασφαλιστικός τομέας επίσης δεν παρέμεινε αλώβητος μέσα στην οικονομική κρίση αντίθετα με τις «αλλοδαπές» ασφαλιστικές εταιρίες που δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα οι οποίες απολαμβάνουν κάλυψη της κεφαλαιακής επάρκειας και παροχή αντασφαλιστικής κάλυψης από τις μητρικές τους εταιρίες με προνομιακούς όρους και έξω από την δυνατότητα ελέγχου από τις ελληνικές εποπτικές αρχές. Τα τελευταία χρόνια κυρίως για λόγους μειωμένης ρευστότητας προχώρησαν σε κλείσιμο περίπου 60 ελληνικές ασφαλιστικές εταιρίες.

Τέλος, μέσα από μια σειρά αριθμοδεικτών και διαγραμμάτων αναλύουμε τις οικονομικές καταστάσεις βασικών τραπεζικών ιδρυμάτων και ασφαλιστικών εταιριών ώστε να κατανοήσουμε καλύτερα τα αποτελέσματα της οικονομικής κρίσης.

Prologue

The global economic recession of 2008 is a result caused by the international financial crisis of 2007 affecting domains of real economy within the international community.

Important economic sectors have been selected namely those of banking, insurance, real estate, car manufacturing commerce with direct effects on vital aspects of economies such as, the rising of unemployment, new inflationary pressures, devaluation of currencies, to name but a few.

The purpose of this paper is to highlight the impact of the economic crisis on the Greek banking and insurance sector.

Consequences were so intense that Greek banks were force to increase shared capitals or issue bands in order to deal with capital inadequacy.

Simultaneously, merges and acquisitions in the banking market acted as a possible solution to liquidity problems faced by the Greek banks.

The insurance sector didn't remain unscathed either.

Nowadays, many foreign insurance companies thrive in Greece, having ensured capital adequacy and the provision of reinsurance by their parent company, under favourable terms and with little or no control by Greek supervisory authorities conditions are not the same for Greek insurance companies, sixty of which were forced to close down mainly due to reduced liquidity.

Finally, based on a series of ratios and charts, we analyse basic financial statements of various bank institutions and insurance companies to better understand the effects of the economic crisis.

1. Κεφάλαιο Πρώτο : Οικονομική Κρίση την Περίοδο 2008 – 2013 και Χρηματοπιστωτικό Σύστημα

1.1 Αιτίες και Λόγοι Οικονομικής Κρίσης που Ξεκινά το Έτος 2008

Η κρίση του 2007 ξεκίνησε στις Ηνωμένες Πολιτείες της Αμερικής μετά την εμφάνιση σοβαρών προβλημάτων στην αγορά στεγαστικών δανείων χαμηλής εξασφάλισης και την χρήση επενδυτικών προϊόντων που εξαρτιόταν άμεσα από τη δυνατότητα αποπληρωμής των δανείων από τα οποία παράγονταν .Η τιτλοποίηση των δανείων και η μετατροπή τους σε σύνθετους επενδυτικούς τίτλους είχε σοβαρές επιπτώσεις στον Ευρωπαϊκό και Αμερικανικό Χρηματοπιστωτικό τομέα.

Η έντονη φημολογία για κατάρρευση των τραπεζών δημιούργησε ακόμα μεγαλύτερα προβλήματα. Οι τράπεζες που είχαν τιτλοποιήσει δάνεια χαμηλής πιστοληπτικής ικανότητας χρειάζονταν ρευστότητα προκειμένου να ανταποκριθούν στις εγγυήσεις ή τελικά εμφάνιζαν ζημιές στο ενεργητικό τους και μείωση της κεφαλαιακής επάρκειας. Όσες τράπεζες δεν είχαν αγοράσει τους παραπάνω τίτλους αντιμετώπιζαν με καχυποψία τις υπόλοιπες δεδομένου ότι δεν ήξεραν ποιο πιστωτικό ίδρυμα κινδύνευε να καταρρεύσει, οπότε σταμάτησε και η διατραπεζική αγορά χρήματος με συνεπακόλουθο και την αύξηση των επιτοκίων.

Οι κεντρικές τράπεζες προσπάθησαν να ενισχύσουν την εμπιστοσύνη και να διευκολύνουν την διατραπεζική ρευστότητα με εγγυήσεις και άλλα μέτρα επιτοκιακής πολιτικής. Η ανησυχία στην αγορά για μια επερχόμενη κρίση ξεκίνησε στις αρχές του 2007 καθώς άρχισαν να διαφαίνονται τα πρώτα σημάδια κόπωσης στην αγορά των στεγαστικών δανείων. Η Ευρωπαϊκή Κεντρική τράπεζα προκειμένου να αντιμετωπίσει τις πληθωριστικές πιέσεις προέβιανε σε αύξηση των επιτοκίων με αποτέλεσμα να αυξάνεται ο πιστωτικός κίνδυνος των πιστωτικών ιδρυμάτων και να πλήττονται οι δανειολήπτες. Το ευρώ άρχισε να ανατιμάται ακόμα περισσότερο έναντι του δολαρίου και να πλήττονται οι εξαγωγές στην Ευρώπη. Μετά την αδυναμία της Bear Sterns να καλύψει τίτλους που βασιζονταν σε sub prime στεγαστικά και την υποχρέωση της τράπεζας να ρευστοποιήσει στοιχεία της προκειμένου να καλύψει τις απαιτήσεις των επενδυτών, οι οίκοι αξιολόγησης υποβάθμισαν τους συγκεκριμένους τίτλους εντείνοντας την αβεβαιότητα στην αγορά.

Τον Αύγουστο του 2007 ξέσπασε η μεγάλη κρίση των ΗΠΑ καθώς μεγάλο ποσοστό των δανειοληπτών δεν μπορούσε να ανταποκριθεί στην εξόφληση των δανειοληπτών του. Το αποτέλεσμα ήταν να αρχίσουν οι πλειστηριασμοί των ακινήτων, να μειωθεί σημαντικά η ρευστότητα των τραπεζών από τα ανείσπραχτα δάνεια είχαν ως αποτέλεσμα την αδυναμία πληρωμής σε τοκομερίδια και αξίες ομολόγων στα οποία είχαν επενδύσει πολλές Ευρωπαϊκές τράπεζες. Η διατραπεζική αγορά πάγωσε αυξάνοντας τα επιτόκια, αύξηση που τελικά μετακυλίθηκε στους πελάτες των τραπεζών.

1.2 Επιπτώσεις της Κρίσης στις Τράπεζες και τα Χρηματοοικονομικά Ιδρύματα στην Ελλάδα και στην Αμερική

Η ελληνική τραπεζική αγορά και σε σχέση με την Ευρωπαϊκή αγορά, φέρει κάποιες διαφορές αλλά και ιδιομορφίες. Φυσικά σοβαρό λόγο παίζουν τα ελληνικά χαρακτηριστικά των αγορών αλλά και το τραπεζικό σύστημα με τα ιδιόμορφα χαρακτηριστικά του. Βασικό χαρακτηριστικό είναι η μεγάλη συγκέντρωση της ελληνικής τραπεζικής αγοράς στην οποία πρωταγωνιστές είναι οι ιδιωτικές αλλά και δημόσιες τράπεζες αντίστοιχα. Στοιχεία όπως το ύψος και η εξέλιξη των μεριδίων των τραπεζών σε αγορές καταθέσεων και χορηγήσεων αποτελούν και τον συγκεντρωτικό χαρακτήρα της τραπεζικής αγοράς (Lingg 1996).

Αναφερόμενοι στις επιπτώσεις της κρίσης του 2008, θα λέγαμε πως η αρχή της εστιάστηκε αρχικά στις Ηνωμένες Πολιτείες Αμερικής, έχοντας ως σημείο αναφοράς τον κλάδο των κατασκευών. Σήμερα, οι ΗΠΑ παράγουν σχεδόν το ¼ του παγκόσμιου προϊόντος αφού το ΑΕΠ (Ακαθάριστο Εγχώριο Προϊόν) τους το 2007 ανήλθε σε 13,8 τρις δολάρια, έναντι 54,6 τρις του διεθνούς προϊόντος. Αν μάλιστα συλλογιστούμε ότι πολλές αμερικάνικες πολυεθνικές δραστηριοποιούνται εκτός συνόρων (κυρίως στην Κίνα και τις Ινδίες) θα συμπεράνουμε ότι οι ΗΠΑ συμβάλλουν σχεδόν στο 35% της ετήσιας διεθνούς παραγωγής. Αυτός είναι και ο βασικότερος λόγος για τον οποίο τα μακροοικονομικά προβλήματα των Ηνωμένων Πολιτειών επηρεάζουν άμεσα τον υπόλοιπο κόσμο (O'Neill, 2011).

Πολλοί είναι εκείνοι οι οποίοι πιστεύουν ότι η κρίση προβλέφθηκε από πολύ λίγους επειδή δεν οφείλεται σε έναν μεμονωμένο παράγοντα αλλά σε συνδυασμό παραγόντων. Οι παράγοντες αυτοί επέδρασαν πολλαπλασιαστικά ο ένας στον άλλον,

δημιουργώντας μια εκρηκτική αρνητική δυναμική και ένα φαύλο κύκλο χρεοκοπιών και πτώσεων των τιμών των περιουσιακών στοιχείων που ξεπέρασε τα όρια των Η.Π.Α. και επεκτάθηκε παγκοσμίως, κυρίως στην Ευρώπη.

Ορισμένοι μεμονωμένοι παράγοντες και ανισορροπίες στην παγκόσμια οικονομία είχαν επισημανθεί από τους πανεπιστημιακούς. Η συνδυαστική αρνητική επίδρασή τους στον χρηματοοικονομικό τομέα, όμως, δεν είχε εκτιμηθεί πλήρως. Οι παράγοντες που συντέλεσαν στην έναρξη της κρίσης στις ΗΠΑ, κατηγοριοποιούνται από τους ειδικούς σε μακροοικονομικούς και χρηματοοικονομικούς. Οι σημαντικότεροι εξ αυτών αναφέρονται οι μακροοικονομικοί παράγοντες και οι οποίοι περιλαμβάνουν τα εξής στοιχεία (O'Neill, 2011):

- Η ανισορροπία ανάμεσα στις χώρες του πλανήτη όσον αφορά το διαφορετικό βαθμό αποταμίευσης και επένδυσης, που εκδηλώθηκε με υψηλά ελλείμματα τρεχουσών συναλλαγών των Η.Π.Α. και υψηλά πλεονάσματα των χωρών της Ασίας, ιδιαίτερα της Κίνας. Οι ανισορροπίες οδήγησαν σε μεταφορά κεφαλαίων από την Ασία προς τις Η.Π.Α., δηλαδή σε φτηνό χρήμα, μεγάλη ρευστότητα και χαμηλά πραγματικά επιτόκια στις Η.Π.Α. (Obstfeld and Rogoff (2009), Caballero and Krishnamurthy (2009)). Τα χαμηλά πραγματικά επιτόκια έδωσαν ώθηση στις ήδη υπάρχουσες ανισορροπίες του χρηματοοικονομικού τομέα.
- Η φούσκα των τιμών των ακινήτων στις Η.Π.Α. Από τα μέσα της δεκαετίας του 1990, οι τιμές των ακινήτων ξεκίνησαν μια ανοδική πορεία, η οποία αν και προβλημάτισε πολλούς αναλυτές, αφέθηκε ελεύθερη να εξαπλωθεί. Η άνοδος των τιμών των κατοικιών σταμάτησε στα μέσα του 2006 και, έκτοτε, οι τιμές άρχισαν να πέφτουν.
- Η πτώση των τιμών των κατοικιών οδήγησε σε καθυστερήσεις των δόσεων των νοικοκυριών προς τις τράπεζες. Ορισμένα νοικοκυριά άρχισαν να αντιλαμβάνονται ότι η αξία του σπιτιού που πρόσφατα αγόρασαν έπεσε κάτω από την αξία του δανείου τους και ότι τους συνέφερε απλώς να παραδώσουν τα κλειδιά στην τράπεζα και να φύγουν από το σπίτι. Η χρεοκοπία των νοικοκυριών οδήγησε και σε μειωμένες εισροές στα ταμεία των τιτλοποιημένων δανείων.

- Η πολιτικοοικονομική ιδεολογία που επικρατούσε στις Η.Π.Α. και τις υπόλοιπες αναπτυγμένες χώρες, σύμφωνα με την οποία οι αγορές είναι αποτελεσματικές και οι πολίτες ορθολογικοί στην οικονομική συμπεριφορά τους. Ο O'Neil (2011) αναφέρεται εκτεταμένα και με πολλά παραδείγματα στο άρθρο του στον παρόντα τόμο στο ζήτημα αυτό, που το θεωρεί κομβικό της κρίσης. Τα χρηματοοικονομικά ιδρύματα οδηγήθηκαν σε ριψοκίνδυνες επενδύσεις χωρίς να τιμολογούν σωστά τον κίνδυνο (O'Neill, 2011).
- Οι εποπτικές αρχές και αυτές φαίνεται να είχαν πλήρως ενστερνιστεί την υπόθεση της αποτελεσματικής αγοράς, ιδιαίτερα ο πρώην επικεφαλής της Ομοσπονδιακής Τράπεζας των Η.Π.Α. (Federal Reserve), Alan Greenspan, όπως φαίνεται από τις απαντήσεις που έδωσε στην εξέταση του αμερικανικού Κογκρέσου για την κρίση στις 23 Οκτωβρίου 2008.

Συνέπεια αυτού ήταν η απορρύθμιση, δηλαδή η κατάργηση πολλών από τους περιορισμούς στη δράση του χρηματοπιστωτικού τομέα που είχαν επιβληθεί από την εμπειρία της κρίσης στη δεκαετία του '30. Στους χρηματοοικονομικούς παράγοντες αντίστοιχα και οι οποίοι προξένησαν την κρίση, καταλυτικό ρόλο «έπαιξαν», ιδίως στις Η.Π.Α., οι ακόλουθες συνισταμένες (Buis, Duval, 2011):

- Η ραγδαία αύξηση των δανείων μειωμένης εξασφάλισης (subprime) χωρίς να επιδεικνύεται η ανάλογη τραπεζική εγκράτεια και ο έλεγχος για τον πιστωτικό κίνδυνο, που συνέβαλλαν στην αύξηση των τιμών των κατοικιών.
- Οι νέες μορφές τιτλοποιήσεων, με πολύπλοκους δομημένους τίτλους, που είχαν διαφορετικές ονομασίες και εκφάνσεις, όπως τα Collateralized Debt Obligations (CDO). Τους τίτλους αυτούς λίγοι καταλάβαιναν σε βάθος και μπορούσαν να τιμολογήσουν σωστά, ενώ οι αξιολογικοί οίκοι τους παρείχαν υψηλές βαθμολογήσεις. Ιδιαίτερα οι επενδυτικές τράπεζες, αυτές που δημιουργούσαν τις τιτλοποιήσεις ή αυτές που υπήρξαν σημαντικές μεσάζουσες στην πρωτογενή αγορά τους, ήταν εκείνες που κυρίως διακρατούσαν το «equity tranche» των τιτλοποιήσεων, δηλαδή το κομμάτι με το μεγαλύτερο ρίσκο απωλειών αλλά και την υψηλότερη αναμενόμενη απόδοση.
- Η ενδογενής γένεση ρίσκων από τον συνδυασμό των επιμέρους αρνητικών παραγόντων. Η πολλαπλασιαστική εκρηκτική δυναμική που δημιουργείται σε

εποχές κρίσης δημιουργεί τα δικά της επιπλέον ρίσκα. Πιστεύω ότι θα επηρεάσει και το μέλλον της εποπτείας του χρηματοοικονομικού χώρου. Άλλωστε, ο συστημικός κίνδυνος που εμφανίστηκε στην κρίση ανέδειξε ότι η προηγούμενη επιμονή των εποπτικών αρχών στον περιορισμό του κινδύνου ανά τράπεζα ή χρηματοπιστωτικό ίδρυμα ή ανά χρηματοοικονομικό προϊόν είναι ανεπαρκής.

- Η νέα κερδοσκοπική κουλτούρα στον τραπεζικό τομέα με βάση τη γένεση προσόδων. Οι αμοιβές των στελεχών σε όλες τις βαθμίδες συνδέονταν με τα βραχυχρόνια έσοδα, χωρίς να λαμβάνεται υπόψη ο αναλαμβανόμενος κίνδυνος, ούτε οι μακροχρόνιες επιδόσεις. Αυτή η πρακτική ήταν στενά συνδεδεμένη με την επικράτηση της αντίληψης περί αποτελεσματικότητας της αγοράς και ορθολογικών προσδοκιών
- Οι αξιολογικοί οίκοι, οι οποίοι κατηγορήθηκαν για ανεπάρκεια ή/και για μεροληψία που πιθανόν να πήγαζε από το γεγονός οι εκδότες των τίτλων ήταν αυτοί που πλήρωναν για την αξιολόγηση. Οι οίκοι αυτοί άργησαν να καταλάβουν ή να ενστερνιστούν το μέγεθος του προβλήματος, προφανώς επηρεαζόμενοι από την κερδοφορία που έφερναν οι αξιολογήσεις των τιτλοποιήσεων. Μετά την κρίση, οι εποπτικές αρχές επανεξετάζουν το καθεστώς λειτουργίας τους.
- Η υψηλή μόχλευση, που σημαίνει λιγοστά ίδια κεφάλαια και υψηλός δανεισμός σε σχέση με το ενεργητικό ενός χρηματοοικονομικού ιδρύματος. Μάλιστα ο δανεισμός που χρηματοδοτούσε τις επενδύσεις την εποχή εκείνη ήταν κυρίως βραχυχρόνιος. Έτσι, όταν οι τιμές των περιουσιακών στοιχείων στα οποία είχαν επενδύσει οι επενδυτικές τράπεζες άρχισαν να πέφτουν και οι αγορές αντιλήφθηκαν την κεφαλαιακή απώλεια των δανεισμένων επενδυτικών τραπεζών, τότε δυσκόλεψαν ή και αρνήθηκαν την ανανέωση της βραχυχρόνιας χρηματοδότησης, αναγκάζοντας έτσι τις επενδυτικές τράπεζες να προβαίνουν σε περαιτέρω πωλήσεις άλλων υγιών περιουσιακών στοιχείων, οι οποίες με τη σειρά τους πίεζαν τις τιμές των περιουσιακών στοιχείων ακόμα περισσότερο προς τα κάτω.
- Η απομόχλευση, δηλαδή η άρνηση στην ουσία νέου δανεισμού στα χρηματοοικονομικά ιδρύματα που επένδυαν για ίδιο λογαριασμό με δανεικά

κεφάλαια, έπαιξε τον κυριότερο ρόλο στην επέκταση της κρίσης πέραν του στενού χώρου των δανείων subprime σε όλες τις χρηματοοικονομικές δραστηριότητες. Η απομόχλευση οδήγησε στη συνέχεια και στο πέρασμα της χρηματοοικονομικής κρίσης στην πραγματική οικονομία.

1.3 Προσαρμογή του Χρηματοπιστωτικού Τομέα την Περίοδο της Οικονομικής Κρίσης

Αναφερόμενοι στην προσαρμογή των χρηματιστηριακών και χρηματοπιστωτικών οργανισμών στην εποχή της Κρίσης, θα λέγαμε σχετικά πως αυτές οι κινήσεις αναφέρονται στην οριοθέτηση της Στρατηγικής της Νομισματικής πολιτικής που ακολουθεί συγκεκριμένες φάσεις η κάθε χώρα στην ήπειρο στην οποία ανήκει. Αρχικά, δίνεται ένας σαφής ορισμός της σταθερότητας των τιμών, και συγκεκριμένα, αφορά την αύξηση του Εναρμονισμένου Δείκτη Τιμών Καταναλωτή (ΕΔΤΚ) για τη ζώνη του κάθε νομίσματος σε ποσοστό μικρότερο του 2% σε ένα μεσοχρόνιο διάστημα (Buis, 2011).

Έτσι, προτείνεται η προσέγγιση των δύο πυλώνων. Ο πρώτος πυλώνας είναι ο νομισματικός, λόγω της θεώρησης του πληθωρισμού ως ένα νομισματικό φαινόμενο. Ξεκινώντας από την ισότητα της ποσοτικής θεωρίας του χρήματος ($m+v=p+y$, δηλαδή η προσφορά χρήματος και η ταχύτητα κυκλοφορίας του ισούνται με το επίπεδο τιμών και το πραγματικό ΑΕΠ), καταλήγουμε στο ακόλουθο συμπέρασμα. Ο ρυθμός αύξησης της προσφοράς χρήματος συμβαδίζει με ένα συγκεκριμένο στόχο πληθωρισμού και με δεδομένο το ρυθμό μεγέθυνσης του ΑΕΠ και της ταχύτητας κυκλοφορίας του χρήματος (Blundell-Wignall, 2011).

Ο δεύτερος πυλώνας είναι πολύ ασαφής γιατί χρησιμοποιεί μία ευρεία γκάμα δεικτών για τη μελλοντική εξέλιξη των τιμών. Αυτοί οι δείκτες περιλαμβάνουν τους μισθούς, τη συναλλαγματική ισοτιμία, τις τιμές των ομολόγων, την καμπύλη παραγωγής, δείκτες δημοσιονομικής πολιτικής, δείκτες τιμών και κόστους κ.α. και τη χρησιμοποίηση νέων τεχνικών και υποδειγμάτων για την καλύτερη κατανόηση της οικονομικής κατάστασης στο παρελθόν και το παρόν και την πρόβλεψη μελλοντικών εξελίξεων (Blundell-Wignall, 2011).

Αυτές οι δύο προσεγγίσεις αναφέρονται σε διαφορετικό χρονικό ορίζοντα. Συγκεκριμένα, ο πληθωρισμός αποδίδεται σε δύο κατηγορίες επιδράσεων. Στη βραχυπρόθεσμη έως μεσοπρόθεσμη αλληλεπίδραση μεταξύ προσφοράς και ζήτησης, που βασίζεται στην οικονομική ανάλυση και στις μεσοπρόθεσμες έως μακροπρόθεσμες τάσεις του πληθωρισμού που συσχετίζονται με το ρυθμό μεταβολής της ποσότητας του χρήματος και βασίζονται στη νομισματική ανάλυση. Έτσι, η οικονομική ανάλυση αφορά την αξιολόγηση των τρεχουσών οικονομικών και χρηματοοικονομικών εξελίξεων και τις συνέπειες τους για τον πληθωρισμό βραχυπρόθεσμα έως μεσοπρόθεσμα, ενώ η νομισματική ανάλυση αξιολογεί τις γενικότερες συνθήκες ρευστότητας βασιζόμενη σε πληροφορίες σχετικά με τους παράγοντες μεταβολής της ποσότητας χρήματος (Buis, 2011).

Συμπερασματικά, η Στρατηγική της Νομισματικής Πολιτικής της κάθε χώρας θέτει ως στόχο τον πληθωρισμό της τάξης του 2% και λαμβάνει υπ' όψιν μεταβλητές που επηρεάζουν το μελλοντικό πληθωρισμό, όπως ο ρυθμός αύξησης της προσφοράς χρήματος (ο οποίος δεν πρέπει να ξεπερνάει το 4,5%). Έτσι, θα επιδιώκεται η διατήρηση του ρυθμού πληθωρισμού κατώτερου του 2% μεσοπρόθεσμα, δηλαδή θα αποφεύγεται η διαμόρφωση του πληθωρισμού σε πολύ χαμηλά επίπεδα (Blundell-Wignall, 2011).

Συγκεκριμένα, ο υψηλός πληθωρισμός δυσχεραίνει την οικονομική ανάπτυξη προκαλώντας πρόσθετο κοινωνικό κόστος και μεγαλύτερες στρεβλώσεις στο φορολογικό σύστημα. Από την άλλη πλευρά, ο χαμηλός θετικός ρυθμός πληθωρισμού παρουσιάζει σημαντικά πλεονεκτήματα, όπως ότι παρέχει περιθώριο ασφαλείας για την αποφυγή του κινδύνου αποπληθωρισμού, λαμβάνει υπόψη ότι ο δείκτης τιμών καταναλωτή μπορεί να υπερεκτιμά τη μεταβολή των τιμών λόγω σφαλμάτων μέτρησης και δέχεται τη διαμόρφωση διαφορετικών ρυθμών πληθωρισμού στις χώρες της Λατινικής Αμερικής (Mayer, 2011).

Ωστόσο, υπάρχουν δύο παράγοντες που θέτουν υπό αμφισβήτηση το στόχο για τον πληθωρισμό στις χώρες αυτές. Πρώτον, λόγω γρήγορων τεχνολογικών αλλαγών τα συνήθη μέτρα τείνουν να υπερεκτιμούν το πραγματικό ύψος του πληθωρισμού κατά 0,5-1,5% και επιπλέον, τα μέτρα αυτά δε λαμβάνουν υπόψη τις βελτιώσεις στην ποιότητα. Έτσι, αν το ύψος του πληθωρισμού βρεθεί της τάξεως του

0,5-1,5%, ο πραγματικός μισθός θα είναι μηδενικός. Δεύτερον, οι διαταραχές που λαμβάνουν χώρα απαιτούν ρυθμίσεις σε σχετικά πραγματικούς μισθούς (Buis, 2011).

Συγκεκριμένα, αν ο πληθωρισμός είναι θετικός, μπορούμε να πετύχουμε μείωση των πραγματικών μισθών χωρίς αντίστοιχη μείωση των ονομαστικών μισθών – κάτι το οποίο θα συνέβαινε αν είχαμε μηδενικό πληθωρισμό. Έτσι, οι νομισματικές αρχές στοχεύουν σε ένα ποσοστό πληθωρισμού της τάξης του 2%. Βάσει των ανωτέρω καταλήγουμε στο συμπέρασμα ότι το άριστο επίπεδο πληθωρισμού είναι της τάξης του 2,5-3.5% ετησίως για τις χώρες αυτές αλλά και γενικότερα ().

Οι πράξεις ανοικτής αγοράς είναι το πιο σημαντικό εργαλείο νομισματικής πολιτικής της κάθε κεντρικής Τράπεζας. Πρόκειται για την αγορά και την πώληση χρεογράφων ή χρηματοοικονομικών παραγώγων με σκοπό την αύξηση ή τη μείωση της ρευστότητας στην αγορά χρήματος. Έτσι, η συγκεκριμένη τράπεζα στοχεύει στην αγορά ή την πώληση χρεογράφων στην ανοικτή αγορά ή σε αντίστροφες συναλλαγές χρησιμοποιώντας χρεόγραφα, τις λεγόμενες κύριες παρεμβάσεις επαναχρηματοδότησης (Buis, 2011).

Το συγκεκριμένο σύστημα διαθέτει πέντε είδη μέσων για τη διενέργεια πράξεων ανοικτής αγοράς. Το σπουδαιότερο μέσο είναι οι αντιστρεπτές πράξεις. Το σύστημα της χώρας αυτής δύναται ακόμη να χρησιμοποιεί οριστικές πράξεις, την έκδοση πιστοποιητικών χρέους, πράξεις ανταλλαγής νομισμάτων και την αποδοχή καταθέσεων καθορισμένης διάρκειας. Οι πράξεις ανοικτής αγοράς διενεργούνται με πρωτοβουλία της Κεντρικής Τράπεζας της κάθε χώρας, η οποία αποφασίζει και με ποιο μέσο και υπό ποιους όρους και προϋποθέσεις θα εκτελεστούν. Μπορούν να εκτελούνται με τακτικές δημοπρασίες, με έκτακτες δημοπρασίες ή με διμερείς διαδικασίες. Με βάση το σκοπό τους, το αν διενεργούνται σε τακτά χρονικά διαστήματα ή εκτάκτως και τις διαδικασίες τους, οι πράξεις ανοικτής αγοράς της συγκεκριμένης διακρίνονται στις εξής τέσσερις κατηγορίες (Buis, 2011).

Οι πράξεις κύριας αναχρηματοδότησης, οι πράξεις πιο μακροπρόθεσμης αναχρηματοδότησης, οι πράξεις εξομάλυνσης των βραχυχρόνιων διακυμάνσεων της ρευστότητας και οι διαρθρωτικές πράξεις μέσω της έκδοσης πιστοποιητικών χρέους, μέσω αντιστρεπτών πράξεων και μέσω οριστικών πράξεων.

Δεύτερον, οι πάγιες πιστώσεις ή πάγιες διευκολύνσεις προσφέρουν και απορροφούν τη ρευστότητα άμεσα. Οι τράπεζες στη κάθε χώρα μπορούν να

δανείζονται από τις οριακές πιστωτικές διευκολύνσεις χωρίς όριο, υπό την προϋπόθεση ότι θα παρέχουν επαρκείς εγγυήσεις. Το οριακό δανειστικό επιτόκιο λειτουργεί ως το ανώτατο όριο για το επιτόκιο άμεσων συναλλαγών. Επίσης, οι τράπεζες μπορούν να χρησιμοποιήσουν τις καταθετικές διευκολύνσεις για να πραγματοποιούν ημερήσιες καταθέσεις. Αυτό το επιτόκιο λειτουργεί ως το κατώτατο όριο για το επιτόκιο άμεσων συναλλαγών.

Τέλος, η Κεντρική Τράπεζα κάθε χώρας με επεμβάσεις στο ελάχιστο όριο διαθεσίμων μπορεί να επηρεάσει τις συνθήκες στην αγορά χρήματος (π.χ. μία αύξηση το ελάχιστο όριο διαθεσίμων θα προκαλέσει μείωση στην προσφορά χρήματος). Το σύστημα ελάχιστων υποχρεωτικών αποθεματικών ισχύει για παράδειγμα για τα πιστωτικά ιδρύματα της ζώνης της Λατινικής Αμερικής και αποσκοπεί κυρίως στη σταθεροποίηση των επιτοκίων της χρηματαγοράς και στη δημιουργία (ή διεύρυνση) ενός διαρθρωτικού ελλείμματος ρευστότητας. Τα υποχρεωτικά αποθεματικά κάθε ιδρύματος καθορίζονται με βάση ορισμένα στοιχεία του ισολογισμού του (Buis, 2011).

Προκειμένου να επιτύχει τη σταθεροποίηση των επιτοκίων, το σύστημα ελάχιστων υποχρεωτικών αποθεματικών του χρηματοοικονομικού συστήματος μιας χώρας παρέχει στα ιδρύματα τη δυνατότητα να τηρούν τα ελάχιστα υποχρεωτικά αποθεματικά τους σε μέσα μηνιαία επίπεδα. Ωστόσο, δεν έχει ακόμα εξακριβωθεί κατά πόσο αυτό το τρίτο εργαλείο νομισματικής πολιτικής αυξάνει την αποτελεσματικότητα της (Blundell-Wignall, 2011).

2. Κεφάλαιο Δεύτερο : Χρηματοπιστωτικό Σύστημα Ελλάδος την Περίοδο 2008 -2013, Η Μελέτη Πορείας των Ελληνικών Τραπεζών

2.1 Τρόπος Λειτουργίας των Εμπορικών Τραπεζών στις Μέρες μας

Η ελληνική τραπεζική αγορά και σε σχέση με την Ευρωπαϊκή αγορά, φέρει κάποιες διαφορές αλλά και ιδιομορφίες. Φυσικά σοβαρό λόγο παίζουν τα ελληνικά χαρακτηριστικά των αγορών αλλά και το τραπεζικό σύστημα με τα ιδιόμορφα χαρακτηριστικά του. Βασικό χαρακτηριστικό είναι η μεγάλη συγκέντρωση της ελληνικής τραπεζικής αγοράς στην οποία πρωταγωνιστές είναι η Εθνική και η Εμπορική Τράπεζα. Στοιχεία όπως το ύψος και η εξέλιξη των μεριδίων των τραπεζών σε αγορές καταθέσεων και χορηγήσεων αποτελούν και τον συγκεντρωτικό χαρακτήρα της τραπεζικής αγοράς (Lingg 1996).

Παρ' όλα αυτά έχει παρατηρηθεί μια μείωση του βαθμού συγκέντρωσης. Μόνο οι τράπεζες εκείνες οι οποίες μπορούν και αξιοποιούν τα βασικά τους πλεονεκτήματα μέσα στο πλαίσιο της τραπεζικής αγοράς, θα παραμείνουν ανταγωνιστικές (Gibbons–Wood and Lange 2000). Για αυτόν ακριβώς το λόγο και η εκπαίδευση των υπαλλήλων σε αυτές δίνονται μέσα από όρους σύμφωνα με τις Πετρίδου και Glaveli (2006), ως εξής :

- Οργανωσιακή ανάπτυξη και ομογενοποίηση
- Απόκτηση ανταγωνιστικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων
- Αλλαγή κουλτούρας και ρόλων
- Μείωση εντάσεων και ανασφάλειας
- Δέσμευση
- Λιγότερες συγκρούσεις στην εργασία
- Αύξηση ανταγωνιστικότητας και οργανωσιακής ανανέωσης.

Αυτό βέβαια που απορρέει είναι πως η ικανοποίηση των τραπεζικών πελατών είναι και ο βασικός στόχος των υπαλλήλων μιας τράπεζας και για αυτό τον λόγο θα πρέπει να εφαρμοσθεί μια κουλτούρα η οποία θ' αφορά την πώληση. Μια κουλτούρα που θα είναι προσανατολισμένη σε αυτόν τον σκοπό. Όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι θα πρέπει να αλλάξουν τον ρόλο τους από tellers σε εμπόρους. Ένας νέος ρόλος που είναι ευρύς και σύνθετος. Ο σύγχρονος τραπεζικός υπάλληλος θα πρέπει να είναι οικονομικός σύμβουλος και όχι ένας διαμεσολαβητής. Θα πρέπει να είναι σε θέση να καταλάβει τις ανάγκες των πελατών και να προτείνει λύσεις. Λύσεις οι οποίες θα αναλύονται λεπτομερώς και θα μπορούν να εφαρμοσθούν. Πέρα όμως από τις τεχνικές δεξιότητες οι οποίες είναι σχετικές με τις τραπεζικές εργασίες οι υπάλληλοι θα πρέπει να κατέχουν και δεξιότητες προσωπικές υψηλού βαθμού και προδιαγραφών. Κάποιες από αυτές είναι (Gibbons–Wood and Lange 2000):

- Ευελιξία
- Δημιουργικότητα
- Αυτόνομη σκέψη
- Ικανότητες διαπραγμάτευσης
- Δυνατότητα προσαρμογής σε ποικίλες καταστάσεις

➤ Δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων

Το βασικό όμως όλων είναι να υπάρχουν άτομα τα οποία να μπορούν να ανταπεξέλθουν σε τυχόν προβλήματα που μπορεί να προκύψουν μέσα σε μια ομάδα. Έτσι σαν αποτέλεσμα προκύπτει ότι η αναπτυξιακή πολιτική των τραπεζών αποσκοπεί σε μια δημιουργία περιβάλλοντος το οποίο εστιάζει στην μάθηση και στον δομικό επανασχεδιασμό. Στόχος βασικός είναι η ανταγωνιστικότητα και η οργανωσιακή ανανέωση (Glaveli και Kufidu 2005).

2.1.1 Η Αρχή Λειτουργίας των Εμπορικών Τραπεζών

Σχετικά με τις αρχές λειτουργίας των εμπορικών τραπεζών αλλά και γενικότερα του τραπεζικού κλάδου μέσα στη δεκαετία του 1950, άρχισαν να εμφανίζονται σιγά - σιγά τα πρώτα δείγματα της χρηματοοικονομικής και της εμπορικής τους λειτουργίας. Ο βασικότερος λόγος ήταν ότι η παγκόσμια οικονομική ύφεση του 1930 και ο δεύτερος παγκόσμιος πόλεμος εμπόδισαν την παγκόσμια ανάπτυξη των πολυεθνικών εταιρειών. Γεγονότα όπως η συμφωνία του Bretton Woods και η σταθεροποίηση των συναλλαγματικών ισοτιμιών έφεραν μια σημαντική αλλαγή. Η απότομη και ραγδαία αύξηση στο χώρο των εμπορικών τραπεζών προκλήθηκε από δυο βασικούς παράγοντες (Παπούλιας 2001):

Αύξηση των πολυεθνικών επιχειρήσεων

Μέσα από αυτήν την παγκόσμια αύξηση μετά τον παγκόσμιο πόλεμο, προκλήθηκε στο εξωτερικό η εμπορική δραστηριότητα. Στα πλαίσια του συγκεκριμένου πεδίου των πολυεθνικών εταιρειών, οι τράπεζες έπρεπε να ακολουθήσουν τις θυγατρικές αυτών με στόχο να διατηρήσουν την πλεονεκτική σχέση που είχαν ήδη δημιουργήσει και ταυτόχρονα να ανταπεξέλθουν στον ανταγωνισμό. Η πολιτική προστασίας την οποία και εφάρμοσαν αποτέλεσε μια από τις βασικές αιτίες για την αύξηση των πολυεθνικών επιχειρήσεων. Την εφάρμοσαν οι περισσότερες κυβερνήσεις και είχε σαν αποτέλεσμα την ελεύθερη ανάπτυξη του εμπορίου.

Ανάπτυξη της αγοράς του ευρωσυναλλάγματος

Εννοείται η απελευθέρωση του οποιοδήποτε νομίσματος το οποίο και χρησιμοποιείται για δημιουργία συναλλαγών από την χώρα έκδοσης σε μια χώρα διαφορετική. Αφορά τις συναλλαγές οι οποίες γίνονται ανάμεσα σε διαφορετικά

νομίσματα και ονομάζεται ευρωαγορά. Από τα πλεονάσματα των δολαρίων τα οποία και είχαν οι πολυεθνικές εμφανίσθηκαν και οι πρώτες αυτές αγορές. Για παράδειγμα, στο Λονδίνο υπήρχαν τέτοιες επιχειρήσεις μιας και η χώρα αυτή αποτελούσε το κέντρο για να αναπτυχθεί μια τέτοια αγορά παγκοσμίως. Επίσης το έλλειμμα του ισοζυγίου πληρωμών στις ΗΠΑ ήταν ένας άλλος σημαντικός παράγοντας της αύξησης καθώς και οι περιορισμοί από την αμερικάνικη κυβέρνηση στο τραπεζικό σύστημα.

Ανάπτυξη της αγοράς ευρωχρεογράφων

Είναι μια διεθνής κεφαλαιαγορά η οποία σχετίζεται με μακροπρόθεσμες ομολογίες. Η χώρα έκδοσης αυτών, η χώρα διαπραγμάτευσης και το νόμισμα το οποίο εκφράζει αυτά είναι τα χαρακτηριστικά τα οποία διακρίνουν τα συγκεκριμένα ομόλογα. Οι κατηγορίες στις οποίες διακρίνονται τα διεθνή ομόλογα είναι τα ξένα, τα ευρωομόλογα και τα παγκόσμια.

Δημιουργία αγοράς πιστώσεων

Το 1970 το πιο ίσως σημαντικό πρόβλημα το οποίο αντιμετώπιζε η εμπορική διεθνής τραπεζική ήταν αυτό της παροχής δανείων με μακροπρόθεσμους στόχους. Το επιτόκιο τους ήταν σταθερό και αυτό ήταν κάτι το οποίο οι τράπεζες δεν το ήθελαν αφού ο ολοένα αυξανόμενος πληθωρισμός και τα βραχυπρόθεσμα επιτόκια του ευρωσυναλλάγματος ήταν σημαντικοί παράγοντες. Το πρόβλημα λύθηκε από την εμφάνιση των κοινοπρακτικών ευρωπιστώσεων με κυμαινόμενο επιτόκιο. Οι απότομες διακυμάνσεις του πληθωρισμού λύθηκαν. Μέσα από αυτό το πλαίσιο, οι τράπεζες μπόρεσαν και προχώρησαν σε διεθνείς συνεργασίες και απέκτησαν το πλεονέκτημα του ανταγωνισμού σε σχέση με τις εγχώριες εμπορικές τράπεζες ().

Έτσι δημιουργήθηκαν δίκτυα εμπορικών τραπεζών τα οποία στο εξωτερικό δημιούργησαν και τις συνεργασίες με επιχειρήσεις προκειμένου να διοχετευτεί ρευστότητα σε δάνεια με αυτή τη μορφή. Πρέπει όμως να σημειωθεί ότι η παρουσία και η χρήση των δημοσίων σχέσεων και της επικοινωνίας ήταν απαραίτητη. Ειδικά μετά την αύξηση του πληθυσμού, των πόλεων, της μαζικής παραγωγής και της βιομηχανικής παραγωγής. Αλλά και της ποσότητας των παραγόμενων αγαθών και την

επέκταση των δρόμων και σιδηροδρόμων. Στην πραγματικότητα δεν είναι τίποτε άλλο από μια συνεχή μεταβαλλόμενη διαδικασία η οποία χαρακτηρίζεται από νέα προϊόντα και τεχνικές επικοινωνίας. Τεχνικές που αποσκοπούν σε ανταλλαγές ανάμεσα σε διεθνείς αγορές και σε εγχώριους τραπεζικούς ομίλους.

2.2 Παράγοντες που Επιδρούν στην Λειτουργία των Τραπεζών Πειραιώς, Εθνική και Άλφα Τράπεζα

2.2.1 Βασικές Λειτουργίες των Συγκεκριμένων Εμπορικών Τραπεζών

Σαν βασικές λειτουργίες των εμπορικών τραπεζών Πειραιώς, Άλφα και Εθνική αναφέρονται η χρηματική και η πιστωτική. Χρηματική είναι αυτή που προχωρά σε διευκόλυνση χρηματικών συναλλαγών αφού έχει τη δυνατότητα να δώσει το χρηματικό ποσό. Το ποσό αυτό το διαχειρίζεται κάποιο χρηματοπιστωτικό ίδρυμα η κεντρική τράπεζα καθώς και ένα σύστημα από πληρωμές και εκκαθαρίσεις συναλλαγών (Παπούλιας 2001). Ότι αφορά την χρηματοοικονομική και εμπορική τραπεζική σε διεθνές επίπεδο μπορεί και προχωρά σε χρηματική λειτουργία, αφού παρέχει χρηματικά μέσα πληρωμών καθώς και διεθνή συστήματα πληρωμών και εκκαθάριση συναλλαγών. Η χρηματική λειτουργία σε διεθνές επίπεδο εκπληρώνεται από την χρηματοοικονομική και την εμπορική τραπεζική ().

Αυτό γίνεται με το να παρέχονται διεθνή χρηματικά ποσά μέσα από πληρωμές αλλά και με εκκαθαρίσεις συναλλαγών. Το διεθνές νομισματικό σύστημα είναι αυτό που εκπληρώνει τα παραπάνω και είναι αυτό που επικρατεί σε κάθε γεωγραφική περιοχή ή σε κάθε χρονική περίοδο. Δηλαδή μόνο στο πλαίσιο του υπάρχοντος νομισματικού συστήματος γίνεται και η χρηματική λειτουργία των χρηματοοικονομικών εμπορικών τραπεζών. Αυτό σημαίνει από τη μια πλευρά στην παροχή κάποιου διεθνούς χρηματικού ποσού και από την άλλη στην μετατροπή του εθνικού νομίσματος (Παπούλιας 2001).

Έπειτα από την οικονομική και νομισματική ενοποίηση της Ευρώπης, ολόκληρο το σύστημα και η λειτουργία των εμπορικών τραπεζών άλλαξε. Από τις συγκεκριμένες τράπεζες και όλες τις υπόλοιπες μικρότερες τράπεζες της χώρας, έχει αφαιρεθεί στις μέρες μας η χρηματική λειτουργία και ασκείται μόνο σε διεθνές

επίπεδο από το ευρωπαϊκό σύστημα κεντρικών τραπεζών. Η διαδικασία της πιστωτικής λειτουργίας είναι η διαμεσολάβηση των πλεονασματικών και των ελλειμματικών οικονομικών μονάδων προκειμένου να γίνει η μεταφορά και η σωστή κατανομή των χρηματοδοτικών πόρων. Ο τρόπος με τον οποίο γίνεται η διαμεσολάβηση ανάμεσα σε κράτη είναι ο παραδοσιακός χωρίς αυτή του χρηματοπιστωτικού ενδιάμεσου ().

Θα πρέπει να σημειωθεί επίσης πως από το 1970 και έπειτα, μεγάλη αύξηση σημείωσε και η διαμεσολάβηση ανάμεσα σε κράτη και ιδιωτικές επιχειρήσεις. Η ανακύκλωση του πετροδολαρίου αποτέλεσε σημαντικό λόγο για κάτι τέτοιο. Η μορφή αυτή πραγματοποιείται μέσω ευρωαγορών ή με την εγκατάσταση ξένων τραπεζών στην ελλειμματική χώρα. Τα τελευταία χρόνια είναι πολύ γνωστή και η διαμεσολάβηση ανάμεσα σε επιχειρήσεις. Σύμφωνα με τις παραπάνω δυο μορφές γίνεται και αυτή ή και μέσω της ανάπτυξης διασυνοριακών εμπορικών τραπεζικών συναλλαγών. Έτσι λοιπόν συμπερασματικά στην ανακατανομή ή στην συνολική εμπορική ρευστότητα οφείλεται η χρηματοοικονομική διαμεσολάβηση. Αλλά και στα διεθνή κεφάλαια ανάμεσα στις χώρες. Όλες εκείνες οι δραστηριότητες χρηματοοικονομικής διαμεσολάβησης είναι δραστηριότητες της εμπορικής χρηματοοικονομίας. Αυτές οι δραστηριότητες διεξάγονται με (Παπούλιας 2001):

- Τη δημιουργία και διαχείριση κάποιου εμπορικού και χρηματικού μέσου
- Τη διαμεσολάβηση στη μετατροπή από κάποιο εθνικό νόμισμα σε ένα άλλο
- Τη μεταφορά κεφαλαίων στις ελλειμματικές μονάδες μιας χώρας από μια άλλη και τις πλεονασματικές της μονάδες. Η χώρα εγκατάστασης δεν «παίζει» ρόλο.
- Με τη διαμεσολάβηση μόνο στο πλαίσιο ενός εθνικού χρηματοπιστωτικού συστήματος από κάποιο ίδρυμα το οποίο έρχεται από διαφορετική χώρα.

2.2.2 Ενδεικτικοί Κίνδυνοι που Αντιμετωπίζουν οι Συγκεκριμένες Εμπορικές Τράπεζες

Ως κίνδυνος χρηματοοικονομικών συναλλαγών, ορίζεται η μεταβλητότητα των πιθανών αποτελεσμάτων μιας οικονομικής πράξης ή συναλλαγής (Ρεπούσης 2006). Με άλλα λόγια, το αποτέλεσμα δεν μπορεί να προβλεφτεί ακριβώς και έτσι υπάρχει αβεβαιότητα.

Γενικότερα οι τραπεζικοί κίνδυνοι που μπορεί να αντιμετωπίσει μια εμπορική τράπεζα όπως η Πειραιώς, Άλφα και Εθνική κατά τις χρηματοοικονομικές της συναλλαγές, ταξινομούνται σε τρεις κατηγορίες (Παπούλιας 2001):

Πιστωτικός κίνδυνος

Σχετίζεται με την πιστοληπτική ικανότητα των δανειζόμενων. Αναφέρεται βέβαια στη πιθανή ζημία που μπορεί να εμφανισθεί σε κάποιον εμπορικό τραπεζικό οργανισμό. Έτσι ανάλογα με τη ζημιά που μπορεί να δημιουργηθεί, εξαρτάται και ο πιστωτικός κίνδυνος είτε από αθέτηση συμφωνίας από τον δανειζόμενο ή από αφερεγγυότητα. Ανάλογα όμως και από το είδος της συναλλαγής εξαρτάται και ο κίνδυνος, παρ' όλα αυτά όμως ο συγκεκριμένος ορισμός δίνει έμφαση στην ποιότητα και στην ποσότητα του κινδύνου. Οι υποκατηγορίες του πιστωτικού κινδύνου είναι οι :

- Κίνδυνος αφερεγγυότητας. Αφορά την αθέτηση συμφωνίας ή κάποιας εξόφλησης αφού την προγραμματισμένη περίοδο δεν εξοφλείται. Συνήθως το χρονικό διάστημα είναι 3 μήνες.
- Κίνδυνος χώρας. Είναι η αδυναμία αποπληρωμής δημόσιου χρέους.
- Κίνδυνος αντισυμβαλλόμενων. Είναι η αθέτηση των υποχρεώσεων από τον αντισυμβαλλόμενο.
- Κίνδυνος έκθεσης σαν αποτέλεσμα μελλοντικής αφερεγγυότητας. Δεν είναι κάποιος σημαντικός και κάποιες φορές και μηδενικός. Μόνο σε περίπτωση παραγώγων προϊόντων είναι σοβαρός.
- Κίνδυνος ανάκτησης. Εννοείται η ανάκτηση μέρους της ζημίας σε αφερεγγυότητα η οποία δεν είναι προβλέψιμη. Έχει να κάνει με τον τύπο αφερεγγυότητας και άλλους παράγοντες όπως εγγυήσεις και τον τύπο τους.

Κίνδυνος αγοράς

Πολλές φορές ο κίνδυνος αγοράς ταυτίζεται με τις μεταβολές των τιμών των περιουσιακών στοιχείων αλλά και με το μέγεθος της μεταβολής αυτών. Στη

μεταβλητότητα των παραμέτρων της αγοράς βασίζεται η αποτίμησή του και ειδικά των επιτοκίων, των συναλλαγματικών ισοτιμιών, των χρηματιστηριακών δεικτών και μετοχών στη ρευστότητα της αγοράς.

Επίσης, είναι δυνατό κάποιες φορές από μια ενδεχόμενη μεταβολή αξίας χρεογράφων να δημιουργηθεί ο κίνδυνος αγοράς. Έτσι σαν αποτέλεσμα προκαλούνται ζημίες στην επιχείρηση. Έτσι σαν ορισμός, δίνεται η απόκλιση της πραγματοποιούμενης απόδοσης ή και της τιμής του χρεογράφου από την απόδοση που αναμένεται ή την τιμή. Από τον υπολογισμό της κατανομής των πιθανοτήτων υπολογίζεται και το ύψος του κινδύνου. Αναλυτικά δίνονται οι κίνδυνοι της αγοράς :

- Κίνδυνος επενδυτικής θέσης. Ο κίνδυνος αυτός αναλύεται σε επιμέρους ανάλογα με το είδος του αξιόγραφου το οποίο το ίδρυμα έχει σε σχέση με το κίνδυνο θέσης σε χρεωστικούς τίτλους, σε μετοχές, σε παράγωγα και σε αναδοχή έκδοσης τίτλων.
- Κίνδυνος διακανονισμού και αντισυμβαλλόμενων. Εδώ αναφέρεται ο κίνδυνος εκκαθάρισης συναλλαγής και ο κίνδυνος αντισυμβαλλομένων.

Λειτουργικός κίνδυνος

Ο κίνδυνος αυτός σχετίζεται με τα πληροφοριακά συστήματα και την μη ορθή τους λειτουργία, τα συστήματα reporting και τους εσωτερικούς κανόνες παρακολούθησης διαχείρισης κινδύνου. Χωρίζονται σε ουσιαστικοί και σε σημαντικούς. Μπορούν να εμφανισθούν σε τεχνικό επίπεδο είτε σε επίπεδο οργανωτικής δομής παρακολούθησης κινδύνων. Στην πρώτη περίπτωση υπάρχει κίνδυνος διακανονισμού ή ο κίνδυνος που μπορεί να προκληθεί από αδυναμία συμψηφισμού κάποιων εμπορικών συναλλαγών. Στη δεύτερη περίπτωση χρειάζεται ο διαχωρισμός του τμήματος που θα αναλάβει αυτόν τον κίνδυνο, και του τμήματος του εσωτερικού ελέγχου.

2.2.3 Διαχείριση Χρηματοοικονομικών Κινδύνων από Μέρους των Εμπορικών Τραπεζών στις Μέρες μας και εν Μέσω Παγκόσμιας Οικονομικής Κρίσης

Την τελευταία δεκαετία οι εμπορικές τράπεζες σημείωσαν μια σημαντική άνοδο και ουσιαστικά δημιούργησαν σημαντικά κέρδη για αυτές. Η άνοδος αυτή

προέρχεται από χρηματοοικονομικές συναλλαγές αυτών των τραπεζών. Ο ανταγωνισμός που υπάρχει στον τραπεζικό τομέα είναι μεγάλος και συνεχώς μειώνει τα spreads μέσα στην Ελλάδα, αλλά αυτό μέχρι τον Ιανουάριο του 2010 όπου και ξέσπασε η οικονομική κρίση. Οι δραστηριότητες οι οποίες είχαν επενδυθεί τόσο από τις τράπεζες στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό έως τότε, υπολογίζονται σε 8 δις ευρώ. Οι προοπτικές που έχουν οι ελληνικές εμπορικές τράπεζες έχουν από καιρό εκτιμηθεί από την τραπεζική αγορά αντίστοιχα (ΕΤΕ 2010).

Έτσι σαν αποτέλεσμα είναι φανερό ότι οι ελληνικές τράπεζες μπορούσαν να έχουν μια άμεση σχέση με τους κινδύνους οι οποίοι θα τις έφερνε αντιμέτωπες με τους τραπεζικούς οργανισμούς και κάποιες φορές με μεγάλες ζημίες στο τραπεζικό σύστημα και στις χρηματοοικονομικές αναλύσεις. Οι κατηγορίες στις οποίες χωρίζονται οι βασικοί αυτοί κίνδυνοι είναι ουσιαστικά τέσσερις (4) (Παπούλιας 2001) :

- Πιστωτικός κίνδυνος ο οποίος μειώνει το μέσο spreads
- Ένταση ανταγωνισμού μέσω της οποίας συμπιέζονται τα spreads ή και όγκοι συναλλαγών
- Κίνδυνος χώρας ο οποίος επηρεάζει τις επενδύσεις και την απόδοσή τους αλλά και δημιουργεί προβλήματα σε υποτίμηση νομίσματος και πολιτικά προβλήματα.
- Κίνδυνος αρχικής τοποθέτησης. Φυσικά και εδώ επηρεάζεται η επένδυση σε μια Τρίτη χώρα και υπάρχει δυσανάλογη αύξηση του αρχικού κόστους.

Βέβαια, σε καμία περίπτωση οι παραπάνω κίνδυνοι δεν είναι ασφαλισμοί και αντισταθμισμοί. Είναι η πεμπτουσία της επιχειρηματικότητας μέσα από τους απαραίτητους επιχειρησιακούς όρους. Θα πρέπει βέβαια να σημειωθεί πως μείωση των επιπτώσεων του πιστωτικού και του ανταγωνιστικού κινδύνου μπορεί να οδηγήσουν η συνεχής ανάπτυξη, η ενεργή διαχείριση δανειακού χαρτοφυλακίου και η βελτιστοποίηση των λειτουργιών. Μόνο μέσα από μια ώριμη επένδυση είναι δυνατό να φανούν οι κίνδυνοι που απειλούν τη Ελλάδα στο τομέα των εμπορικών τραπεζών. Αμέσως όμως τίθεται και το ερώτημα που έχει σχέση με το βαθμό στον οποίο οι Ελληνικές εμπορικές τράπεζες έχουν να αντιμετωπίσουν ένα μεγάλο ρίσκο σε σχέση

με τις μελλοντικές αποδόσεις και το ρίσκο που αυτές θα δημιουργούσαν το 2010 (ΕΤΕ 2010).

Αν και ο κίνδυνος για τις βαλκανικές χώρες είναι μικρός. Ο μοναδικός κίνδυνος που υπάρχει είναι αυτός του συναλλαγματικού όπου σε αυτές τις χώρες υπάρχει η πιθανότητα υποτίμησης του νομίσματος. Έτσι είναι απαραίτητο να εφαρμοσθεί μια στρατηγική συγκροτημένη με σκοπό να περιορισθούν οι κίνδυνοι. Έτσι οι Ελληνικές τράπεζες θα είναι αναγκασμένες να συσσωρεύσουν σοβαρό ανταγωνισμό εντός της χώρας. Ο πιστωτικό κίνδυνος θα πρέπει να αντιμετωπισθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να περιορισθεί και να είναι δυνατή η διαχείριση των παραπάνω κινδύνων από την μεριά των τραπεζών.

Αποτελεί γεγονός επίσης πως ο κλάδος των εμπορικών τραπεζών εμφανίζει μια πολύ γρήγορη ανάπτυξη την τελευταία δεκαετία και η οποία προέρχεται από τις διάφορες χρηματοοικονομικές τους συναλλαγές. Ο ανταγωνισμός αυτός και σύμφωνα με τις πηγές των τραπεζών, εντείνεται συνεχώς και μειώνει τα spreads εντός Ελλάδος έως βέβαια τη στιγμή που ξέσπασε η οικονομική κρίση τον Ιανουάριο του έτους 2010. Η ύπαρξη πολλών εμπορικών τραπεζών τόσο στον Ελληνικό χώρο όσο και στον διεθνή, οι οποίες έχουν επενδύσει περί τα 8 δισεκατομμύρια ευρώ σε τραπεζικές δραστηριότητες σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο, παρουσιάζουν να έχουν μια αρκετά χαμηλή απόδοση εντός του έτους 2009 (ΕΤΕ 2010).

Για το λόγο αυτό θεωρείται αναγκαία η εφαρμογή μιας συγκροτημένης στρατηγικής και ενεργητικής διοίκησης η οποία μπορεί να περιορίσει τους κινδύνους της σημερινής οικονομικής κρίσης, χωρίς όμως να αντισταθμιστούν πλήρως. Καθώς λοιπόν οι Ελληνικές εμπορικές τράπεζες βρίσκονται σε επεκτατική τροχιά εντός και εκτός Ελλάδος, θα είναι πάντα αναγκασμένες να συσσωρεύσουν σοβαρό ανταγωνισμό εντός της χώρας αλλά και κινδύνων που θα ξεπερνούν τις αναμενόμενες επιδόσεις. Η πραγματικότητα και η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου λόγω της παγκόσμιας οικονομικής κρίσης πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να περιορίζουν τον πιστωτικό κίνδυνο και να καταστεί δυνατή την έγκαιρη και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων εκ μέρους των τραπεζών εντός και των επόμενων χρόνων (Ρεπούσης 2006).

3. Κεφάλαιο Τρίτο : Χρηματοπιστωτικό Σύστημα Ελλάδος την Περίοδο 2008 -2013, Η Μελέτη Πορείας των Ελληνικών Τραπεζών

3.1 Παράγοντες που Επιδρούν στην Λειτουργία των Τραπεζών Πειραιώς, Εθνική, Άλφα Τράπεζα και Eurobank

3.1.1 Ο Παράγοντας των Τραπεζικών Συγχωνεύσεων για την Αντιμετώπιση της Οικονομικής Κρίσης Καθώς και Κύριοι Λόγοι Τραπεζικών Συγχωνεύσεων και Εξαγορών των Συστημικών Τραπεζών στην Ελλάδα

Αναφερόμενοι στους κύριους λόγους τραπεζικών συγχωνεύσεων και εξαγορών των συστημικών τραπεζών στην Ελλάδα στις μέρες μας, θα λέγαμε πως δεν είναι περίεργο ότι η λειτουργία των επιχειρήσεων συνεχώς αλλάζει και οι περισσότερες μέσα από το σωστό management και τον σωστό προγραμματισμό προσπαθούν να διατηρήσουν και να ισχυροποιήσουν τη θέση τους στην αγορά. Έτσι μια ελληνική τραπεζική επιχείρηση που επιθυμεί τα παραπάνω, θα πρέπει να ακολουθήσει μια συγκεκριμένη στρατηγική απλά και μόνο για να ισχυροποιήσει τη θέση της στην αγορά. Επίσης, ένα πλάνο management είναι απαραίτητο να ακολουθηθεί το οποίο θα είναι σχεδιασμένο και προσαρμοσμένο στις ανάγκες της κάθε επιχείρησης αλλά και στις ανάγκες της. Αυτόν τον τρόπο ακριβώς ακολουθούν και οι τραπεζικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα οι οποίες θέλουν να κατέχουν μια δυνατή θέση στην αγορά. Είτε είναι μικρές είτε είναι μεγάλες.

Ταυτόχρονα έχουν βλέψεις για επέκταση σε νέες αγορές της Ευρώπης, οι οποίες διαμορφώνονται. Δεν είναι όμως κάποιες φορές λίγοι οι παράγοντες αυτοί

σαν αυτόν της οικονομικής ύφεσης στις μέρες μας, οι οποίοι αναγκάζουν κάποιες επιχειρήσεις να μετατραπούν ή και να προχωρήσουν σε συγχωνεύσεις ή εξαγορές μόνο και μόνο για να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τις δύσκολες οικονομικές καταστάσεις και να κερδίσουν έδαφος στην αγορά. Πάντα όμως οι όποιες εξαγορές και συγχωνεύσεις γίνονται σύμφωνα με τους ισχύοντες Νόμους που υπάρχουν στην Ελλάδα. Κάποιες από αυτές τις συγχωνεύσεις βοηθούν τις επιχειρήσεις που προχωρούν σε αυτές να είναι αποτελεσματικές, να έχουν τεχνολογική πρόοδο, εξορθολογισμό παραγωγής με αποτέλεσμα μειωμένο κόστος παραγωγής και θετικά αποτελέσματα στην οικονομία.

Είναι απαραίτητη να υπολογίζονται από τις αρχές οι οποίες θέλουν κάποιες συγχωνεύσεις όλες οι θετικές επιδράσεις. Παρόλα αυτά, οι συγχωνεύσεις και οι συνέπειές τους αντιμετωπίζονται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή με δυσπιστία και επιφύλαξη. Το εγχείρημα του να προχωρήσει μια τραπεζική επιχείρηση η οποία δεσπόζει στην αγορά και περιορίζει τον ανταγωνισμό, απαγορεύεται. Δεν είναι και λίγες οι περιπτώσεις εκείνες κατά τις οποίες κατηγορήθηκε ότι είχε σαν κίνητρο να σταματήσει τις όποιες συγκεντρώσεις αφού έτσι κάποιες επιχειρήσεις θα είχαν τέτοια αποτελεσματικότητα και κατά συνέπεια καθόλου ανταγωνισμό.

Αντίστοιχα θα πρέπει να σημειωθεί πως εντός των λόγων για τους οποίους πολλές τραπεζικές επιχειρήσεις καταφεύγουν στις συγχωνεύσεις και εξαγορές, είναι και η επίτευξη των στόχων των μεγαλύτερων τραπεζών, τόσο στην εγχώρια όσο και στη διεθνή αγορά. Έτσι λοιπόν αναφέρεται πως με τη μελλοντική πορεία των χρηματοπιστωτικών υπηρεσιών οι οποίες θα δοθούν τόσο στην ελληνική αγορά όσο και στην αγορά της Ευρώπης σχετίζονται οι στόχοι των Ομίλων κάθε τράπεζας και των υπευθύνων του μέσα από μια συγχώνευση ή μια εξαγορά στο συγκεκριμένο τομέα. Στόχος τους είναι η παροχή καλύτερων προϊόντων και υπηρεσιών μέσα από τη χρήση νέων συστημάτων εξυπηρέτησης των πελατών αλλά καλύτερης αποτελεσματικότητας του κάθε Ομίλου.

Ως στόχοι των συστημικών τραπεζών στην Ελλάδα, αναφέρονται επίσης η άμεση ικανοποίηση των πελατών, οι εσωτερικές διεργασίες, όπως ο τομέας των χρηματοοικονομικών και η εκπαίδευση των ανθρώπινων πόρων που έχουν άμεση σύνδεση με τα παραπάνω, ως εξής.

- ✓ Ικανοποίηση πελατών
- ✓ Αύξηση τραπεζικών καταστημάτων στο εξωτερικό
- ✓ Καλύτερη εξυπηρέτηση πελατών από κινητά τηλέφωνα
- ✓ Αξιοποίηση τεχνολογιών WAP & SMS
- ✓ Νέα υποκαταστήματα σε ευρωπαϊκές χώρες και τις δυσμενείς χώρες.
- ✓ Χρήση e-banking για καλύτερη εξυπηρέτηση δίνοντας όλες τις υπηρεσίες της ηλεκτρονικής συναλλαγής και ειδικά της χρηματιστηριακής εφαρμογής για διεκπεραίωση των συναλλαγών
- ✓ Σημαντικό πλαίσιο υπεύθυνης συμπεριφοράς θα πρέπει να είναι οι επαγγελματικοί στόχοι της κάθε τράπεζας και οι αρχές και αξίες ενός Ομίλου
- ✓ Ευθύνη απέναντι στους πελάτες της Ελλάδας και των ξένων αγορών. Είναι σημαντικό η κάθε τράπεζα να ενεργεί και να συμμετέχει στην κοινωνία και να προσφέρει αλλά και να αποτελεί σημαντικό κομμάτι της στρατηγικής της τράπεζας η κοινωνία
- ✓ Να υπάρχει ομαδικότητα μαζί με τις ατομικές προσπάθειες των υπαλλήλων.
- ✓ Καλύτερη αποτελεσματικότητα της κάθε Τράπεζας
- ✓ Καλύτερη ποιότητα χαρτοφυλακίου σε Ελληνική και ξένη αγορά
- ✓ Τουλάχιστον μέση ετήσια αύξηση Καθαρών Κερδών Στρατηγική, πληρότητα προϊόντων, ποιοτικές υπηρεσίες από εξειδικευμένο προσωπικό για τα επόμενα έτη με σκοπό η τράπεζα να επιτύχει τους στόχους της. Οι εργαζόμενοι και η συμβολή τους είναι αναγκαία για αυτούς τους στόχους
- ✓ Απαραίτητη μια σωστά σχεδιασμένη πολιτική η οποία θα αναπτύσσεται χρόνο με το χρόνο και μέσω της οποίας θα ισχυροποιείται

η θέση της στην Ελλάδα καθώς και όλων των τραπεζικών καταστημάτων ώστε να ικανοποιούνται οι πελάτες

- ✓ Αποτελεσματικότερη διαχείριση κινδύνων σε ξένες αγορές. Καλύτερη παρακολούθηση αυτών των κινδύνων οι οποίοι προκύπτουν από κάποιες τραπεζικές δραστηριότητες και σαν βάση έχουν τη καλύτερη διεθνή πρακτική
- ✓ Διατήρηση των αρχών της εταιρικής διακυβέρνησης οι οποίες έχουν άμεση σχέση με την εταιρική κουλτούρα και τις δεσμεύσεις της Διοίκησης και των αρχών της νομοθεσίας.

- **Οι Σημαντικότερες Συγχωνεύσεις Τραπεζών στην Ελλάδα**

Οι τέσσερις μεγάλες τράπεζες είναι η ΕΤΕ, η Alpha Bank, η Eurobank και η Πειραιώς. Οι αυξήσεις του κεφαλαίου τους καλύφθηκαν όλες πλήρως από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας το οποίο είχε ήδη προκαταβάλλει και στις τέσσερις τράπεζες τα απαραίτητα κεφάλαια. Είναι γνωστό ότι μέρος των 50 δις, ευρώ είναι τα παραπάνω κεφάλαια τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί και δεσμευτεί και αναφέρονται στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοπιστωτικής βοήθειας και συγκεκριμένα στην ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού τομέα. Επομένως η σταθερότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος είναι εξασφαλισμένη αλλά το σημαντικότερο είναι ότι και οι καταθέσεις είναι και αυτές εξασφαλισμένες, σύμφωνα με το Ελληνικό Πρόγραμμα.

Σημειώνεται δε πως έπειτα από ανακοίνωση της Alpha Bank, με την συγχώνευση η Alpha Bank εξαγόρασε το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής και η συνεισφορά της Credit Agricole θα είναι η καθαρή αξία του ενεργητικού 2,7 δις ευρώ. Κανένα υπόλοιπο χρηματοδότησης δεν υφίσταται στο ενοποιημένο σώμα από τη μεταφορά του χαρτοφυλακίου ύψους USD 1,4 δις ευρώ. Σύμφωνα με την ανακοίνωση αναφέρεται ότι το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής μεταφέρθηκε στη Alpha Bank από τη Credit Agricole, έπειτα από τη συμφωνία εξαγοράς και τη λήψη οικείων κανονιστικών εγκρίσεων από τις Ελληνικές και Κυπριακές Τράπεζες αλλά και από τις επιτροπές Ανταγωνισμού. Έπειτα από την Υπογραφή Συμβάσεως Αγοράς Μετοχών η Credit Agricole κατέβαλλε συνολικά 2.9 δις ευρώ αγοράζοντας ομόλογο της Alpha Bank ύψους 150 εκατ. ευρώ . Κάτι που αποτελεί επένδυση για την τελευταία τράπεζα αφού είναι συνεισφορά για τα

εποπτικά κεφάλαια. Επίσης ένα σημαντικό κεφαλαιακό απόθεμα δίνεται στους μετόχους της Alpha Bank από την αναμενόμενη ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος.

Η εξαγορά αυτή, λαμβάνοντας υπόψη τη κεφαλαιακή ενίσχυση από την Credit Agricole, συνεισφέρει στην Alpha Bank Καθαρή Αξία Ενεργητικού 2,7 δις ευρώ. Στο ποσό αυτό δεν αναφέρονται οι συνέργειες ή κάποιες άλλες θετικές επιδράσεις. Βασικός επιχειρηματικός συνδυασμός αποτελεί για τη Alpha Bank και το δανειακό χαρτοφυλάκιο με υψηλές καλύψεις από την Εμπορική. Στο κλίμα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων η Ελλάδα δείχνει πρόοδο και αρχίζουν να φαίνονται οι πρώτες ενδείξεις καλύτερευσης του οικονομικού κλίματος. Το ενιαίο πλέον σχήμα θα συμβάλλει στην επανεκκίνηση και ανασυγκρότηση του τραπεζικού συστήματος ().

Σημαντικό στοιχείο αναφοράς για την Τράπεζα είναι η επικείμενη ανακεφαλαιοποίηση. Οι οικονομίες κλίμακας θα επιτευχθούν από την ανάληψη του λειτουργικού ελέγχου και κυρίως από τον εξορθολογισμό του ενιαίου Δικτύου αλλά και από την ενοποίηση της διοικητικής τομής. Από το μειωμένο κόστος καταθέσεων θα προκύψει συνδυασμός των συνεργειών κόστους με τα παραπάνω αλλά και σταυροειδής πωλήσεις η οποία θα φέρει αξία στους μετόχους.

Η συναλλαγή η οποία προέρχεται από το δεύτερο σε μέγεθος χρηματοοικονομικού ομίλου στην Ελλάδα είναι ένα σημαντικό βήμα προκειμένου να αναδιαρθρωθεί το τραπεζικό σύστημα. Το μερίδιο της Alpha Bank θα είναι 20% σε καταθέσεις και 24% σε χορηγήσεις. Επίσης το γεγονός ότι οι δυο τράπεζες εστιάζουν σε επιχειρηματική πίστη αποτελεί βήμα για αναφορά στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Η κεφαλαιακή βάση της Alpha Bank ενισχύεται από την απόκτηση της Εμπορικής και αποκτά μια πλεονεκτική θέση απέναντι στη μελλοντική ανακεφαλαιοποίηση. Η εξαγορά της Εμπορικής συμβάλλει κατά 2,7 ευρώ έπειτα από την κεφαλαιακή ενίσχυση ύψους 2,9 δις. Ευρώ από την Credit Agricole ().

Σημειώνεται επίσης πως ένα νέο χαρτοφυλάκιο προσέφερε η Εμπορική η οποία παρείχε 22% σε συνολικές χορηγήσεις και έτσι έδωσε κάλυψη σε αυτές ύψους 4,8 δις ευρώ. Ακόμα άλλος ένας λόγος για το υψηλό δανειακό χαρτοφυλάκιο της τράπεζας είναι ότι αποτελεί ένα σωστό και κατάλληλο επιχειρηματικό σχεδιασμό για την Alpha Bank. Οι τομείς στους οποίους η τελευταία τράπεζα έχει εστιάσει και έχει

ήδη μια δυναμική παρουσία, αποτελούν και σημείο ενδιαφέροντος και για την Εμπορική. Στους τομείς αυτούς συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια των επιχειρήσεων απέναντι σε βιομηχανικούς κλάδους και κατασκευαστικούς.

Από τις ετήσιες συνέργειες ύψους 200 εκατ. ευρώ η Alpha Bank θα επωφεληθεί, σε αυτές συμπεριλαμβάνονται συνέργειες ύψους 150 εκατ. ευρώ αλλά ακόμα και 50 εκατ., ευρώ από χρηματοδοτήσεις και έσοδα. Σε διάστημα τριών ετών θα πραγματοποιηθούν οι παραπάνω συνέργειες, από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης. Οι συνέργειες που έχουν εκτιμηθεί ύψους 150 εκ. ευρώ και που είναι σε πλήρη εξέλιξη. Οι συνέργειες αυτές προέρχονται από εξορθολογισμό Δικτύου, άρση αλληλοκαλύψεων σε λειτουργίες που είναι κεντρικές αλλά και από τον επανασχεδιασμό επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Αναφέρονται εκτιμώμενες συνέργειες οι οποίες είναι σε πλήρη εξέλιξη με ύψος 50 εκατ. ευρώ και το ποσό αυτό είναι αποτέλεσμα της τιμολογιακής κάλυψης προθεσμιακών καταθέσεων της Εμπορικής στην Alpha Bank και της προσαρμογής τους. Επίσης αναμένεται να οδηγήσει σε ακόμα μια δυνατότητα ανατιμολόγησης αλλά και σε αξιοποίηση ευκαιριών που αφορούν σταυροειδής πωλήσεις και ανάπτυξη αυτών σε όσα προϊόντα ανήκουν στο πελατολόγιο της Εμπορικής. Τέλος, η χρηματοδότηση που έχει η Εμπορική από το Ευρωσύστημα είναι περιορισμένη και με αυτό τον τρόπο η συμμετοχή των προερχόμενων από τις κεντρικές τράπεζες κεφαλαίων μειώνονται στον Ισολογισμού του ενιαίου σχήματος.

3.2 Οικονομικά Μεγέθη και Πορεία Αριθμοδεικτών των Τεσσάρων (4) Συστημικών Τραπεζών Πειραιώς, Άλφα, Εθνικής και Eurobank στην Ελληνική Επικράτεια και στο Διεθνή Χώρο την Περίοδο 2010-2013

Στο συγκεκριμένο κεφάλαιο διεξάγεται μια εκτενής ανάλυση της πορείας των αριθμοδεικτών των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Άλφα και Eurobank καθώς και του κλάδου κατά τη διάρκεια των ετών 2011 έως 2013 ως ακολούθως με την διαγραμματική παρουσίαση των τιμών αριθμοδεικτών.

Αριθμοδείκτης Ρευστότητας

<u>Δείκτης κυκλοφοριακής ρευστότητας</u>	Κυκλοφορούν ενεργητικό
	Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις

ALPHA BANK

2011		2012		2013	
44.677.089	1,790198	48.248.501	1,797065	44.587.458	1,749972
24.956.495		26.848.504		25.478.954	

Η πορεία του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη για την τράπεζα Alpha ακολουθεί μια πορεία ελαφρά ανοδική και στην συνέχεια ελαφρά καθοδική επειδή τόσο το Κυκλοφορούν Ενεργητικό, όσο και οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις ακολουθούν μια πορεία ανοδική αρχικά και καθοδική στην συνέχεια. Πιο συγκεκριμένα το Κυκλοφορούν Ενεργητικό αυξήθηκε κατά 3.571.412 από το 2011 μέχρι το 2012 και το 2013 μειώθηκε κατά 3.661.043, ενώ οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις της από το 2011 μέχρι το 2012 αυξήθηκαν 1.892.009 και στη συνέχεια το 2013 μειώθηκαν κατά 1.369.550.

EUROBANK

2011		2012		2013	
135.337.473	1,934653	391.417.355	2,941848	412.574.112	2,681244

69.954.391		133.051.521		153.874.112	
------------	--	-------------	--	-------------	--

Η πορεία της Eurobank είναι ίδια με της Alpha Bank ωστόσο υπάρχει διαφορά ανάμεσα σ' αυτές τις δύο τράπεζες. Αρχικά, για την περίοδο 2011 – 2012 το Κυκλοφορούν Ενεργητικό της τράπεζας Eurobank αυξήθηκε στο διπλάσιο και παραπάνω, πιο σωστά αυξήθηκε κατά 256.079.882 και το 2013 αυξήθηκε περισσότερο φτάνοντας στα 412.574.112. Η διαφορά δηλαδή από το 2012 για το 2013 ήταν 21.156.757. Την ίδια περίοδο οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις της τράπεζας ακολούθησαν μια ανοδική πορεία. Το 2012 οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις αυξήθηκαν σχεδόν στο διπλάσιο. Για την ακρίβεια αυξήθηκαν κατά 63.097.130 ευρώ και το 2013 αυξήθηκαν κατά 20.822.591. Η μεγάλη αύξηση των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων που δεν ακολουθείται από ανάλογη αύξηση του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού είναι ο λόγος για τον οποίο ο τράπεζα Eurobank το 2013 παρουσιάζει μια μικρή πτώση.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

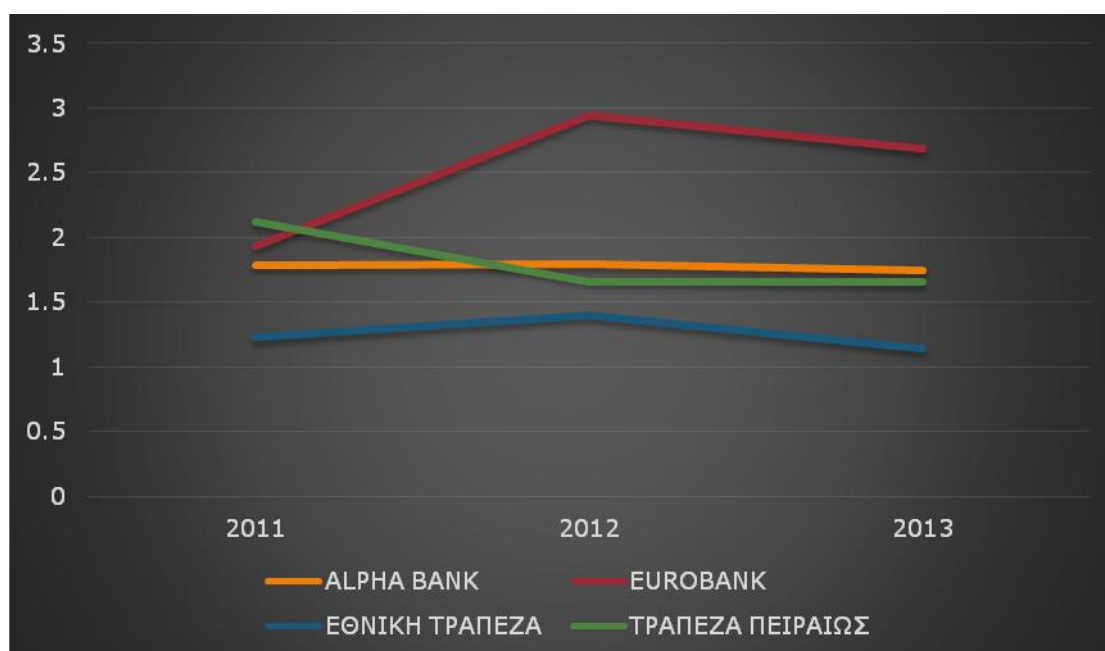
2011		2012		2013	
59.787.414	1,226377	61.840.000	1,398873	58.802.000	1,145322
48.751.265		44.207.000		51.341.000	

Το Κυκλοφορούν Ενεργητικό της Εθνικής Τράπεζας από το 2011 αυξήθηκε 2.052.586 ευρώ, ενώ το 2013 μειώθηκε κατά 3.038.000. Όσο για τις Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις το 2012 παρουσίασαν πτώση 4.544.265 και το 2013 αυξήθηκαν κατά 7.134.000. Η πορεία που ακολουθεί η Εθνική τράπεζα είναι αρχικά ανοδική επειδή αυξάνεται το Κυκλοφορούν Ενεργητικό της και την ίδια στιγμή μειώνονται οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις της, ενώ στην συνέχεια (το 2013) ακολουθεί μια πτώση επειδή μειώνεται το Κυκλοφορούν Ενεργητικό, αλλά αυξάνονται οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

2011		2012		2013	
40.840.479	2,126135	55.176.319	1,681703	49.587.265	1,65983
19.208.790		32.809.797		29.874.898	

Στην τράπεζα Πειραιώς η πορεία του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη είναι καθοδική διότι ενώ το Κυκλοφορούν Ενεργητικό ακολουθεί μια πορεία ανοδική αρχικά καθώς αυξάνεται 14.335.840 και κατόπιν καθοδική μιας και μειώνεται κατά 5.589.054 οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις ακολουθούν κι αυτές την ίδια πορεία (αύξηση κατά 13.601.007 το 2012 και μείωση κατά 2.934.899 το 2013). Ωστόσο ο λόγος για τον οποίο ακολουθείται αυτή η πορεία είναι η δυσανάλογη αύξηση και μείωση του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού σε σχέση με την αύξηση και την μείωση των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την πορεία των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Συγκεκριμένα παρατηρούμε ότι η τράπεζα Eurobank παρουσιάζει το υψηλότερο ποσοστό ρευστότητας, ενώ το χαμηλότερο είναι στην Εθνική Τράπεζα, όλα αυτά τα χρόνια. Σταθερό ωστόσο παραμένει το ποσοστό ρευστότητας της Alpha Bank. Η

τράπεζα Πειραιώς ωστόσο φαίνεται να ακολουθεί καθοδική πορεία από το 2011 μέχρι το 2012, ενώ η πορεία της από το 2012 μέχρι το 2013 είναι ελάχιστα πιο χαμηλή απ' ότι πιο πριν. Την καλύτερη απόδοση όσων αφορά το θέμα της ρευστότητας παρουσιάζει η τράπεζα Eurobank.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

<u>Κυκλοφοριακής ταχύτητας συνολικού</u>	<u>Πωλήσεις</u>
<u>ενεργητικού</u>	<u>Σύνολο ενεργητικού</u>

ALPHA BANK

2011		2012		2013	
1.660.845	0,030089	806.054	0,01499	1.439.347	0,021135
55.196.949		53.773.359		68.103.047	

Η πορεία του αριθμοδείκτη περί Κυκλοφοριακής ταχύτητας Συνολικού Ενεργητικού στην τράπεζα Alpha είναι καθοδική αρχικά και στην συνέχεια ανοδική. Αυτό οφείλεται στο γεγονός πως οι Πωλήσεις που είχε η συγκεκριμένη τράπεζα ακολούθησαν μια εξαιρετικά μεγάλη πτώση από το 2011 μέχρι το 2012, η οποία ήταν 854.791, δηλαδή πάνω από το 50% και το 2013 οι πωλήσεις αυξήθηκαν κατά 633.293 ευρώ. Ενώ παρατηρείται μια τόσο έντονη πτώση στις πωλήσεις το 2012 η πορεία του Συνολικού Ενεργητικού δεν έχει τόσο μεγάλες διακυμάνσεις. Πιο συγκεκριμένα, η πτώση που σημειώνεται είναι μόνο 1.423.590, που αποτελεί το 2,57% των πωλήσεων που είχε η τράπεζα το 2011, και η αύξηση που γίνεται το 2013 είναι 14.329.688, ποσό δείχνει πως η αύξηση που έγινε έφτανε στο 26,65%. Ο λόγος που η επιχείρηση είχε αυτή την τόσο μεγάλη πτώση, σχεδόν στο μισό, είναι η τόσο μεγάλη πτώση στις πωλήσεις το 2012 δίχως αυτή να συνοδεύεται από μια αντίστοιχη μείωση του Συνολικού Ενεργητικού.

EUROBANK

2011		2012		2013	
21.167.202	0,14828	24.702.747,81	0,062939	20.933.617	0,048866
142.751.408		392.485.308,2		428.387.183	

Οι πωλήσεις ωστόσο της τράπεζας Eurobank ακολούθησαν μια ανοδική πορεία από το 2011 ως το 2012, η οποία ήταν 3. 535.545,81 και το 2013 μειώθηκαν κατά 3.769.130,81 ευρώ. Ο λόγος ωστόσο που ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει μια πτωτική πορεία είναι το γεγονός πως ενώ οι πωλήσεις έχουν μια ελαφρά διακύμανση το Σύνολο του Ενεργητικού αυξάνεται κατακόρυφα από το 2011 μέχρι το 2012 και το 2013 συνεχίζει να αυξάνεται, όχι όμως τόσο πολύ.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

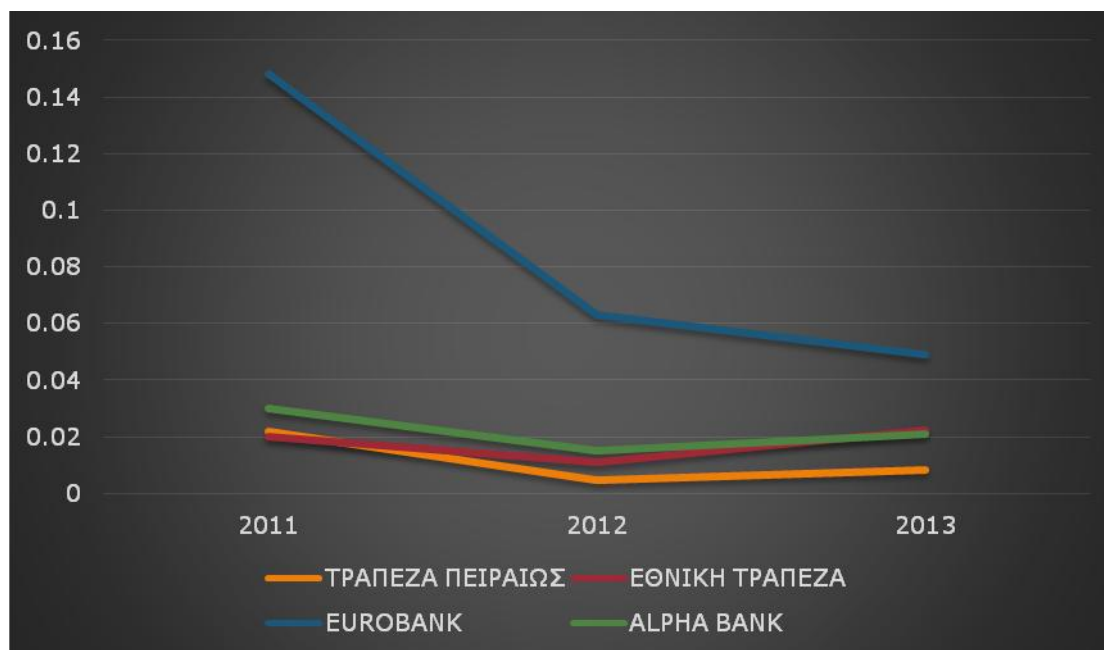
2011		2012		2013	
987.587	0,019801	840.000	0,010778	1.872.000	0,022234
49.874.748		77.939.000		84.197.000	

Στην Εθνική τράπεζα οι πωλήσεις το 2012 σε σχέση με το 2011 μειώθηκαν κατά 147.587 και το 2013 αυξήθηκαν σε τεράστιο βαθμό, πάνω από το διπλάσιο. Η διαφορά συγκεκριμένα είναι 1.032.000 ευρώ στις πωλήσεις. Το Συνολικό Ενεργητικό ωστόσο αυξάνεται συνεχώς στην περίπτωση της Εθνικής. Το 2012 η αύξηση ήταν 28.064.252 και το 2013 ήταν 6.258.000 ευρώ. Η αύξηση του Συνολικού Ενεργητικού που δεν συνοδεύεται από αντίστοιχη αύξηση των πωλήσεων είναι ο λόγος για τον οποίο ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει μια πτώση το 2012, ενώ η συνεχόμενη αύξηση του Συνολικού Ενεργητικού σε συνάρτηση με την σημαντικά μεγάλη αύξηση των πωλήσεων είναι ο λόγος για τον οποίο ο αριθμοδείκτης Κυκλοφοριακής ταχύτητας Συνολικού Ενεργητικού παρουσιάζει μια καλύτερευση του αριθμοδείκτη το 2013.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

2011		2012		2013	
746.177	0,02205	284.269	0,004468	458.795	0,008374
33.840.306		63.622.379		54.786.898	

Στην τράπεζα Πειραιώς οι πωλήσεις μειώνονται κατά 461.908 ευρώ που σημαίνει πως η τράπεζα χάνει το 61,90% των πωλήσεων που είχε. Το 2013 όμως αυξάνεται κατά 61,39 σε σχέση με τις πωλήσεις που είχε το 2012, δηλαδή 174.526, δίχως να κατορθώνει να έχει τις πωλήσεις που είχε το 2011. Όσον αφορά τη μεριά του Συνολικού Ενεργητικού αυτό αυξάνεται 29.782.073 ευρώ το 2012 και μειώνεται κατά 8.835.481 ευρώ το 2013. Η μεγάλη μείωση των πωλήσεων επηρεάζει τρομερά το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη το 2012, ενώ η μικρή αύξηση των πωλήσεων και η πτώση του Συνολικού Ενεργητικού βοηθούν την τράπεζα να καλυτερεύσει ελάχιστα το αποτέλεσμα για το 2013.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά τη κυκλοφοριακή ταχύτητα συνολικού ενεργητικού των συγκεκριμένων ελληνικών τραπεζών από το 2011 έως το 2013. Ο συγκεκριμένος δείκτης δείχνει σε ποιο βαθμό οι πωλήσεις που έχει

πραγματοποιήσει η τράπεζα καλύπτουν το Συνολικό Ενεργητικό της. Έτσι στην συγκεκριμένη περίπτωση βλέπουμε πως η τράπεζα Eurobank έχει σημειώσει μια τεράστια πτώση από το 2011 μέχρι το 2012, ενώ από το 2012 μέχρι το 2013 η πορεία συνεχίζει να είναι καθοδική, αλλά όχι τόσο έντονα. Αυτό σημαίνει πως οι πωλήσεις που έχει πραγματοποιήσει η τράπεζα από το 2011 μέχρι το 2012 είναι πολύ λιγότερες, την ίδια στιγμή όμως το Συνολικό Ενεργητικό της τραπεζής έχει αυξηθεί σημαντικά. Οι υπόλοιπες τράπεζες ωστόσο έχουν σημειώσει μια πτώση από το 2011 μέχρι το 2012, η οποία όμως δεν είναι τόσο μεγάλη, ενώ από το 2012 μέχρι το 2013 έχει υπάρξει μια μικρή αύξηση.

<u>Δείκτης κυκλοφοριακής ταχύτητας</u> <u>των απαιτήσεων</u>	Πωλήσεις
	Σύνολο απαιτήσεων

ALPHA BANK

2011		2012		2013	
1.660.845	0,247082	806.054	0,121696	1.439.347	0,285763
6.721.846		6.623.503		5.036.860	

Οι πωλήσεις της Alpha υφίστανται μια σημαντική μείωση το 2012 και το 2013 επανακάμπτει από άποψη πωλήσεων. Ωστόσο το σύνολο των απαιτήσεων που έχει η τράπεζα μειώνεται συνεχώς. Η συνεχής μείωση των απαιτήσεων είναι που βοηθάει να καλυτερεύσει η πορεία της τραπεζικής επιχείρησης το 2011 και το 2013. Το 2012 η πορεία της τράπεζας είναι αρνητική και δημιουργείται μια πτώση του αποτελέσματος του αριθμοδείκτη επειδή υπάρχει και μια μεγάλη πτώση στις πωλήσεις που πραγματοποιεί η τράπεζα.

EUROBANK

2011		2012		2013	
21.167.202	0,858689	24.702.748	0,059456	20.933.617	0,496699
24.650.593		415.478.489,5		42.145.448	

Οι πωλήσεις στην περίπτωση της Eurobank παρουσιάζουν μια διακύμανση καθώς αυξάνονται το 2012 και μειώνονται το 2013, το Συνολικό Ενεργητικό ωστόσο από το 2011 αυξάνεται κατακόρυφα το 2012 φτάνοντας να γίνει περίπου δεκαεπτά φορές όσο ήταν το 2011 (πιο συγκεκριμένα αυξάνεται 16,85 φορές) και το 2012 το Συνολικό Ενεργητικό μειώνεται κατακόρυφα και μένει μόνο το ένα ένατο (συγκεκριμένα μένει το 9,85) του Συνολικού Ενεργητικού που είχε η τράπεζα το 2012. Η τεράστια αύξηση του Συνολικού Ενεργητικού το 2012 καταλήγει να ρίξει κατακόρυφα το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη, ενώ η πορεία του αριθμοδείκτη καλύτερεύει το 2013 σε σχέση με το αποτέλεσμα του 2012, δίχως όμως να κατορθώσει να φτάσει στο σημείο που ήταν το 2011. Ανάμεσα στο 2011 και το 2013 ο λόγος που προκύπτουν τα συγκεκριμένα αποτελέσματα είναι η μικρή μείωση των πωλήσεων, η οποία όμως συνοδεύεται από τον διπλασιασμό περίπου του Συνολικού Ενεργητικού της τράπεζας.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

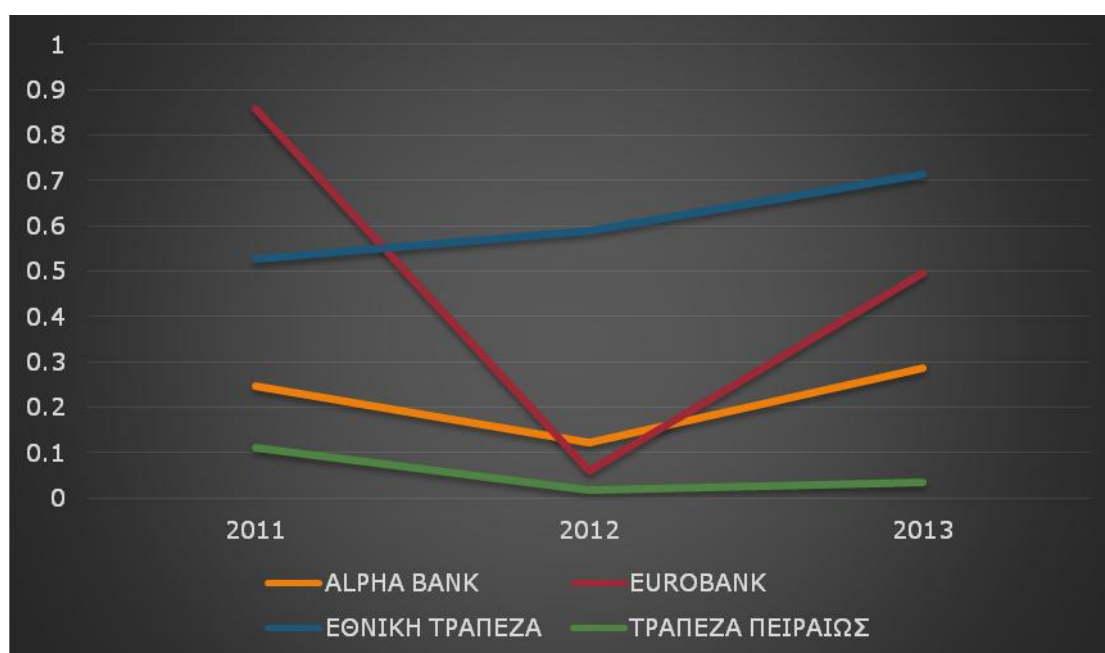
2011		2012		2013	
987.587	0,526748	840.000	0,590302	1.872.000	0,713415
1.874.874		1.423.000		2.624.000	

Τα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη περί Κυκλοφοριακής ταχύτητας των απαιτήσεων στην Εθνική τράπεζα παρουσιάζει μια καλύτερευση όσο περνάει ο καιρός. Ο λόγος για τον οποίο γίνεται αυτό είναι πως οι πωλήσεις ακολουθούν την ίδια πορεία με το σύνολο των απαιτήσεων. Όταν αυξάνονται οι πωλήσεις αυξάνονται και οι συνολικές απαιτήσεις και το ίδιο ακριβώς συμβαίνει και με τις απαιτήσεις στο σύνολό τους.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

2011		2012		2013	
746.177	0,112001	284.269	0,019029	458.795	0,036485
6.662.221		14.939.086		12.574.878	

Στην τράπεζα Πειραιώς οι πωλήσεις του 2012 μειώνονται κατά 461.908 που δείχνει πως οι πωλήσεις που είχε η τράπεζα το 2012 αντιπροσώπευαν το 38,09% των πωλήσεων που είχε το 2011. Το 2013 υπήρξε μια αύξηση στις πωλήσεις που έφτανε τις 174.526 ευρώ και δείχνει μια αύξηση 61,39% σε σχέση με τις πωλήσεις που είχε η τράπεζα το 2012. Το σύνολο των απαιτήσεων το 2012 αυξάνεται στο διπλάσιο και κάτι παραπάνω σε σχέση με το σύνολο των απαιτήσεων που είχε το 2011, συγκεκριμένα η αύξηση είναι 8.276.865 που σημαίνει ότι η αύξηση ήταν παραπάνω από 50% και το 2013 το σύνολο των απαιτήσεων μειώνεται κατά 2.364.208 ευρώ. Το γεγονός ότι το 2012 οι πωλήσεις μειώνονται και το Σύνολο των απαιτήσεων αυξάνεται είναι ο λόγος για τον οποίο το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη είναι μειώνεται σε σχέση με αυτό του 2011, ενώ το γεγονός πως οι πωλήσεις αυξάνονται και την ίδια στιγμή μειώνονται οι απαιτήσεις στο σύνολό τους είναι ο λόγος που το αποτέλεσμα του 2013 είναι καλύτερο από αυτό του 2012.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την κυκλοφοριακή ταχύτητα των απαιτήσεων των ελληνικών τραπεζών από το 2011 έως το 2013. Η τράπεζα Eurobank εδώ παρουσιάζει μια μεγάλη πτώση από το 2011 μέχρι το 2012 και στην συνέχεια σημειώνει μια έντονη άνοδο. Που δείχνει ότι το ποσοστό των πωλήσεων που μπορούν να καλύψουν το σύνολο των απαιτήσεων που έχει η τράπεζα απέναντι στους πελάτες της μειώθηκε σημαντικά από το 2011 και το 2012 άρχισε να αυξάνεται, αλλά όχι με τόσο γρήγορους ρυθμούς. Η Εθνική Τράπεζα ωστόσο σημείωσε άνοδο ως προς την ταχύτητα με την οποία μπορεί να καλύψει τις απαιτήσεις που έχουν οι πελάτες της από αυτήν. Η Alpha Bank και η Τράπεζα Πειραιώς ωστόσο παρουσιάζουν μια μείωση και στην συνέχεια μια αύξηση της ταχύτητας αυτής, όμως η ταχύτητα της Alpha είναι μεγαλύτερη από αυτή της Πειραιώς, δίχως όμως να φτάνουν την ταχύτητα που παρουσιάζουν οι άλλες δύο τράπεζες.

Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίου

<u>Δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών</u>	<u>κέρδη προ τόκων και φόρων</u>
	<u>χρηματοοικονομικές δαπάνες</u>

ALPHA BANK

2011		2012		2013	
45.755	0,053396	-1.411.015	-1,67508	2.175.517	2,290565
856.892		842.358		949.773	

Ο αριθμοδείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών στην περίπτωση της Alpha Bank έχει μια έντονη διακύμανση. Το 2012 το αποτέλεσμα του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη είναι αρνητικό καθώς τα κέρδη προ τόκων και φόρων έχουν αρνητικό πρόσημο, παρά το γεγονός πως οι χρηματοοικονομικές δαπάνες μειώνονται, αλλά ελάχιστα. Το 2013 ωστόσο τα κέρδη της τράπεζας πριν από την καταβολή των τόκων και των φόρων αυξάνονται κατά 3.586.532 καλύπτοντας τις ζημιές της προηγούμενης

χρονιάς και δημιουργώντας την ίδια στιγμή κέρδη. Ο λόγος για τον οποίο ο αριθμοδείκτης αυτός παρουσιάζει μια τόσο έντονη πτώση το 2012 είναι η σημαντική πτώση των κερδών πριν από την καταβολή των τόκων και των φόρων και εξαιτίας της αύξησης αυτών το 2013 το αποτέλεσμα αυξάνεται το 2013.

EUROBANK

2011		2012		2013	
4.175.717	0,219624	21.240.638	0,64027	17.801.092	0,53546
19.013.037		33.174.479,2		33.244.478	

Η τράπεζα Eurobank σ' αυτή την περίπτωση παρουσιάζει μια διακύμανση καθώς από το 2011 μέχρι το 2012 υπάρχει μια σημαντική αύξηση, ενώ το 2013 το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη μειώνεται. Ο λόγος για την διακύμανση του αποτελέσματος είναι το γεγονός ότι τα κέρδη προ φόρων ακολουθούν την ίδια πορεία. Πιο χαρακτηριστικά τα κέρδη προ τόκων και φόρων το 2012 έχουν αυξηθεί πέντε φορές σε σχέση με το 2011. Το 2013 ωστόσο τα κέρδη προ τόκων και φόρων μειώθηκαν κατά 0,83%. Η διακύμανση των κερδών προ τόκων και φόρων είναι ο λόγος για τον οποίο υπάρχει αυτή η διακύμανση στα αποτελέσματα του αριθμοδείκτη αυτού για τις χρονιές 2011 έως 2013.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

2011		2012		2013	
-398.744	-1,33475	-3.015.000	-0,81907	-501.000	-0,21157
298.741		3.681.000		2.368.000	

Η Εθνική τράπεζα τις χρονιές 2011 έως 2013 έχει αρνητικό πρόσημο στα κέρδη της πριν από την καταβολή των τόκων και των φόρων που έχει. Ο συγκεκριμένος λογαριασμός το 2012 έχει μια τεράστια μείωση καθώς η διαφορά είναι 2.616.256. Το ίδιο γίνεται και στην περίπτωση των Χρηματοοικονομικών δαπανών καθώς αυτές

αυξάνονται σημαντικά, συγκεκριμένα 3.382.259 ευρώ, το 2012 και στην συνέχεια το 2013 μειώνονται κατά 1.313.000 ευρώ. Η πορεία της Εθνικής τράπεζας στον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη είναι ανοδική καθώς από εκεί που ήταν -1,33 πήγε στο -0,81 και μετά στο -0,21 Ο λόγος για τον οποίο συμβαίνει αυτό είναι το ότι τα κέρδη προ φόρων και τόκων έχουν αρνητικό πρόσημο κι ιδιαίτερα το 2012 οι ζημίες που παρουσιάζει η τράπεζα είναι εξαιρετικά υψηλές.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

2011		2012		2013	
-7.326.785	-16,2255	-367.893	-2,01867	-485.795	-1,90669
451.559		182.245		254.785	

Μια παρόμοια ανοδική πορεία ακολουθεί και τη τράπεζα Πειραιώς για τα έτη 2011, 2012 και 2013. Από το 2011 η τράπεζα Πειραιώς έχει ζημίες 7.326.785 ευρώ, ενώ το 2012 οι ζημίες είναι μικρότερες και φτάνουν τις 367.893. Υπάρχει μια διαφορά 6.958.892 ευρώ. Το 2013 ωστόσο οι ζημίες που είχε η τράπεζα αυξήθηκαν κατά 117.902 ευρώ. Οι χρηματοοικονομικές δαπάνες το 2012 μειώθηκαν κατά 269.314 και το 2013 αυξήθηκαν κατά 72.540 ευρώ. Ο λόγος για τον οποίο καλύτερεύει η πορεία του αριθμοδείκτη είναι το ότι δεν υπάρχει μεγάλη διαφορά το 2012 και το 2013 ανάμεσα στις Ζημίες που έχει η τράπεζα και στις χρηματοοικονομικές της δαπάνες.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την κάλυψη χρηματοοικονομικών δαπανών των ελληνικών τραπεζών από το 2011 έως το 2013. Ο παραπάνω δείκτης μας δείχνει πόσες φορές τα χρηματοοικονομικά έξοδα καλύπτονται από τα κέρδη προ τόκων και φόρων, αποτελεί επομένως κριτήριο, που προσδιορίζει τον βαθμό στον οποίο μπορούν να μειωθούν τα κέρδη χωρίς να βρεθούμε σε αδυναμία κάλυψης των χρηματοοικονομικών μας εξόδων. Ο δείκτης αυτός φανερώνει το μέγεθος της δυσκολίας που έχουν οι τράπεζες ως προς το ζήτημα της κάλυψης των χρηματοοικονομικών τους εξόδων. Το μεγαλύτερο πρόβλημα το είχε η Τράπεζα Πειραιώς το 2011, η οποία σημείωσε και το μεγαλύτερο ποσοστό αδυναμίας. Ωστόσο ενώ το 2012 μπόρεσε να καλυτερεύσει τα αποτελέσματά της η κατάστασή της παραμένει αρνητική. Οι τράπεζες Eurobank και Εθνική δείχνουν να έχουν μια καλύτερη πορεία, ωστόσο βρίσκονται στο μεταίχμιο καθώς η πορεία τους είναι οριακή. Η Alpha Bank από την άλλη μεριά δείχνει να έχει να έχει την καλύτερη πορεία σ' αυτή την περίπτωση καθώς έχει την μεγαλύτερη δυνατότητα να καλύψει τις υποχρεώσεις της.

<u>Δείκτης</u> εντάσεως	Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού
-------------------------	-----------------------------------

<u>Κυκλοφορούντων στοιχείων</u>	Σύνολο ενεργητικού
---------------------------------	--------------------

ALPHA BANK

2011		2012		2013	
44.677.089	0,809412	48.248.501	0,897257	44.587.458	0,654706
55.196.949		53.773.359		68.103.047	

Η τράπεζα Alpha όσων αφορά την πορεία του αριθμοδείκτη της σχετικά με την Ένταση των Κυκλοφορούντων Στοιχείων είναι ανοδικός το 2012 σε σχέση με το 2011 και καθοδικός σε σχέση με το 2013. Η άνοδος του αριθμοδείκτη το 2012 οφείλεται στο ότι το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού αυξήθηκε, ενώ το Σύνολο του Ενεργητικού μειώθηκε. Η πτώση του αριθμοδείκτη το 2013 οφείλεται στο γεγονός πως το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού μειώθηκε, αλλά το Σύνολο του Ενεργητικού αυξήθηκε.

EUROBANK

2011		2012		2013	
133.337.473	0,934054	391.417.335	0,997279	412.574.112	0,963087
142.751.408		392.485.308,2		428.387.183	

Η τράπεζα Eurobank το 2012 παρουσίασε μια τρομερή αύξηση στο σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού της και το 2013 η αύξηση συνεχίστηκε, αλλά δεν ήταν τόσο έντονη. Το 2012 η αύξηση του συνόλου του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού ήταν σχεδόν τριπλάσια, για την ακρίβεια ήταν 2,93, ενώ το 2013 η αύξηση ήταν 0,05. Πέρα όμως από την αύξηση που είχε το Κυκλοφορούν Ενεργητικό στο σύνολό του την ίδια περίοδο αυξανόταν και το Σύνολο του Ενεργητικού. Πιο συγκεκριμένα το 2012 η αύξηση του Συνόλου του Ενεργητικού ήταν 2,75 και το 2013 η αύξηση ήταν 0,09. Εξαιτίας της πορείας του Συνόλου του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού σε συνδυασμό

με την πορεία που είχε το Σύνολο του Ενεργητικού το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη καταλήγει να είναι ανοδικό το 2012, σε σχέση με το 2011, ενώ το 2013 ο αριθμοδείκτης σημειώνει μια μικρή πτώση σε σχέση με το 2012.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

2011		2012		2013	
59.787.414	1,198751	61.840.000	0,793441	58.802.000	0,698386
49.874.748		77.939.000		84.197.000	

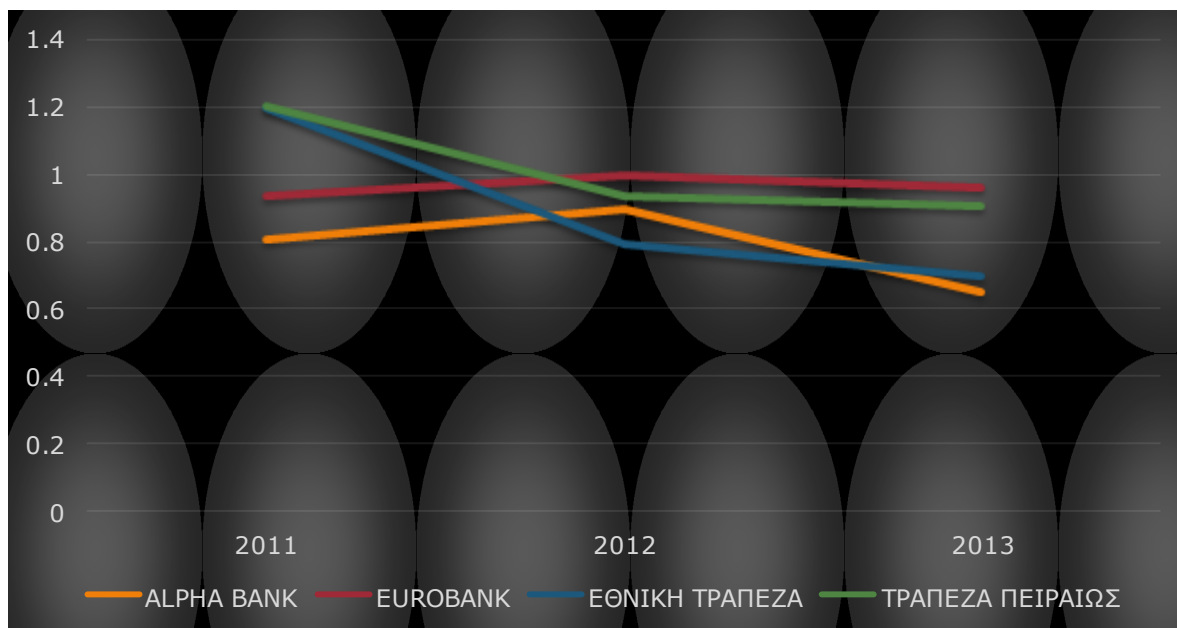
Η πορεία του αριθμοδείκτη Εντάσεως Κυκλοφορούντων Στοιχείων είναι πτωτική στην περίπτωση της Εθνικής τράπεζας επειδή το 2012 τα στοιχεία του Συνόλου του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού αυξάνονται και την ίδια στιγμή αυξάνονται δυσανάλογα τα στοιχεία του Συνόλου του Ενεργητικού. Το 2013 η πορεία συνεχίζει να είναι καθοδική διότι ενώ μειώνεται στο σύνολό του το Κυκλοφορούν Ενεργητικό της τράπεζας το Σύνολο του Ενεργητικού συνεχίζει να αυξάνεται. Ο κύριος λόγος για τον οποίο η πορεία του συγκεκριμένου αριθμοδείκτη στην Εθνική τράπεζα είναι καθοδική είναι βασικά το γεγονός πως το Ενεργητικό που έχει συνολικά στην κατοχή της συνεχίζει να αυξάνεται δυσανάλογα προς το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού της.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

2011		2012		2013	
40.732.689	1,203674	59.536.670	0,935782	49.587.265	0,905093
33.840.306		63.622.379		54.786.898	

Η πορεία της τράπεζας Πειραιώς είναι κι εκείνη καθοδική, όπως συμβαίνει και στην περίπτωση της Εθνικής τράπεζας. Ο λόγος για τον οποίο συμβαίνει αυτό είναι το γεγονός πως το 2012 αυξάνεται το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού και το Σύνολο του Ενεργητικού, όμως η αύξηση του Συνόλου του Ενεργητικού είναι πολύ

μεγαλύτερη σε σχέση με την αύξηση που έχει το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού. Το 2013 η μείωση του Συνόλου του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού δεν είναι ίδια με αυτή του Συνόλου του Ενεργητικού και γι' αυτό η πορεία του αριθμοδείκτη συνεχίζει να είναι καθοδική. Ουσιαστικά ο λόγος για τον οποίο η πορεία του αριθμοδείκτη είναι καθοδική είναι η δυσανάλογη αύξηση και μείωση των συντελεστών που χρησιμοποιούνται για τον υπολογισμό του.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την αναλογία των κυκλοφορούντων στοιχείων στο σύνολο των περιουσιακών στοιχείων των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Alpha και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Ο σχετικός δείκτης μας δείχνει ότι οι τράπεζες είναι εντάσεως πάγιων περιουσιακών στοιχείων καθώς ο σχετικός δείκτης βρίσκεται κάτω από την μονάδα. Πιο συγκεκριμένα οι τράπεζες Πειραιώς και Εθνική ενώ βρίσκοντουσαν στο ίδιο σημείο το 2011 άρχισαν να σημειώνουν μια πτώση το 2012, με την Εθνική Τράπεζα να σημειώνει μεγαλύτερη πτώση από την Πειραιώς. Ενώ οι τράπεζες Eurobank και Alpha κατά τη διάρκεια του έτους 2011 σημείωσαν κάποια άνοδο από το 2012 κι έπειτα άρχισαν να έχουν καθοδική πορεία με την Alpha Bank να ακολουθεί μια ακόμη μεγαλύτερη πτώση σε σχέση με την Eurobank. Το 2013 η τράπεζα που έχει το καλύτερο αποτέλεσμα στον συγκεκριμένο αριθμοδείκτη είναι η Eurobank, καθώς ναι μεν σημειώνει πτώση, αλλά βρίσκεται σε καλύτερη θέση απ' ότι όλες οι υπόλοιπες τράπεζες.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

<u>Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων</u>	<u>Αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων</u>
	<u>Ίδια κεφάλαια</u>

ALPHA BANK

2011		2012		2013	
45.755	0,010327	-1.411.015	-3,27864	2.175.517	0,304383
4.430.498		430.366		7.147.306	

Ο αριθμοδείκτης περί αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων της τράπεζας Alpha το 2012 παρουσιάζει μια σημαντική πτώση καθώς τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης πριν από την καταβολή των φόρων σημειώνουν μια τεράστια πτώση και το ίδιο συμβαίνει και με τα Ίδια Κεφάλαια της τράπεζας. Ωστόσο παρά το γεγονός πως και οι δύο συντελεστές παρουσιάζουν μια μεγάλη πτώση, ο λόγος για τον οποίο το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη είναι αρνητικό είναι το γεγονός πως τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης πριν από τους φόρους έχουν αρνητικό πρόσημο και μάλιστα η πτώση ήταν 1.456.770 ευρώ. Παρά το γεγονός πως η κατάσταση των Αποτελεσμάτων Εκμετάλλευσης προ φόρων καλυτερεύει το 2013, ταυτόχρονα αυξάνονται και τα Ίδια κεφάλαια της τράπεζας δεκάξι φορές (για την ακρίβεια, η αύξηση των Ιδίων κεφαλαίων είναι 16,60 φορές) κι αυτό λειτουργεί αρνητικά για την χρονιά κι έτσι η πορεία του αριθμοδείκτη συνεχίζει να είναι καθοδική.

EUROBANK

2011		2012		2013	
4.175.717	0,057361	21.240.638	0,18995	17.801.092	0,142059

72.797.017		111.822.077		125.307.498	
------------	--	-------------	--	-------------	--

Η πορεία της τράπεζας Eurobank το 2012 είναι καλύτερη απ' ό τι το 2011 διότι ενώ τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων αυξάνονται πέντε φορές, τα ίδια κεφάλαια αυξάνονται μιάμιση φορά. Η καλύτερευση δηλαδή οφείλεται στο ότι αυξήθηκαν σε μεγαλύτερο ποσοστό τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων σε σχέση με την αύξηση που είχαν τα ίδια κεφάλαια. Το 2013 ωστόσο το γεγονός ότι τα ίδια κεφάλαια συνεχίζουν να αυξάνονται, αλλά τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων αρχίζουν μειώνονται είναι ο λόγος που η πορεία της τράπεζας συνεχίζει να είναι καθοδική.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

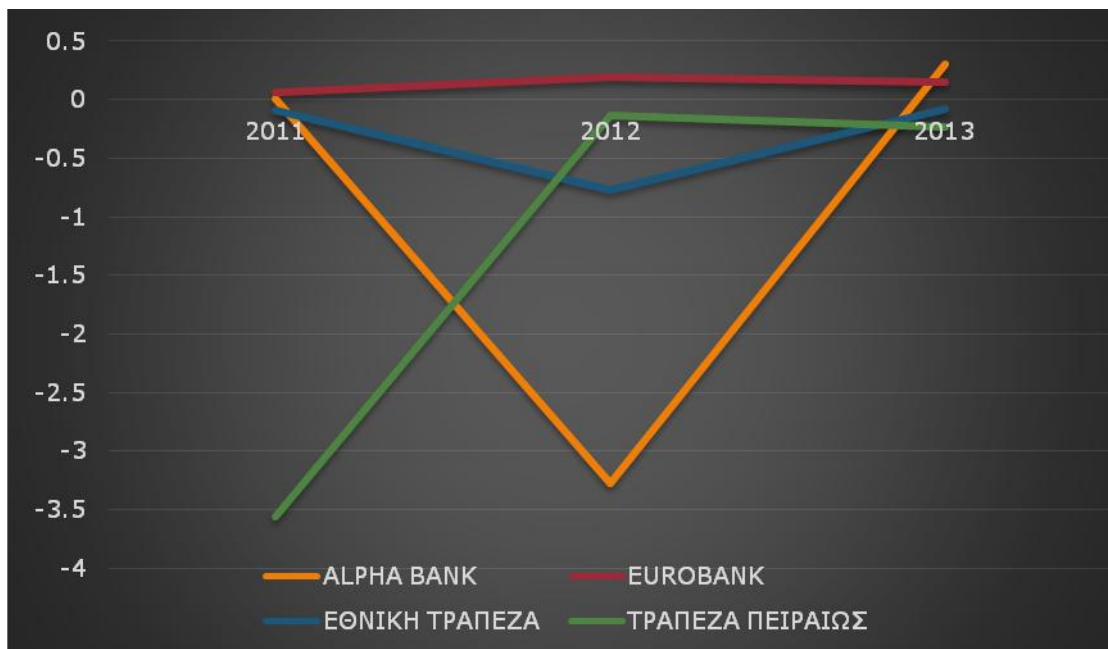
2011		2012		2013	
-398.744	-0,08775	-3.015.000	-0,76718	-501.000	-0,07849
4.544.000		3.930.000		6.383.000	

Η Εθνική τράπεζα το 2012 παρουσιάζει πτώση γιατί η μείωση των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης προ φόρων είναι πολλή μεγαλύτερη από την μείωση των Ιδίων κεφαλαίων. Το 2013 ο αριθμοδείκτης Καλυτερεύει και ξεπερνάει ακόμη και το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη για το 2011 διότι ανάμεσα στο 2011 και το 2013 τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων έχουν μια μικρή διαφορά, όμως τα ίδια κεφάλαια σημειώνουν μια μεγάλη αύξηση το 2013 σε σχέση με το 2011.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

2011		2012		2013	
7326785	-3,55897	-367893	-0,13405	-485795	-0,2352
-2058682		2744356		2065457	

Το 2011 το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη αποδοτικότητας Ιδίων Κεφαλαίων στην τράπεζα Πειραιώς είναι -3,55, το 2012 είναι -0,13 και το 2013 είναι -0,23. Ο λόγος για τον οποίο γίνεται αυτή η καλύτερευση το 2012 είναι το γεγονός πως αυξάνονται τα Ίδια Κεφάλαια, ενώ τα αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων μειώνονται. Το 2013 η κατάσταση χειροτερεύει ωστόσο εξαιτίας του ότι μειώνονται τα Ίδια κεφάλαια και η μείωση των αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης δεν είναι ίδια με την μείωση των Ιδίων κεφαλαίων.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την αποδοτικότητα ιδίων κεφαλαίων των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Άλφα και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Ο εν λόγω δείκτης μας παρέχει πληροφορίες για την απόδοση που είχαν οι επενδύσεις εξαιτίας του τρόπου με τον οποίο τοποθετήθηκαν τα χρήματα των επενδυτών και την ίδια στιγμή απεικονίζεται η δυνατότητα που υπάρχει από αυτές τις επενδύσεις να προκύψει κάποιο κέρδος. Η τράπεζα Eurobank είναι η μοναδική τράπεζα που ναι μεν έχει θετική αποδοτικότητα, αλλά δεν είναι ικανοποιητική. Η αποδοτικότητα της Alpha Bank έχει ιδιαίτερο ενδιαφέρον καθώς από το 2011 η αποδοτικότητα μειώθηκε σχεδόν κατακόρυφα το 2012, αλλά επανήλθε στο ίδιο σημείο που ήταν το 2013 και μάλιστα σημειώνεται μια αύξηση καθώς η αποδοτικότητα αγγίζει σχεδόν το 0.5. Σ' αυτή την περίπτωση αξίζει να δούμε αν η πορεία της θα συνεχίσει να είναι ανοδική. Το ίδιο αξίζει να μελετηθεί και για την

περίπτωση της Εθνικής Τράπεζας, καθώς ακολούθησε την ίδια πορεία, αν και δεν σημείωσε τόσο μεγάλη πτώση από το 2011 μέχρι το 2012 και συνεπώς ούτε η αύξησή της είναι τόσο μεγάλη. Η Πειραιώς ωστόσο ενώ το 2011 σημείωσε μια ιδιαίτερα ικανοποιητική άνοδο, σε σχέση με το σημείο στο οποίο βρισκόταν, ενώ είχε αρχίσει να προσεγγίζει ένα ικανοποιητικό σημείο απόδοσης, το 2012 άρχισε να σημειώνει πτώση, δίχως όμως να φτάσει στο σημείο στο οποίο βρισκόταν το 2011.

<u>Δείκτης μικτού κέρδους</u>	<u>Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης</u>
	<u>Πωλήσεις</u>

ALPHA BANK

2011		2012		2013	
803.953	0,484063	-36.304	-0,04504	347.851	0,241673
1.660.845		806.054		1.439.347	

Η πορεία του αριθμοδείκτη μικτού κέρδους είναι καθοδική το 2012 διότι τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης μειώνονται (γίνονται ζημιά), αλλά οι πωλήσεις δεν σημειώνουν μια τόσο μεγάλη μείωση. Το 2013 η πορεία της τράπεζας, σύμφωνα με τον αριθμοδείκτη, είναι καλύτερη διότι αυξάνονται τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης και οι πωλήσεις, αλλά οι πωλήσεις δεν έχουν την ίδια αύξηση μ' αυτή των μικτών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης.

EUROBANK

2011		2012		2013	
-101.621	-0,0048	100.585	0,004072	125.478	0,005994
21.167.202		24.702.747,81		20.933.617	

Στην περίπτωση της Eurobank το 2012 τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης αυξάνονται στο διπλάσιο, δίχως όμως να αυξάνονται στο διπλάσιο και οι πωλήσεις της. Ο λόγος όμως για τον οποίο ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει μια πιο καλή πορεία για το 2012 είναι το γεγονός ότι τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης δεν έχουν αρνητικό πρόσημο. Επιπλέον, για το 2013 ο λόγος για τον οποίο ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει μια ελάχιστη αύξηση είναι το γεγονός πως αυξάνονται τα μικρά αποτελέσματα εκμετάλλευσης, ενώ την ίδια στιγμή μειώνονται οι πωλήσεις κι έτσι μικραίνει η απόσταση μεταξύ αυτών των δύο.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

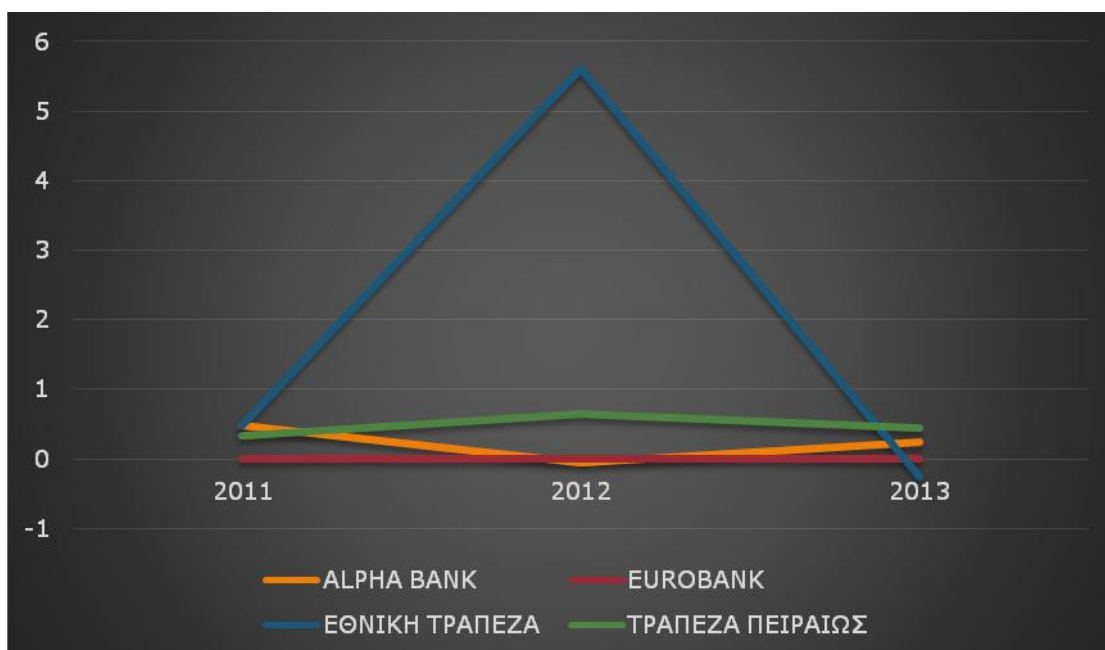
2011		2012		2013	
487.112	0,493235	4.719.000	5,617857	-496.000	-0,26496
987.587		840.000		1.872.000	

Η Εθνική τράπεζα το 2012 παρουσιάζει μια τρομερά μεγάλη αύξηση των μικτών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης, ενώ την ίδια στιγμή μειώνονται ελάχιστα οι πωλήσεις της. Η εννεαπλάσια αύξηση των μικτών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης (ουσιαστικά πρόκειται σχεδόν για δεκαπλάσια καθώς η αύξηση είναι 9,68) είναι ο λόγος που η κατάσταση της Εθνικής τράπεζας καλυτερεύει αισθητά το 2012 όσον αφορά τον δείκτη μικτού κόστους. Το 2013 όμως η κατακόρυφη πτώση των μικτών αποτελεσμάτων κέρδους είναι ο λόγος για τον οποίο η κατάσταση της τράπεζας γίνεται χειρότερη απ' ότι ήταν το 2011.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

2011		2012		2013	
251.618	0,33721	182.245	0,641101	201.488	0,439168
746.177		284.269		458.795	

Στην τράπεζα Πειραιώς η πορεία του αριθμοδείκτη είναι ανοδική για το 2012 καθώς μειώνονται σημαντικά οι πωλήσεις, αλλά την ίδια στιγμή μειώνονται επίσης και τα μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης. Το 2013 οι πωλήσεις αυξάνονται, όμως δεν είναι εξίσου ίδια η αύξηση των μικτών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης κι αυτή η δυσανάλογη κίνηση των συντελεστών αυτών είναι ο λόγος για τον οποίο γίνεται χειρότερη το 2013 σε σχέση με το 2012.

Ο παραπάνω δείκτης μικτού κέρδους είναι πολύ σημαντικός γιατί παρέχει ένα μέτρο αξιολόγησης του αποτελέσματος εκμετάλλευσης με το οποίο οι τράπεζες καλύπτουν τα λειτουργικά κόστη, τους τόκους, τον σχηματισμό αποθεματικών, την καταβολή των αναλογούντων φόρων και την διάθεση των κερδών. Η Εθνική τράπεζα όπως φαίνεται από το διάγραμμα έχει ακολουθήσει μια άσχημη πορεία από την άποψη πως από το 2011 μέχρι το 2012 η πορεία της τραπεζής ήταν ανοδική. Από το 2012 όμως μέχρι το 2013 η πορεία της ήταν καθοδική μ' αποτέλεσμα να φτάσει σε χειρότερο σημείο από αυτό που βρισκόταν το 2011. Η πορεία της Εθνικής είναι η μοναδική που παρουσιάζει τόσο έντονη πορεία. Η Eurobank ακολουθεί μια σχετικά σταθερή πορεία, αν και όχι τόσο έντονη, καθώς ξεκινάει από αρνητικό σημείο το 2011, ανεβαίνει ελάχιστα το 2012 και συνεχίζει να αυξάνει το αποτέλεσμα του δείκτη αυτού το 2013. Η Alpha και η Πειραιώς ακολουθούν αντίθετες πορείες καθώς την στιγμή που η μία παρουσιάζει άνοδο η άλλη παρουσιάζει πτώση (Alpha Bank). Έτσι

έχουμε το 2011 την Πειραιώς να σημειώνει άνοδο μέχρι το 2012 και μετά πτώση μέχρι το 2013, ενώ η Alpha παρουσιάζει μια πτώση από το 2011 μέχρι το 2012 και από το 2012 μέχρι το 2013 αρχίζει να ακολουθεί ανοδική πορεία. Αυτό δείχνει πως μόνο η Alpha είναι σε θέση να καλύψει καλύτερα τις χρηματοοικονομικές της υποχρεώσεις, η Eurobank είναι στο σημείο που σε σχέση με παλαιότερα έχει ελαφρώς μεγαλύτερη δυνατότητα το 2013, ενώ οι υπόλοιπες τράπεζες δεν έχουν αυτή την δυνατότητα (Εθνική) ή έχουν αρχίσει να την χάνουν (Πειραιώς).

<u>Δείκτης ανακύκλωσης κεφαλαίου</u>	<u>Πωλήσεις</u>
	<u>Κεφάλαιο Κίνησης</u>

ALPHA BANK

2011		2012		2013	
1.660.845	0,481256	806.054	0,732589	1.439.347	0,34133
3.451.067		1.100.281		4.216.872	

Ο δείκτης ανακύκλωσης του κεφαλαίου στην περίπτωση της Alpha Bank παρουσιάζει μια άνοδο από το 2011 ως το 2012 και στην συνέχεια το 2013 παρουσιάζει μια πτώση. Ο λόγος για τον οποίο αυξάνεται το 2012 είναι πως μειώνεται σημαντικά το Κεφάλαιο κίνησης. Συγκεκριμένα μειώνεται 2.350.786 ευρώ που αντιστοιχεί στο ένα τρίτο του Κεφαλαίου κίνησης που είχε το 2011. Το 2013 επειδή η αύξηση που σημειώνεται στις πωλήσεις είναι μικρή, μόλις 633.293 ευρώ και η αύξηση του Κεφαλαίου κίνησης είναι σχεδόν τετραπλάσια, για την ακρίβεια είναι 3.116.591 που ισοδυναμεί με 3,83 φορές, το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη είναι μικρότερο από αυτό του 2011. Συνεπώς η κατάσταση της τράπεζας το 2013 είναι χειρότερη από αυτή στην οποία βρισκόταν το 2011.

EUROBANK

2011		2012		2013	
21.167.202	0,761218	24.702.747,81	0,76624	20.933.617	0,645598
27.807.000		32.238.900		32.425.169	

Στην τράπεζα Eurobank η κατάσταση είναι παρόμοια το 2011 και το 2012. Ωστόσο αυτό οφείλεται στο ότι η αύξηση των πωλήσεων, αλλά και του Κεφαλαίου Κίνησης είναι σχεδόν ίδια από το 2011 ως το 2012. Ωστόσο ενώ το Κεφάλαιο κίνησης αυξάνεται ελάχιστα το 2013 οι πωλήσεις μειώνονται πολύ περισσότερο κι αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη αυτού για το 2013 είναι μικρότερο και δείχνει πως η κατάσταση της Eurobank ήταν χειρότερη τότε.

ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ

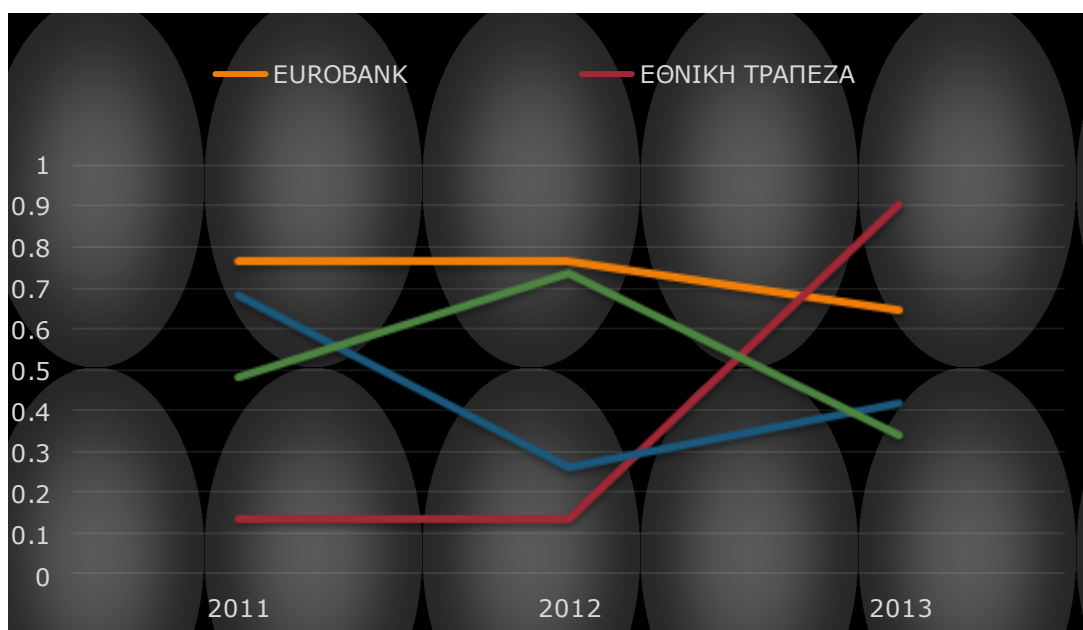
2011		2012		2013	
987.587	0,140791	840.000	0,136852	1.872.000	0,903039
7.014.555		6.138.000		2.073.000	

Στην Εθνική τράπεζα η πορεία του αριθμοδείκτη ανακύκλωσης κεφαλαίου είναι καθοδική το 2012 σε σχέση με το 2011 και ανοδική σε σχέση με το 2013. Ο λόγος για τον οποίο γίνεται αυτό είναι πως οι πωλήσεις μειώνονται από το 2011 ως το 2012 147.587 ευρώ και το 2013 αυξήθηκαν κατά 1.032.000, που ισοδυναμεί με μια αύξηση 2,22 φορές. Η πορεία ωστόσο του Κεφαλαίου κίνησης ήταν καθοδική καθώς από το 2011 μειώθηκαν κατά 876.555 και το 2013 μειώθηκαν 4.065.000 ευρώ. Η πορεία του αριθμοδείκτη το 2013 είναι ανοδική καθώς οι πωλήσεις έχουν μικρή διαφορά από το Κεφάλαιο κίνησης εκείνης της χρονιάς.

ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ

2011		2012		2013	
746.177	0,682688	284.269	0,260082	458.795	0,419758
1.092.998		1.092.998		1.092.998	

Η πορεία της τράπεζας Πειραιώς το 2012 σε σχέση με το 2011 είναι καθοδική καθώς οι πωλήσεις μειώθηκαν 2,62 φορές και το 2013 αυξήθηκαν κατά 1,61 σε σχέση με το 2012. Το Κεφάλαιο κίνησης ωστόσο παραμένει σταθερό στην συγκεκριμένη τράπεζα όλα αυτά τα χρόνια. Συνεπώς ο λόγος για τον οποίο υπάρχει αυτή η διακύμανση στην Πειραιώς είναι η πορεία των πωλήσεων.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την ανακύκλωση του κεφαλαίου των συστημικών τραπεζών Εθνικής, Πειραιώς, Άλφα και Eurobank από το 2011 έως το 2013. Αυτός ο δείκτης μας δείχνει τις πωλήσεις σε σχέση με το κεφάλαιο κίνησης. Η μοναδική περίπτωση που ο δείκτης είναι σημαντικά ανοδικός είναι αυτή της τράπεζας Εθνικής, διότι και η τράπεζα Πειραιώς σημειώνει άνοδο, όχι μόνο τόσο υψηλή. Μάλιστα και στις δύο περιπτώσεις η άνοδος ξεκινάει από το 2012, άλλη μια διαφορά μεταξύ αυτών των δύο τραπεζών είναι πως η Εθνική άρχισε να σημειώνει πρόοδο μετά από μια σταθερή πορεία, ενώ η Πειραιώς μετά από μια καθοδική πορεία. Η

Alpha και η Eurobank σημειώνουν αντίθετη πορεία από αυτή την δύο άλλων τραπεζών καθώς από το 2012 αρχίζουν να έχουν πτώση. Ειδικά η Alpha παρουσιάζει μεγαλύτερη πτώση, διότι πιο πριν σημείωνε άνοδο, ενώ η Eurobank που ακολουθούσε μια σταθερή πορεία δεν δείχνει να σημειώνει τόσο μεγάλη πτώση από το 2012 μέχρι το 2013.

Από τη μελέτη των αριθμοδεικτών σχετικά με τις τράπεζες αυτές προκύπτει το γενικό συμπέρασμα πως όλες οι τράπεζες βρίσκονται σε μια δεινή κατάσταση. Η τράπεζα Eurobank έχει μια πορεία καθοδική ως επί το πλείστον, η Alpha παρόλο που δεν ξεκινάει από το ευνοϊκότερο σημείο έχει μια πορεία ανοδικότερη από αυτήν της Eurobank. Η τράπεζα Πειραιώς παρουσιάζει μια πτωτική πορεία σ' όλες τις περιπτώσεις και η Εθνική τράπεζα βρίσκεται σ' ένα ουδέτερο σημείο δίχως να κλίνει προς τη μια ή την άλλη πλευρά. Ωστόσο σημαντικό είναι το γεγονός ότι η Alpha Bank παρουσιάζει μια τεράστια καμπή στην περίπτωση του αριθμοδείκτη περί αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων που δείχνει πως τα κεφάλαια που έχει η τράπεζα, και τα οποία προέρχονται από τους πελάτες της μειώθηκαν σημαντικά το 2012 και το 2013 σημείωσαν μια τεράστια άνοδο. Την ίδια πορεία παρουσίασε και η Εθνική τράπεζα στον αριθμοδείκτη περί μεικτού κέρδους. Σε καλύτερη θέση φαίνεται να βρισκόταν η τράπεζα Eurobank το 2013, ωστόσο ενδιαφέρον για μελέτη παρουσιάζουν οι τράπεζες Alpha και Εθνική καθώς ένα ενδιαφέρον θέμα για μελέτη θα μπορούσαν να είναι οι λόγοι για τους οποίους παρουσίασαν αυτές τις τόσο έντονες διακυμάνσεις από το 2011 μέχρι το 2013 στον αριθμοδείκτη περί αποδοτικότητας και στον αριθμοδείκτη περί μεικτού κέρδους αντίστοιχα.

Οικονομικά Μεγέθη και Πορεία Αριθμοδεικτών των τριών ασφαλιστικών ,GROUAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.,ING ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ,INTEPAMΕΡΙΚΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ Α.Ε στην Ελληνική Επικράτεια και στο Διεθνή Χώρο την Περίοδο 2010-2013

Αριθμοδείκτης Ρευστότητας

<u>Δείκτης κυκλοφοριακής ρευστότητας</u>	<u>Κυκλοφορούν ενεργητικό</u>
	<u>Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις</u>

GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.

2011		2012		2013	
53.323.307,89	1,994543	79.239.586,02	1,787859	70.570.262,95	2,047191
26.734.600,80		44.320.945,77		34.471.761,48	

Η πορεία του αριθμοδείκτη κυκλοφοριακής ρευστότητας της Groupama Φοίνιξ Α.Ε. είναι καθοδική το 2012 και ανοδική το 2013 επειδή το Κυκλοφορούν Ενεργητικό του 2012 αυξάνεται ως ένα βαθμό, αλλά οι Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις σχεδόν διπλασιάζονται. Όσο για το 2013 η κατάσταση του ομίλου είναι καλύτερη διότι ναι μεν μειώνεται το Κυκλοφορούν Ενεργητικό, όμως την ίδια στιγμή μειώνονται σημαντικά και οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις.

ING ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΩΗΣ

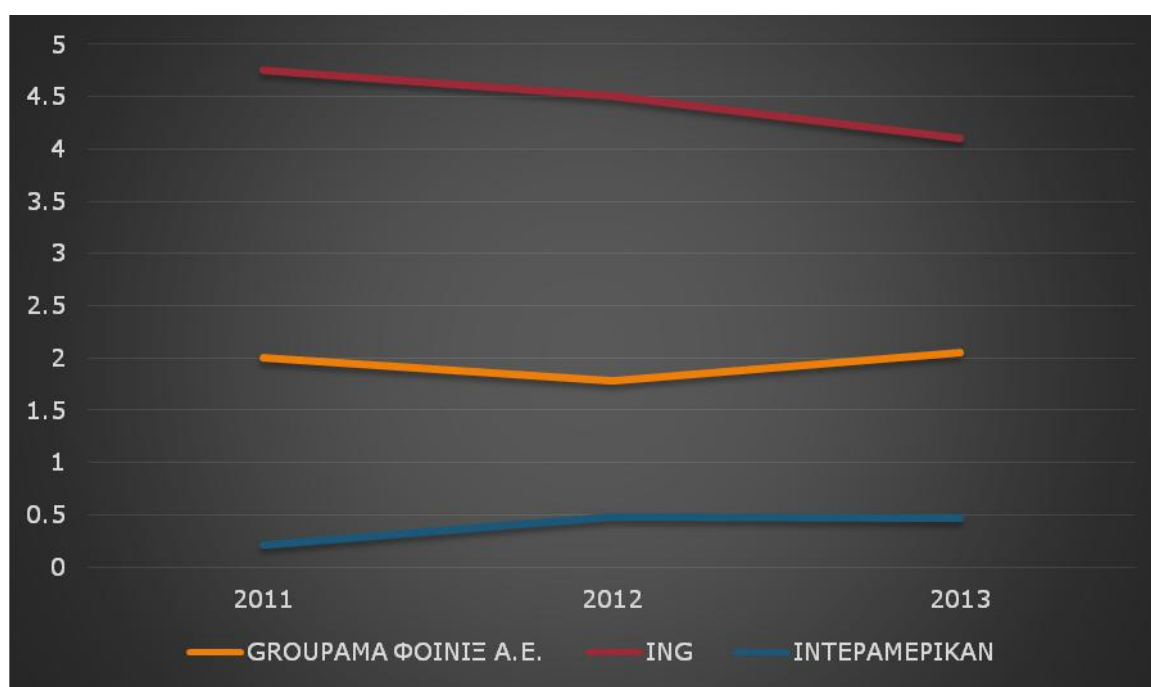
2011		2012		2013	
140.053.177,54	4,757088	105.138.165,28	4,511077	133.256.045,01	4,104157
29.440.946,53		23.306.667,07		32.468.551,46	

Η ασφαλιστική ING παρουσιάζει μια πτώση από το 2011 μέχρι το 2013. Το 2012 η πορεία της επιχείρησης είναι καθοδική διότι μειώνονται την ίδια στιγμή το Κυκλοφορούν Ενεργητικό, αλλά και οι Βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της. Η μείωση όμως είναι μεγαλύτερη στο Κυκλοφορούν Ενεργητικό κι αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη δείχνει να έχει γίνει μια μικρή πτώση στην επιχείρηση. Το 2013 υπάρχει μια αύξηση του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού και μια αύξηση των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων, οι οποίες ωστόσο έχουν μεγαλύτερη αύξηση (26% αύξηση του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού έναντι 71% των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων) και αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο η πορεία της εταιρείας συνεχίζει να είναι καθοδική.

INTEPAMEPIKAN ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ Α.Ε

2011		2012		2013	
54.064.155,03	0,204482	121.160.097,49	0,474621	121.160.097,49	0,458253
264.395.373,27		255.277.409,05		264.395.373,27	

Η Interamerican Ελληνική Ασφαλιστική Εταιρεία Ζωής Α.Ε. είναι μια επιχείρηση που το 2012 σημείωσε μια άνοδο και μάλιστα το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη ρευστότητας ήταν διπλάσιο σε σχέση με το αποτέλεσμα που είχε το 2011. Το 2013 το Κυκλοφορούν Ενεργητικό της επιχείρησης έμεινε ίδιο, όμως οι Βραχυπρόθεσμες Υποχρεώσεις που είχε το 2013 ήταν ίδιες μ' αυτές του 2011. Η αύξηση των Βραχυπρόθεσμων Υποχρεώσεων είναι ο λόγος για τον οποίο το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη το 2013 είναι χαμηλότερο απ' ότι το 2012.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την κυκλοφοριακή ρευστότητα των τριών ασφαλιστικών εταιρειών από το 2011 έως το 2013. Η ING παρουσιάζει μια καθοδική πορεία, ενώ οι άλλες δύο ακολουθούν μια ανοδική πορεία που σημαίνει πως η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε. και η INTEPAMEPIKAN έχουν την δυνατότητα να καλύψουν τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις που έχουν. Η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.

είναι ωστόσο σε καλύτερη θέση και από τις δύο άλλες εταιρείες, παρά την καθοδική της πορεία καθώς μπορεί να καλύψει τις βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις της 4,10 φορές αν χρησιμοποιήσει το κυκλοφορούν ενεργητικό που έχει.

Αριθμοδείκτες δραστηριότητας

<u>Κυκλοφοριακής ταχύτητας συνολικού ενεργητικού</u>	<u>Πωλήσεις</u>
	<u>Σύνολο ενεργητικού</u>

GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.

2011		2012		2013	
171.668.517,98	0,268425	356.327.539,49	0,523141	172.911.864,62	0,261184
639.539.957,23		681.130.558,53		662.031.150,51	

Ο αριθμοδείκτης περί Κυκλοφοριακής Ταχύτητας του Συνολικού Ενεργητικού φτάνει στο διπλάσιο το 2012, σε σχέση με το σημείο στο οποίο βρισκόταν το 2011. Ο λόγος για τον οποίο γίνεται αυτό είναι το ότι οι πωλήσεις εκείνη την χρονιά διπλασιάστηκαν, ενώ το Σύνολο του Ενεργητικού αυξήθηκε μόλις 0,06%. Το 2013 οι πωλήσεις έπεσαν λίγο λιγότερο από το μισό, ενώ το Σύνολο του Ενεργητικού μειώθηκε ελάχιστα, μόλις 0,02%. Ο λόγος για τον οποίο ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει μια τόσο έντονη πτώση το 2013 είναι η μεγάλη πτώση των πωλήσεων.

ING ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΝΩΝΥΜΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ ΖΩΗΣ

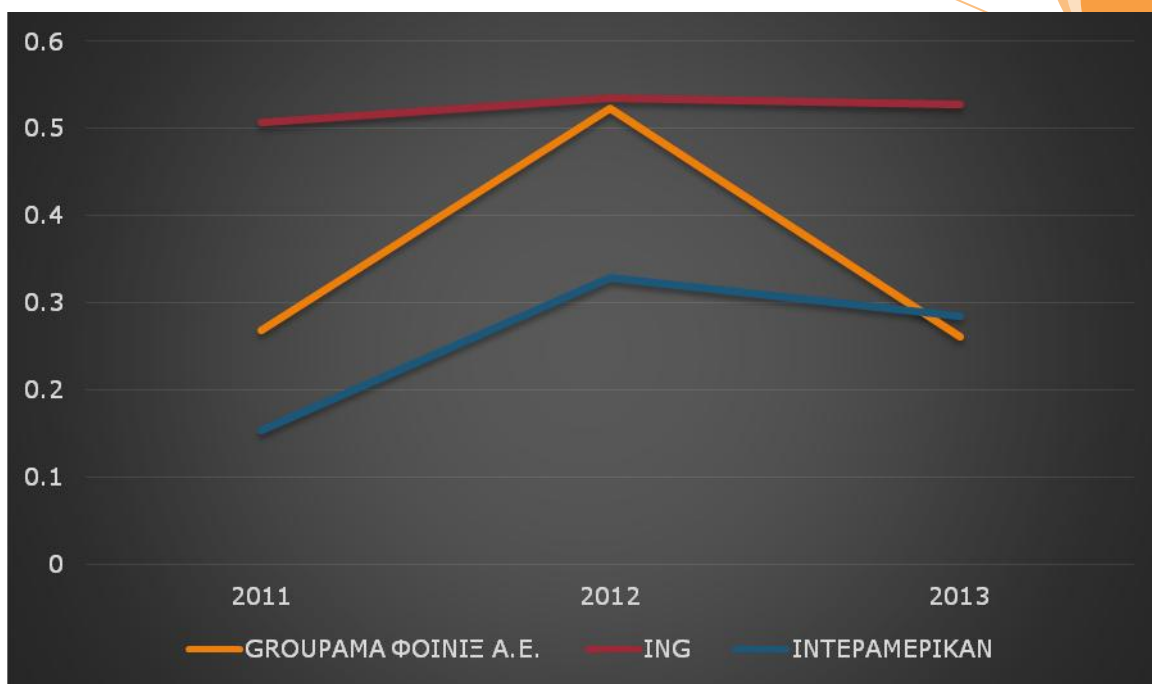
2011		2012		2013	
614.508.308,97	0,50701	631.705.841,75	0,53563	637.654.883,79	0,52808
1.212.020.394,9 6	2	1.179.350.378,3 0	9	1.207.496.932,9 3	

Στην περίπτωση της ING το 2012 υπήρξε μια μικρή αύξηση εξαιτίας του ότι το Σύνολο του Ενεργητικού μειώθηκε εκείνη τη χρονιά, ενώ οι Πωλήσεις αυξήθηκαν. Το 2013 ωστόσο το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη περί Κυκλοφοριακής Ταχύτητας του Συνολικού Ενεργητικού είναι ελαφρά μικρότερο από αυτό του 2012. Η διαφορά αυτή οφείλεται στο γεγονός πως ενώ το ύψος των πωλήσεων που πραγματοποίησε η επιχείρηση από το 2012 μέχρι το 2013 είναι ελάχιστα υψηλότερο το Σύνολο του Ενεργητικού είναι σε μεγαλύτερο βαθμό αυξημένο.

ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΑΣΦΑΛΙΣΤΙΚΗ ΕΤΑΙΡΙΑ ΖΩΗΣ Α.Ε

2011		2012		2013	
145.910.885,93	0,153219	313.263.560,92	0,328955	252.655.111,70	0,28499
952.299.936,71		952.299.936,71		886.539.150,76	

Το 2012 η Interamerican κατόρθωσε να αυξήσει στο διπλάσιο την Κυκλοφοριακή ταχύτητα του Συνολικού Ενεργητικού της επειδή κατόρθωσε να αυξήσει στο διπλάσιο και λίγο παραπάνω τις πωλήσεις της. Το 2013 ωστόσο σημειώνει μια μικρή πτώση καθώς οι πωλήσεις της μειώνονται κατά 23%, ενώ το Σύνολο του Ενεργητικού μειώνεται κατά 7%. Αυτή η διαφορά στις πτώσεις των συγκεκριμένων στοιχείων είναι ο λόγος για τον οποίο το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη είναι μικρότερο το 2013 απ' ότι το 2012.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την κυκλοφοριακή ταχύτητα του ενεργητικού των τριών ασφαλιστικών εταιρειών από το 2011 έως το 2013. Ο σχετικός δείκτης δεν είναι καθόλου ικανοποιητικός για καμία από τις τρεις ασφαλιστικές εταιρείες διότι η πορεία που ακολουθούν όλες οι εταιρείες καθοδική. Ωστόσο η εταιρεία ING βρίσκεται σε καλύτερο σημείο από τις άλλες δύο επιχειρήσεις καθώς οι πωλήσεις που έχει πραγματοποιήσει το 2013 μπορούν να καλύψουν μεγαλύτερο ποσοστό του συνολικού ενεργητικού σε σχέση με τις άλλες δύο εταιρείες. Κάτι το οποίο ισχύει επίσης για το έτος 211 και το 2012.

Αριθμοδείκτες διάρθρωσης κεφαλαίου

<u>Δείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών</u>	Κέρδη προ τόκων και φόρων
	Χρηματοοικονομικές δαπάνες

GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε.

2011		2012		2013	
15.452.254,75	0,815087	13.056.179,84	0,627488	17.735.831,28	0,800179
18.957.798,41		20.807.058,48		22.164.827,36	

Ο αριθμοδείκτης κάλυψης χρηματοοικονομικών δαπανών στην Groupama Φοίνιξ Α.Ε. το 2012 παρουσιάζει πτώση σε σχέση με το 2011 διότι ενώ μειώνονται τα Κέρδη προ τόκων και φόρων την ίδια στιγμή αυξάνονται οι Χρηματοοικονομικές δαπάνες. Σχετικά με το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη το 2013 υπάρχει μια μικρή αύξηση καθώς τα Κέρδη προ τόκων αυξάνονται κατά 4.679.651,44 ευρώ, ενώ οι Χρηματοοικονομικές δαπάνες αυξάνονται κατά 1.357.768,88 ευρώ. Ο λόγος για τον οποίο ο αριθμοδείκτης το 2013 παρουσιάζει μια αύξηση είναι το ότι αυξάνονται περισσότερο τα Κέρδη προ τόκων σε σχέση με τις Χρηματοοικονομικές δαπάνες.

ING

2011		2012		2013	
-20.626.821,32	-0,43761	3.213.014,19	0,073776	4.884.980,50	0,091061
47.134.755,12		43.550.668,81		53.645.235,46	

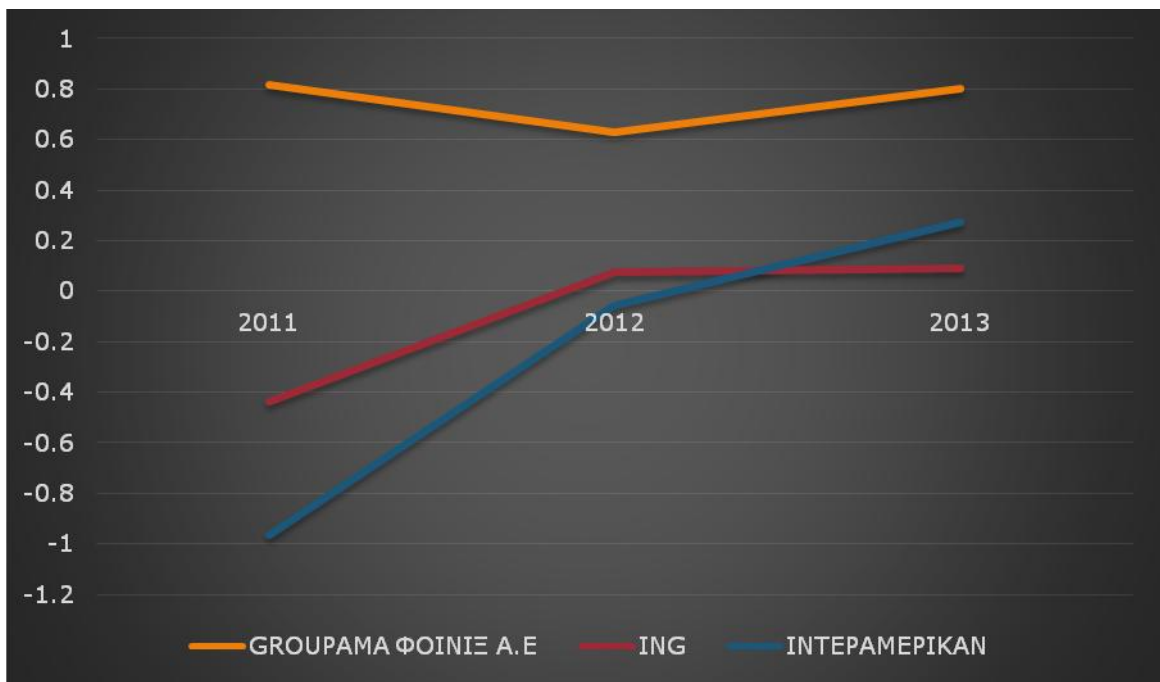
Στην περίπτωση της ING ο αριθμοδείκτης του 2011 είναι -0,43 επειδή πρόκειται για Ζημίες πριν από την καταβολή των τόκων και των φόρων. Το 2012 το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη δείχνει άνοδο για την επιχείρηση καθώς τα Κέρδη προ τόκων και φόρων αυξάνονται κι από εκεί που είχε ζημία απέκτησε κέρδη, ενώ την ίδια στιγμή οι Χρηματοοικονομικές δαπάνες της επιχείρησης μειώνονται. Το 2013 η ανοδική πορεία της επιχείρησης συνεχίζεται καθώς τα Κέρδη προ τόκων και φόρων συνεχίζουν να αυξάνονται μαζί όμως αυξάνονται και οι Χρηματοοικονομικές δαπάνες κι αυτός είναι ο λόγος που δεν αυξάνεται σε μεγάλο βαθμό η απόδοση της επιχείρησης.

INTERAMERIKAN

2011		2012		2013	
-40.086.960,72	-0,96648	-2.782.374,62	-0,05567	10.793.741,62	0,2726
41.477.251,44		49.980.315,62		39.595.535,52	

Στην περίπτωση της Interamerican το 2011 και το 2012 σημειώνονται Ζημίες προ τόκων και φόρων. Η πορεία της Interamerican το 2012 παρουσιάζει μια μικρή άνοδο,

σε σχέση με το 2011 επειδή οι Ζημίες που είχε η επιχείρηση από το 2011 μειώνονται σε κατά 37.304.586,1 ευρώ που σημαίνει ότι το 2012 οι ζημίες που είχε η επιχείρηση είναι 14,40 φορές μικρότερες από το 2011. Ωστόσο η πορεία της επιχείρησης από το 2012 μέχρι το 2013 εξακολουθεί να είναι ανοδική και ο λόγος για τον οποίο γίνεται αυτό είναι το πέρασμα της επιχείρησης από τις Ζημίες προ τόκων και φόρων στα Κέρδη προ τόκων και φόρων. Πιο συγκεκριμένα από εκεί που η επιχείρηση είχε ζημίες το 2012 ύψους 2.782.374,62 το 2013 είχε κέρδη ύψους 10.793.741,62 ευρώ.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την κάλυψη των χρηματοοικονομικών δαπανών των τριών ασφαλιστικών εταιρειών από το 2011 έως το 2013. Η μοναδική ασφαλιστική η οποία ικανοποιεί τα κριτήρια του δείκτη είναι η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε., ενώ οι υπόλοιπες ιδιαίτερα την χρονιά 2011 όχι μόνο δεν καλύπτουν μια φορά τα χρηματοοικονομικά τους έξοδα από τα κέρδη τους αλλά ο δείκτης είναι και αρνητικός. Ωστόσο η πορεία που σημειώνουν στην συνέχεια είναι καλύτερη καθώς από αρνητικός ο δείκτης γίνεται θετικός. Ανάμεσα στις τις εταιρείες ING και ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ παρουσιάζει μια καλύτερη πορεία καθώς αγγίζει το 0,27 εν αντιθέσει με τον δείκτη της ING που αγγίζει το 0,09.

<u>Δείκτης εντάσεως</u> <u>κυκλοφορούντων στοιχείων</u>	Σύνολο κυκλοφορούντος ενεργητικού
	Σύνολο ενεργητικού

GROUPAMA

2011		2012		2013	
53.323.307,89	0,083378	79.239.586,02	0,116335	70.570.262,95	0,106597
639.539.957,23		681.130.558,53		662.031.150,51	

Όσων αφορά τον δείκτη εντάσεως κυκλοφορούντων στοιχείων η Groupama Φοίνιξ Α.Ε. παρουσιάζει μια άνοδο από το 2011 ως το 2012 εξαιτίας της αύξησης του Συνόλου του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού που είναι 32,71%, ενώ το Σύνολο του Ενεργητικού αυξάνεται από το 2011 ως το 2012 κατά 6,11%. Η τόσο μεγάλη αύξηση του Συνόλου του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού είναι ο λόγος για τον οποίο ο συγκεκριμένος αριθμοδείκτης παρουσιάζει αυτή την αύξηση. Το 2013 ωστόσο η επιχείρηση παρουσιάζει μια μικρή μείωση καθώς το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού μειώνεται κατά 10,95, ενώ το Σύνολο του Ενεργητικού μειώνεται κατά 2,81%. Η μεγάλη μείωση στο Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού είναι ο λόγος για τον οποίο υπάρχει μια μικρή πτώση του αριθμοδείκτη από το 2012 μέχρι το 2013.

ING

2011		2012		2013	
140.053.177,54	0,11555	105.138.165,28	0,08914	133.256.045,01	0,11035
1.212.020.394,9	3	1.179.350.378,3	9	1.207.496.932,9	7
6		0		3	

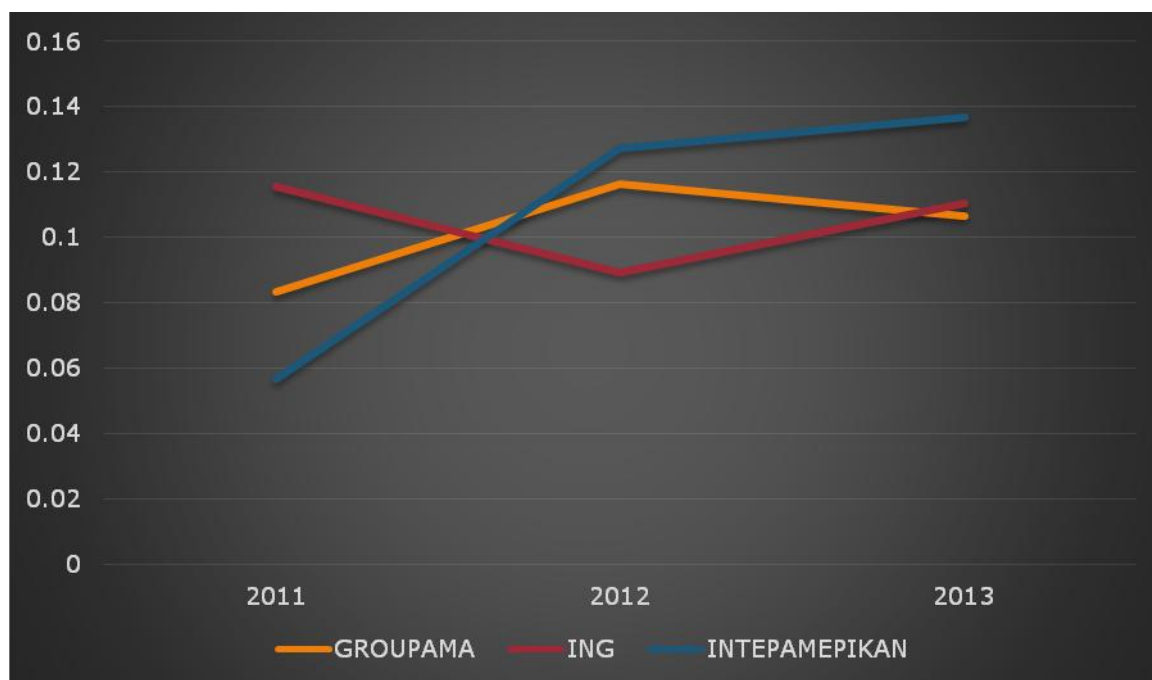
Ο αριθμοδείκτης από το 2011 ως το 2012 παρουσιάζει μια μικρή μείωση καθώς το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού μειώνεται περισσότερο απ' ό τι μειώνεται το Σύνολο του Ενεργητικού. Ωστόσο το 2013 το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού αυξάνεται και το ίδιο συμβαίνει και στο Σύνολο του Ενεργητικού επίσης, αλλά η αύξηση του Συνόλου του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού

είναι μεγαλύτερη. Αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο σημειώνεται αυτή η μικρή αύξηση του αριθμοδείκτη για το 2013.

INTEPAMERIKAN

2011		2012		2013	
54.064.155,03	0,056772	121.160.097,49	0,127229	121.160.097,49	0,136666
952.299.936,71		952.299.936,71		886.539.150,76	

Το 2012 η πορεία της Interamerican είναι ανοδική καθώς αυξάνεται το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού. Το 2013 ωστόσο παρά το γεγονός ότι το Σύνολο του Κυκλοφορούντος Ενεργητικού παραμένει ίδιο το Σύνολο του Ενεργητικού μειώνεται κι αυτός είναι ο λόγος για τον οποίο ο δείκτης αυτός συνεχίζει να παρουσιάζει μια μικρή αύξηση.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την ένταση των κυκλοφορούντων στοιχείων των τριών ασφαλιστικών εταιρειών από το 2011 έως το 2013. Το συμπέρασμα που βγάζουμε από τον δείκτη αυτό αφορά τον βαθμό στον οποίο το κυκλοφορούν ενεργητικό στο σύνολό του μπορεί να καλύψει το σύνολο του ενεργητικού όταν αυτό εκποιηθεί. Σ' αυτή την περίπτωση το υψηλότερο ποσοστό έχει

η εταιρεία ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ με 0,13 ή 13%, στη συνέχεια ακολουθεί η ΙΝΓ με ποσοστό 11% και τελευταία βρίσκεται η ΓΡΟΥΠΑΜΑ ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε. με ποσοστό 10%.

Αριθμοδείκτες αποδοτικότητας

<u>Δείκτης αποδοτικότητας ιδίων κεφαλαίων</u>	<u>Αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων</u>
	<u>Ίδια κεφάλαια</u>

ΓΡΟΥΠΑΜΑ

2011		2012		2013	
15.452.254,75	29,77%	13.056.179,84	31,24%	17.735.831,28	34,17%
51.899.248,74		41.792.352,07		51.899.248,74	

Ο δείκτης αποδοτικότητας των ιδίων κεφαλαίων αυξάνεται το 2012 στην επιχείρηση Γρουπάμα Φοίνιξ Α.Ε. επειδή μειώνονται σε μεγαλύτερο βαθμό τα Αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων. Επίσης το 2013 αυξάνονται τα Αποτελέσματα εκμετάλλευσης προ φόρων κι επειδή ξεπερνούν το ύψος που είχαν το 2011 γι' αυτό υπάρχει μια άνοδος μεταξύ τους, παρόλο που τα Ίδια κεφάλαια έχουν το ίδιο ύψος και τις δύο χρονιές. Ουσιαστικά ο λόγος για τον οποίο υπάρχει διακύμανση στον συγκεκριμένο δείκτη είναι αρχικά η διακύμανση των Αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης προ φόρων και στην συνέχεια είναι η έντονη πτώση των Ιδίων κεφαλαίων που στο τέλος επανέρχονται στο ύψος που βρίσκονταν.

ΙΝΓ

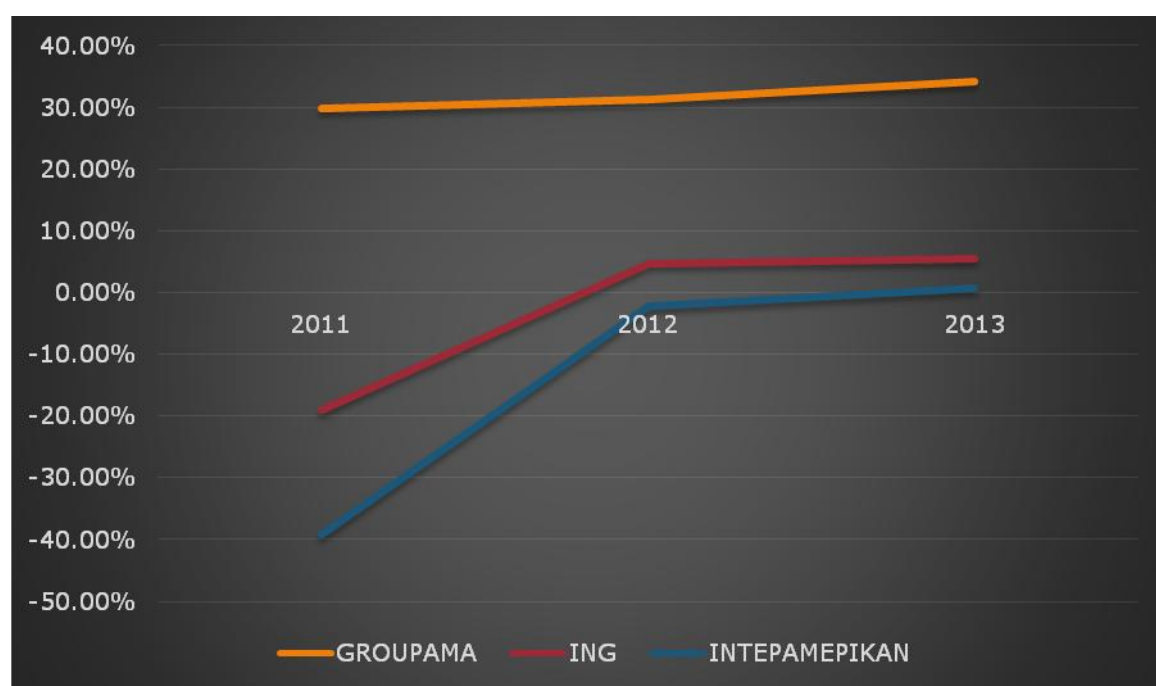
2011		2012		2013	
-20.626.821,32	-19,04%	3.213.014,19	4,71%	4.884.980,50	5,49%
108.336.697,42		68.188.772,19		88.955.581,64	

Ο δείκτης περί αποδοτικότητα των Ιδίων κεφαλαίων στην ING αυξάνεται από το 2011 μέχρι το 2013 επειδή τα Αποτελέσματα εκμετάλλευσης ακολουθούν ανοδική πορεία, ενώ το 2012 και το 2013 τα ίδια κεφάλαια είναι χαμηλότερα απ' ό τι ήταν το 2011.

INTEPAMERIKAN

2011		2012		2013	
-40.086.960,72	-39,08%	-2.782.374,62	-2,24%	10.793.741,62	8,74%
102.569.389,50		123.982.488,17		123.438.997,16	

Στην Interamerican επίσης η πορεία του συγκεκριμένου δείκτη είναι ανοδική καθώς τα Αποτελέσματα εκμετάλλευσης πριν από την καταβολή των φόρων αυξάνονται σημαντικά το 2012 και το 2013 επίσης αυξάνονται, αλλά όχι σε τόσο μεγάλο βαθμό. Πέρα από την αύξηση των Αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης προ φόρων τα ίδια κεφάλαια επίσης αυξάνονται σημαντικά από το 2011 ως το 2012 και το 2013 μειώνονται ελάχιστα.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά την αποδοτικότητα των ιδίων κεφαλαίων των τριών ασφαλιστικών εταιρειών από το 2011 έως το 2013. Η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε. καλύπτει τα κριτήρια του δείκτη και τις τρεις χρονιές, η ING καλύπτει τα κριτήρια του δείκτη το 2012 και το 2013 και η ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ έχει σχετικά ικανοποιητική αποδοτικότητα μόνο το 2013 καθώς τότε είναι η μοναδική περίοδος εντός της οποίας ο αριθμοδείκτης της επιχείρησης κατορθώνει να παρουσιάσει θετικό πρόσημο.

<u>Δείκτης μικτού κέρδους</u>	Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης
	Πωλήσεις

GROUPAMA

2011		2012		2013	
30.168.528,29	17,57%	28.584.900,17	8,02%	35.281.868,79	20,40%
171.668.517,98		356.327.539,49		172.911.864,62	

Στον δείκτη μικτού κέρδους η εταιρεία Groupama Φοίνιξ Α.Ε. παρουσιάζει μείωση το 2012 εξαιτίας της μεγάλης αύξησης των Πωλήσεων που διπλασιάζονται. Ενώ το 2013 οι πωλήσεις ναι μεν μειώνονται όμως τα Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης αυξάνονται κι αυτός ο συνδυασμός ενεργειών είναι ο λόγος για τον οποίο παρατηρείτε μια σημαντική άνοδος εκείνη τη χρονιά.

ING

2011		2012		2013	
7.134.158,06	1,16%	-264.446.492,79	-41,86%	17.242.634,28	2,70%
614.508.308,97		631.705.841,75		637.654.883,79	

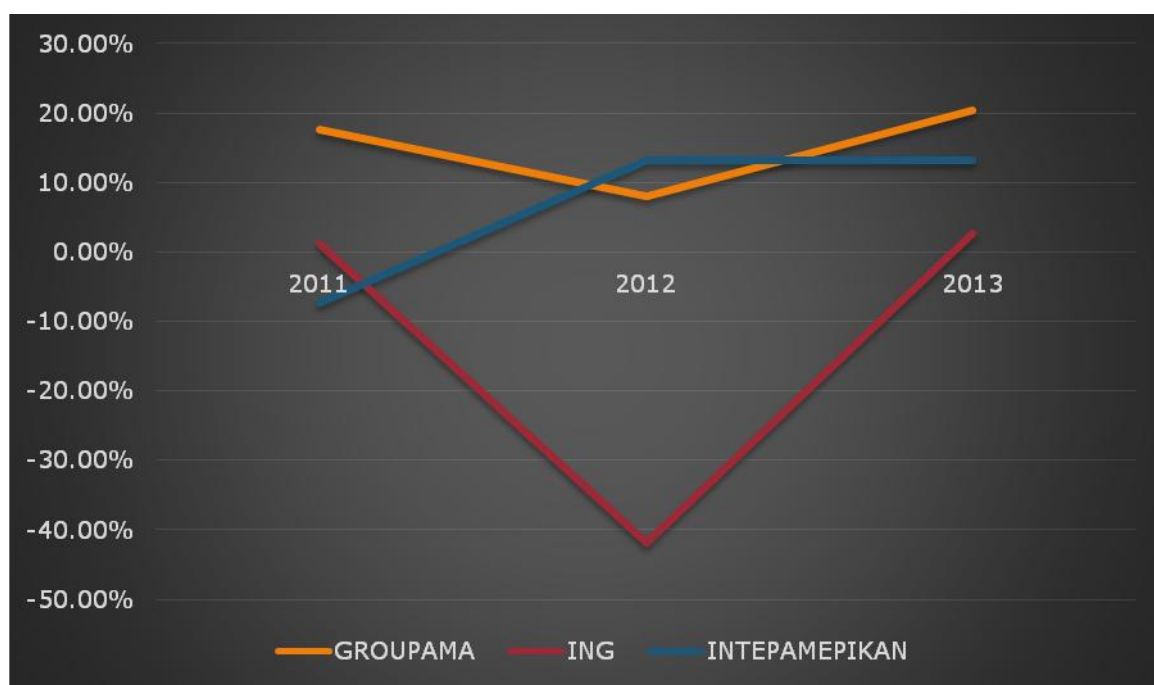
Στην ING ο δείκτης περί μικτού κέρδους παρουσιάζει μια τρομερή μείωση το 2012 επειδή τα Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης μειώνονται κατά 271.580.650,85

ευρώ. Το 2013 το αποτέλεσμα του δείκτη αυτού παρουσιάζει μια καλύτερευση επειδή τα Μικτά αποτελέσματα εκμετάλλευσης αυξήθηκαν κατά 281.689.127,07 ευρώ. Αυτός είναι και ο λόγος για τον οποίο υπάρχει μια αύξηση περίπου 45% στον δείκτη περιμικτού κέρδους.

INTEPAMERIKAN

2011		2012		2013	
-10.679.852,19	-7,32%	41.052.644,09	13,10%	40.876.304,98	16,18%
145.910.885,93		313.263.560,92		252.655.111,70	

Στην περίπτωση της Interamerican το 2012 εξαιτίας της αύξησης των Μικτών αποτελεσμάτων εκμετάλλευσης ο αριθμοδείκτης παρουσιάζει μια ανοδική για την εταιρεία κατάσταση, παρά το γεγονός ότι επίσης αυξάνονται και οι Πωλήσεις. Η πτώση ωστόσο των Πωλήσεων είναι ο λόγος για τον οποίο το 2013 εξακολουθεί να υπάρχει αύξηση του δείκτη αυτού στην επιχείρηση.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά τον δείκτη μικτού κέρδους των τριών ασφαλιστικών εταιρειών από το 2011 έως το 2013. Είναι πολύ σημαντικός δείκτης γιατί παρέχει ένα μέτρο αξιολόγησης του αποτελέσματος εκμετάλλευσης με

το οποίο καλύπτοντα τα λειτουργικά κόστωι, οι τόκοι, σχηματίζονται τα αποθεματικά, καταβάλλονται οι ανάλογοι φόροι και διατίθενται τα κέρδη. Η μόνη ασφαλιστική η οποία καλύπτει και τις τρεις χρονιές τα κριτήρια του δείκτη είναι η GROUPAMA, ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε., ενώ για την INTAMΕΡΙΚΑΝ ο δείκτης φαίνεται ικανοποιητικός τις χρονιές 2012 και 2013. Η ING δεν καλύπτει τα κριτήρια του δείκτη καμία από τις τρεις χρονιές.

<u>Δείκτης ανακύκλωσης κεφαλαίου</u>	Πωλήσεις
	Κεφάλαιο κίνησης

GROUPAMA

2011		2012		2013	
171.668.517,98	11,26665	356.327.539,49	23,38587	172..911.864,62	11,34825
15.236.874,55		15.236.874,55		15.236.874,55	

Στον αριθμοδείκτη περί Ανακύκλωσης κεφαλαίου το 2012 υπάρχει μια διπλάσια αύξηση του αποτελέσματος και το 2013 σημειώνεται μια μείωση στο μισό. Όμως το αποτέλεσμα του αριθμοδείκτη για το 2013 παρά την πτώση κατορθώνει να είναι υψηλότερο απ' ότι το 2011. Ο λόγος για τον οποίο υπάρχει αυτή η διακύμανση στο αποτέλεσμα του δείκτη Ανακύκλωσης Κεφαλαίου είναι η διακύμανση των Πωλήσεων.

ING

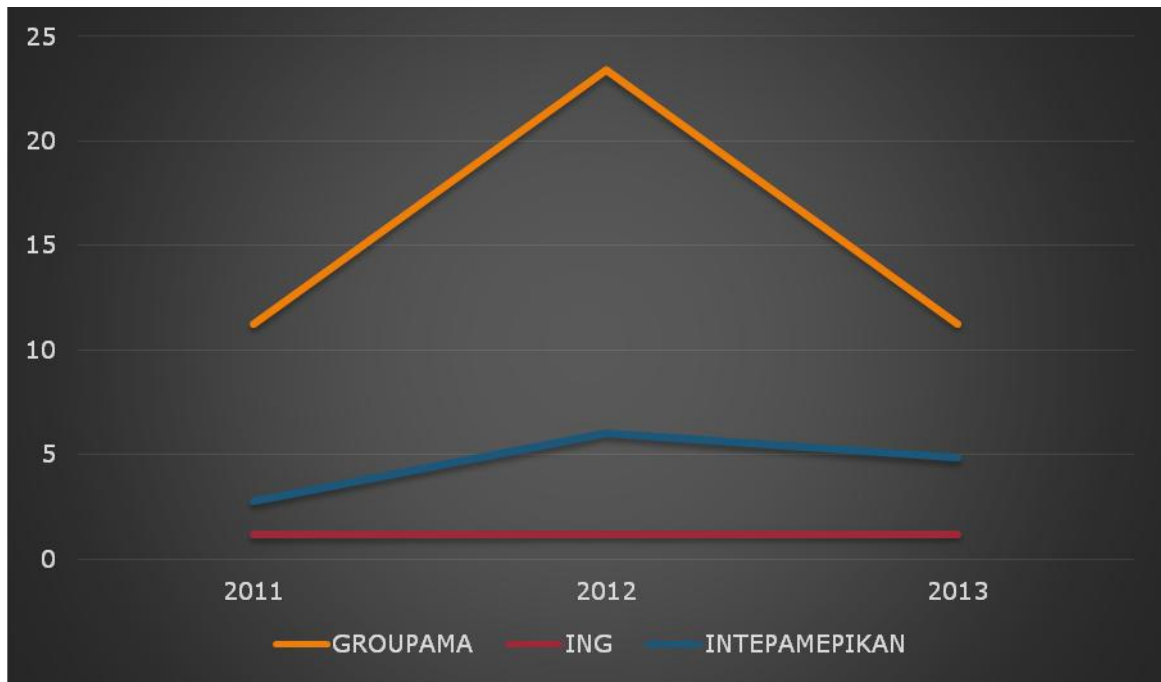
2011		2012		2013	
614.508.308,97	1,176891	631.705.841,75	1,209827	637.654.883,79	1,221221
522.145.478,6		522.145.478,6		522.145.478,6	

Στην περίπτωση της ING το αποτέλεσμα του δείκτη ανακύκλωσης κεφαλαίου είναι συνεχώς ανοδικό καθώς οι πωλήσεις της επιχείρησης κάθε χρονιά αυξάνονται αργά, αλλά σταθερά.

INTEPAMERIKAN

2011		2012		2013	
145.910.885,93	2,793913	313.263.560,92	5,998396	252.655.111,70	4,837861
52.224.554,00		52.224.554,00		52.224.554,00	

Στην περίπτωση της Interamerican τα αποτελέσμα του δείκτη είναι ανοδικό το 2012 επειδή οι πωλήσεις αυξάνονται, ενώ το Κεφάλαιο Κίνησης παραμένει σταθερό και το 2013 υπάρχει μια μικρή μείωση επειδή οι πωλήσεις της επιχείρησης μειώθηκαν.

Το παραπάνω γράφημα αποδίδει σχηματικά τον δείκτη ανακύκλωσης κεφαλαίων των τριών ασφαλιστικών εταιρειών από το 2011 έως το 2013. Αυτός ο δείκτης μας δείχνει την ανακύκλωση του κεφαλαίου σε σχέση με τις πωλήσεις. Ο δείκτης είναι ανοδικός για όλες τις εταιρείες από το 2011 μέχρι το 2012, ενώ το 2012 μέχρι το 2013 η INTEPAMERIKAN και η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε. παρουσιάζουν πτώση. Η INTEPAMERIKAN παρουσιάζει ωστόσο μικρότερη πτώση από αυτή που έχει η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε., ενώ η ING ακολουθεί μια θετική πορεία ακόμη και το 2013, όχι όμως τόσο έντονα θετική.

Ανάμεσα στις τρεις αυτές ασφαλιστικές εταιρείες η εταιρεία που βρίσκεται στην καλύτερη θέση είναι η GROUPAMA ΦΟΙΝΙΞ Α.Ε. καθώς είναι η εταιρεία που παρουσιάζει τα περισσότερα καλύτερα αποτελέσματα στους αριθμοδείκτες. Στην δεύτερη καλύτερη θέση βρίσκεται η εταιρεία ING και η εταιρεία ΙΝΤΕΡΑΜΕΡΙΚΑΝ έχει την καλύτερη θέση στον αριθμοδείκτη περί εντάσεως των κυκλοφορούντων στοιχείων.

4. Κεφάλαιο Τέταρτο : Χρηματοπιστωτικό Σύστημα Ελλάδος την Περίοδο 2008 -2013, Η Μελέτη Πορείας των Σημαντικότερων Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στη Χώρα

4.1 Τρόπος Επιρροής της Οικονομικής Κρίσης στις Ιδιωτικές Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις που Λειτουργούν στην Ελλάδα

4.1.1 Η Έννοια και τα Χαρακτηριστικά της Φτώχειας στην Ελλάδα τα Οποία Επηρεάζουν την Επιλογή των Πολιτών για Ιδιωτικά Ασφαλιστικά Προϊόντα

Η έννοια του φαινομένου της φτώχειας και ως διαχρονικό φαινόμενο, έχει αποτελέσει κατά καιρούς θέμα συζήτησης διαφόρων οικονομολόγων και ειδικών του χώρου της οικονομίας. Στις μέρες μας όμως αποτελεί ένα ιδιαίτερα μείζον θέμα και λόγω της δυσμενούς οικονομικής κατάστασης που βρίσκονται οι πολίτες της χώρας εξαιτίας δυσμενών καταστάσεων ανεργίας και έλλειψης παροχής κοινωνικών υπηρεσιών (Μελάς, 2009). Η Ελλάδα η οποία είχε συνταχθεί στη Εθνική Στρατηγική για τη Κοινωνική Προστασία αλλά και τη Κοινωνική Ένταξη της περιόδου 2008-2010, σημειώνει πως τα ποσοστά που κυμαίνεται η φτώχεια για τη περίοδο εκείνη αναφέρονται σε 21%.

Δεν είναι δε τυχαίο ότι πολλά από τα κατώτατα στρώματα του πληθυσμού βρίσκονται κάτω από τα όρια της φτώχειας. Συγκεκριμένα σε ότι αφορά το συγκεκριμένο πληθυσμό, αναφέρεται πως για τη περίοδο 2008 έως 2013, κάτω από τα όρια φτώχειας ζουν (ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Δείκτες Φτώχειας και Οικονομικής Κατάστασης στην Ελλάδα, Συγκεντρωτικά Στοιχεία 2000 – 2014):

- 13% εργαζόμενοι
- 25% συνταξιούχοι
- 33% άνεργοι
- 41% μονογονεϊκά νοικοκυριά με τουλάχιστον ένα παιδί

Επίσης, έπειτα από στοιχεία της Eurostat για την περίοδο 2000-2007, η Ελλάδα κατατάσσεται σε χώρες οι οποίες αντιμετωπίζουν τη φτώχεια σε σημαντικό βαθμό (Eurostat, Δείκτες Ανισότητας και Φτώχειας στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα, 2000-2010). Το ποσοστό του 21% κάνει ουσιαστικά την Ελλάδα να κατέχει μια θέση ανάμεσα σε χώρες με υψηλά ποσοστά φτώχεια. Συγκεκριμένα έχει τη τελευταία θέση σε κράτη τα οποία θεωρούνται από τα παλαιότερα στην Ε.Ε. Η ΟΚΕ – Οικονομική και Κοινωνική Επιτροπή της Ελλάδος, επισημαίνει ότι τα πραγματικά γεγονότα τα οποία βιώνουν τα ποσοστά αυτά του πληθυσμού αλλά και η παραπάνω κατάσταση στην Ελλάδα, γίνεται εντονότερη τη περίοδο 2008 -2013.

Με διαφορετικά λόγια, εκφράζεται η ολοένα συνεχόμενη μείωση της αγοραστικής δύναμης και του βιοτικού επιπέδου των Ελλήνων (ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Δείκτες Φτώχειας και Οικονομικής Κατάστασης στην Ελλάδα, Συγκεντρωτικά Στοιχεία 2000 – 2014). Με το πέρασμα των χρόνων – δηλαδή από το 2000 έως το 2007 και έπειτα - το ποσοστό της φτώχειας διευρύνεται και ολοένα και περισσότερες κατηγορίες πληθυσμού εντάσσονται σε αυτή τη περίπτωση. Την ίδια στιγμή η διεθνής οικονομική κρίση δημιουργεί νέα δεδομένα και συγκυρίες μετά το έτος 2008 (Eurostat, Δείκτες Ανισότητας και Φτώχειας στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα, 2000-2010).

Τα δεδομένα αυτά θα δημιουργήσουν σημαντική επιδείνωση στο φαινόμενο της φτώχειας. Το φαινόμενο της φτώχειας θα έχει μεγαλύτερες διαστάσεις λόγω της οικονομικής κρίσης και την ίδια στιγμή και οι εισοδηματικές ανισότητες στη χώρα, θα συνεχίσουν να υφίστανται σε μεγαλύτερο βαθμό την περίοδο 2010 -2014 (ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Δείκτες Φτώχειας και Οικονομικής Κατάστασης στην Ελλάδα, Συγκεντρωτικά Στοιχεία 2000 – 2014).

Διαπιστώνεται λοιπόν πως μια νέα οικονομική κρίση υπάρχει πίσω από τις χρηματοπιστωτικές κρίσεις και δεν είναι τυχαίο ότι ήδη οι ανεπτυγμένες χώρες τη βιώνουν καθημερινά. Οι χώρες αυτές, καιρό τώρα έχουν χτυπηθεί από την αύξηση των πρώτων υλών αλλά και των ειδών διατροφής. Η ύπαρξη της οικονομικής κρίσης σε αυτές τις χώρες σημαίνει :

- Μείωση αγοραστικής δύναμης

- Κίνδυνο πείνας για κάποια τμήματα πληθυσμού
- Κακή υγεία
- Δυσμενείς συνθήκες

Ως εκ τούτους, η ανεργία και η μειωμένη απασχόληση κάνουν την εμφάνισή τους από την ύφεση της οικονομίας και των ρυθμών ανάπτυξης την δεκαετία του 2000. Για το λόγο αυτό, ο ΟΗΕ είχε ήδη προβεί στη Δήλωση της Χιλιετίας η οποία αναφέρονταν στον ορισμό της φτώχειας και πείνας στους λαούς του κόσμου. Η δήλωση αυτή έβαλε σε προτεραιότητα και έθετε ως στόχο μέχρι το 2015, να έχει λυθεί ή τουλάχιστον να έχει μειωθεί το ποσοστό φτώχειας (Μελάς, 2009). Στόχος είναι η μείωση του φαινομένου της φτώχειας τουλάχιστον στο ήμισυ, όσων καταφέρνουν και ζουν με ένα δολάριο τη μέρα. Εξηγεί επίσης ότι η φτώχεια έχει πλήξει σε μεγάλο βαθμό και χώρες της ΕΕ, μεταξύ των οποίων και την Ελλάδα σε πολύ μεγάλο βαθμό (Μελάς, 2009).

Πιο συγκεκριμένα για την Ελλάδα, αναφέρεται πως το θέμα της φτώχειας είναι ιδιαίτερα επίκαιρο και το οποίο κάνει έντονα την εμφάνισή του στις αρχές της πρώτης δεκαετίας του 21ου αιώνα. Το φαινόμενο όμως αυτό δεν εμφανίζεται για πρώτη φορά και η κοινωνία είναι εξοικειωμένη με αυτό από τα παλαιότερα χρόνια. Στις μέρες μας όμως, η φτώχεια έχει παρουσιάσει κάποια ιδιαίτερα χαρακτηριστικά. Τα χαρακτηριστικά αυτά έχουν καταφέρει να οξύνουν και να δημιουργήσουν συνέπειες και για τα άτομα που υποφέρουν από αυτή αλλά και για όλο το πολιτικό και κοινωνικό σύστημα.

4.1.2 Μέτρηση Φτώχειας στην Ελλάδα την Περίοδο 2000 – 2008 και Πριν την Είσοδο της Χώρας στο Μνημόνιο

Αναφορικά με την μέτρηση της φτώχειας στην Ελλάδα την περίοδο 2000 -2008 και πριν την είσοδο της χώρας στο Μνημόνιο, η σχετική Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης Νοικοκυριών της Ε.Ε. ανακοίνωσε ότι στην Ελλάδα τη συγκεκριμένη περίοδο, το 19,6% των νοικοκυριών ζούσαν με ετήσιο εισόδημα κάτω από το ποσό των 14.000 ευρώ. Το ποσοστό αυτό αντιστοιχεί σε 832.456 νοικοκυριά και συγκεκριμένα σε 2.088.701 άτομα, δηλαδή σε περισσότερα από 2 εκατομμύρια Έλληνες οι οποίοι ζούσαν στα όρια της φτώχειας (ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Δείκτες Φτώχειας και Οικονομικής Κατάστασης στην Ελλάδα, Συγκεντρωτικά Στοιχεία 2000 – 2014). Στη

συγκεκριμένη επίσης έρευνα δεν ελήφθησαν υπόψη ορισμένες ομάδες όπως άστεγοι, διαμένοντες σε ιδρύματα και αθίγγανοι.

Σε συνέχεια των παραπάνω και σε στοιχεία της Eurostat, αναφέρεται ότι το 2006 το οποίο αναφέρεται σε εισοδηματικά στοιχεία του 2005, για ένα άτομο το όριο της φτώχειας αναφερόταν στο ποσό των 5.910 ευρώ και για μια τετραμελή οικογένεια σε 12.411 με δυο παιδιά ανήλικα παιδιά κάτω των 14 ετών (Eurostat, Δείκτες Ανισότητας και Φτώχειας στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα, 2000-2010). Σύμφωνα με το κριτήριο κινδύνου φτώχειας μετά τις κοινωνικές μεταβάσεις, το ποσοστό αγγίζει το 16%, το οποίο μεταφράζεται σε 72 εκατομμύρια πολίτες της Ευρώπης για τη περίοδο 2000 – 2008 (Eurostat, Δείκτες Ανισότητας και Φτώχειας στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα, 2000-2010).

Οι πολίτες αυτοί ανήκουν στα 25 κράτη μέλη και φυσικά αναφέρεται σε μεγάλες διαφορές και αποκλίσεις σε ποσοστά σε εθνικό επίπεδο. Στοιχεία της Eurostat δείχνουν επίσης ότι η Ελλάδα ανήκει στις χώρες εκείνες που έχουν και τα μεγαλύτερα ποσοστά φτώχειας. Η Λετονία εμφανίζει το μεγαλύτερο ποσοστό 23%, και κατέχει την υψηλότερη θέση. Είναι σημαντικό να αναφερθεί ότι το ποσοστό φτώχειας στην Ελλάδα δεν έχει δείξει σημαντική μείωση τη περίοδο 2000 – 2006, αφού κυμαίνεται σε ποσοστό 20-23%. Διαχρονικά το ποσοστό χρηματικής φτώχειας κυμαίνεται σε 3-5 εκατοστιαίες μονάδες και είναι μεγαλύτερο από το μέσο όρο της Ε.Ε.-15 (Eurostat, Δείκτες Ανισότητας και Φτώχειας στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα, 2000-2010).

Αναφορικά πάλι με την Ελλάδα, θα λέγαμε πως έπειτα από έρευνα του δείκτη εμμονής κινδύνου φτώχειας της ΕΛ.ΣΤΑΤ, διαφάνηκε ότι η χώρα κατέχει τη δεύτερη θέση μετά τη Πορτογαλία για το συγκεκριμένο δείκτη φτώχειας τη περίοδο 2000-2008 (Eurostat, Δείκτες Ανισότητας και Φτώχειας στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα, 2000-2010). Η θέση αυτή αφορά τα νοικοκυριά τα οποία επιβιώνουν για μεγάλο χρονικό διάστημα με χαμηλό εισόδημα. Τα αποτελέσματα είναι ιδιαίτερα ενδιαφέροντα από το συνδυασμό εξέτασης του ποσοστού πληθυσμού και το οποίο βρίσκεται κάτω από το όριο της φτώχειας. Με αυτό τον τρόπο, διεξάγεται και ο υπολογισμός απόστασης από το εισόδημα αυτών που αντιμετωπίζουν τη φτώχεια και από το ίδιο το όριο της φτώχειας. Οι δείκτης χάσματος ή βάθους φτώχειας τη περίοδο 2000-2008,

υπολογιζόταν σε 22% στην Ε.Ε. Στην Ελλάδα, ο ίδιος δείκτης ήταν από τους πιο υψηλούς στην Ευρώπη και ανερχόταν σε ποσοστό 26% για τη συγκεκριμένη περίοδο (ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Δείκτες Φτώχειας και Οικονομικής Κατάστασης στην Ελλάδα, Συγκεντρωτικά Στοιχεία 2000 – 2014).

Από την έκθεση του ΙΝΕ/ΓΣΕΕ/ΑΔΕΔΥ, επισημαίνεται ότι οι μισοί φτωχοί του συνολικού πληθυσμού στην Ελλάδα, δεν διαθέτουν ένα σχετικό εισόδημα ώστε να απέχουν από τον ευρύτερο διεθνή ορισμό για τη φτώχεια, τη περίοδο 2000 - 20008. Το ποσοστό αυτό αφορά ένα εκατομμύριο άτομα. Επομένως τίθεται το ερώτημα αν τα μέτρα πολιτικής εκείνης της περιόδου αποσκοπούσαν σε κάποιαν εφήμερη στήριξη ώστε κάποια άτομα να μη κινδυνεύουν από τη φτώχεια ή θα πρέπει να υπάρχει θέμα ευρύτερης αναδιανομής του εισοδήματος του πλούτου, ο οποίος παράγεται με στόχο την εξάλειψη της φτώχειας και των εισοδηματικών ανισοτήτων.

4.1.3 Χαρακτηριστικά της Φτώχειας στην Ελλάδα – Ομάδες που Πλήττονται τη Περίοδο 2000 - 2013

Μέσα από την Έρευνα Εισοδήματος και Συνθηκών Διαβίωσης των Νοικοκυριών, αναφέρονται συγκεκριμένοι δείκτες οι οποίοι προσφέρουν χαρακτηριστικά για το επίπεδο της φτώχειας που υπάρχει στην Ελλάδα την περίοδο 2000-2014 αλλά και το βαθμό της φτώχειας στους επιμέρους πληθυσμούς, ανάλογα με ορισμένα στοιχεία όπως την ηλικία, το φύλο, τον χαρακτήρα νοικοκυριού, την απασχόληση των ατόμων, τον βαθμό εργασίας και το ιδιοκτησιακό καθεστώς της επιχείρησης. Έτσι λοιπόν, αναφέρονται οι εξής παράγοντες ως προς την διαμόρφωση φτώχειας την εν λόγω περίοδο.

➤ Βάσει νοικοκυριού. Τα νοικοκυριά με πέντε ή και περισσότερα μέλη παρουσιάζουν το μεγαλύτερο ποσοστό φτώχειας με 38% την περίοδο 2000-2014. Στη συνέχεια ακολουθούν τα νοικοκυριά που έχουν ένα μέλος ηλικίας πάνω από 65 ετών, με ποσοστό 30% και τα νοικοκυριά που έχουν τρεις ή/και περισσότερους ενήλικες με ποσοστό 30%.

➤ Βάσει φύλου. Αναφέρεται ότι το ποσοστό των γυναικών που βρίσκονται στο όριο της φτώχειας, ανέρχεται σε ποσοστό 21% και των ανδρών σε 20%. Σε αυτές τις περιπτώσεις τα αποτελέσματα των ποσοστών είναι αντίθετα, με αποτέλεσμα οι γυναίκες να είναι περισσότερες με ποσοστό 10,4% και οι άνδρες με 5,5% κυρίως σε περιοχές των Ιόνιων Νήσων και Δυτικής Μακεδονίας. Ηλικιακά το ποσοστό των γυναικών που βρίσκονται στα όρια της φτώχειας αναφέρεται σε ποσοστό 28,9% και των ανδρών σε 23,2% και αναφέρονται οι ομάδες ηλικίας 65-79 ετών.

➤ Βάσει της ηλικιακής ομάδας. Τα άτομα ηλικίας 25-49 ετών κατέχουν τα μικρότερα ποσοστά φτώχειας την περίοδο 2000-2014. Τα μεγαλύτερα

άτομα άνω των 65 ετών έχουν ποσοστό 26% και τα άτομα ηλικίας 16-24 έχουν ποσοστό 23%. Τα παιδιά ηλικίας 0-15 σημειώνουν ποσοστό 22%.

➤ Βάσει του εκπαιδευτικού επιπέδου. Τα άτομα με χαμηλό εκπαιδευτικό επίπεδο σημειώνουν και τα μεγαλύτερα ποσοστά φτώχειας την περίοδο 2000-2014, δηλαδή 27%. Τα άτομα με υψηλό εκπαιδευτικό επίπεδο σημειώνουν μικρά ποσοστά φτώχειας, δηλαδή 6,3%.

➤ Βάσει της περιφερειακής διαίρεσης. Τα μεγαλύτερα ποσοστά φτώχειας παρουσιάζονται στην Ήπειρο την περίοδο 2000-2014, με ποσοστό 37,3% και στη συνέχεια αναφέρονται η Στερεά Ελλάδα, η Πελοπόννησος, Δυτική Ελλάδα, Ιόνια Νησιά.

Σύμφωνα επίσης με σχετικά στοιχεία ερευνών, οι ομάδες νέων αλλά και όσοι είναι πάνω από 65 ετών αναφέρονται ως πιο ευάλωτοι στο φαινόμενο της φτώχειας. Το ίδιο όμως ισχύει και για τα παιδιά και συγκεκριμένα για την παιδική φτώχεια, η οποία σχεδόν είναι ίδια με το μέσο όρο του πληθυσμού στην Ελλάδα για την περίοδο 2000-2014. Η αύξηση η οποία παρατηρήθηκε για αυτή την περίπτωση αναφέρεται στο μέγιστο ποσοστό του 22% για το έτος 2006, ποσοστό στο οποίο αντιστοιχούν 380.000 παιδιά ηλικίας μέχρι 15 ετών και 470.000 παιδιά ηλικίας μέχρι 17 ετών (Eurostat, Δείκτες Ανισότητας και Φτώχειας στην Ε.Ε και στην Ελλάδα, 2000-2010). Η ΕΛ. ΣΤΑΤ λαμβάνοντας υπόψη ότι το φαινόμενο της παιδικής φτώχειας αυξάνεται και το θέμα πρέπει να διερευνηθεί περαιτέρω, αναφέρεται σε οικογενειακά εισοδήματα των οποίων η χρήση τους θα είναι ανεξάρτητη από τα οικογενειακά εισοδήματα, προκειμένου να αντιμετωπιστεί το εν λόγω φαινόμενο.

Αντίστοιχα όμως, μια ιδιαίτερη κατηγορία φτώχειας στην Ελλάδα την περίοδο 2000-2014, είναι εκείνη η οποία αναφέρεται στην εντός εργασίας φτώχεια. Στο σημείο αυτό, θα πρέπει να σημειωθεί πως η εργασία θεωρείται ως ο πλέον αντικειμενικός τρόπος με τον οποίο κάποιος μπορεί να προστατευθεί από το φαινόμενο της φτώχειας, παρ' όλα αυτά όμως, δεν αποτελεί και τη μοναδική σωτηρία και τόσο αποδοτική λύση. Το στοιχείο αυτό διαφάνηκε από έρευνες τις οποίες έλαβαν υπόψη τους σε συνόδους της Λισσαβόνας, Νίκαιας και Στοκχόλμης με σκοπό να καταπολεμήσουν τη φτώχεια και τον κοινωνικό αποκλεισμό. Η επαγγελματική θέση και διατήρησή της δεν είναι η μόνη λύση για κάποιον που θέλει να μη βρεθεί στα όρια της φτώχειας. Υπάρχουν αρκετοί παράγοντες οι οποίοι δημιουργούν τη φτώχεια μέσα στην εργασία όπως οι ακόλουθοι (Μελάς, 2009):

- Οικογενειακή δομή
- Μη σταθερή εργασία
- Χαμηλοί μισθοί
- Χαμηλά κέρδη για τους επαγγελματίες
- Προβληματική αγορά εργασίας

Για ακόμα μια φορά όμως, η Ελλάδα παρουσιάζει υψηλά ποσοστά κινδύνου φτώχειας στα πεδία εργαζόμενου πληθυσμού που είναι αμφότερα ανεξάρτητα από το εργασιακό καθεστώς για την περίοδο 2000-2014. Επίσης τα ποσοστά φτώχειας και ο κίνδυνος απ' αυτή δε περιορίζονται, κάτι το οποίο συνέβη στην Ιρλανδία που ο

κίνδυνος μειώνεται κατά τα δύο τρίτα για την περίοδο 2000-2006. Η Eurostat ανέφερε επίσης ότι στην Ελλάδα, η φτώχεια απειλεί τους αυτοαπασχολούμενους οι οποίοι αναφέρονται να είναι το 1/3 της χώρας. Με αυτό τον τρόπο ο δείκτης φτώχειας για όλο τον απασχολούμενο πληθυσμό, είναι υψηλότερος αυτόν της Ε.Ε που κυμαίνεται στο 7%.

Από το 2004 επίσης, διαφαίνεται ότι η φτώχεια μέσα στην εργασία απειλεί τα 32% που είναι εργαζόμενοι στην Ελλάδα, το 27% που είναι συνταξιούχοι και το 33% που είναι οι λοιποί μη ενεργοί και το 8% που είναι οι άνεργοι για την περίοδο 2000-2014. Επομένως, η Ελλάδα κατέχει το μεγαλύτερο ποσοστό εργαζομένων φτωχών με ποσοστό Μ.Ο 14% για την περίοδο 2000-2014. Οι λόγοι για το φαινόμενο της φτώχειας των εργαζομένων κυρίως είναι τα χαμηλά εισοδήματα αλλά και σε πολλά άλλα εργασιακά προβλήματα ή και προβλήματα στην αγορά εργασίας, όπου αιτίες για αυτά τα στοιχεία αναφέρονται ως εξής (ΕΛ.ΣΤΑΤ.- Δείκτες Φτώχειας και Οικονομικής Κατάστασης στην Ελλάδα, Συγκεντρωτικά Στοιχεία 2000-2014).

- Υψηλή ανεργία
- Αδυναμία εύρεσης εργασίας πλήρους απασχόλησης
- Αδυναμία σταθερής εργασίας
- Χαμηλοί μισθοί
- Οικογενειακή δομή η οποία αποτελείται από δύο ή περισσότερα άτομα τα οποία εξαρτώνται από ένα άτομο που εργάζεται

Τέλος, σημειώνεται πως τα όρια της φτώχειας απειλούν και τα άτομα τα οποία απασχολούνται μερικώς με ποσοστά όμοια μ' αυτά των ανέργων. Το γεγονός αυτό αμφισβητεί το κατά πόσο η όποια πολιτική η οποία προωθεί τη μερική απασχόληση ιδίως την περίοδο 2010-2014, μπορεί να μειώσει το όποιο ποσοστό φτώχειας στη χώρα.

4.2 Παράγοντες που Επιδρούν στην Λειτουργία των Σημαντικότερων Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων

Η ελληνική ασφαλιστική αγορά εμφανίζει μεγάλα περιθώρια ανάπτυξης σε σχέση με τις αντίστοιχες ευρωπαϊκές υπό την προϋπόθεση όμως ότι τα σοβαρά προβλήματα που εντοπίζονται στον κλάδο θα αντιμετωπιστούν με ταχύτητα και αποτελεσματικότητα στις μέρες μας και παρά τη δύσκολη οικονομική κατάσταση και στην οποία έχει περιέλθει η Ελλάδα.

Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ιδιωτική ασφάλιση στην Ελλάδα μπορούν να ομαδοποιηθούν σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη περιλαμβάνει αυτά που προέρχονται από το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο της Ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, ενώ η δεύτερη τα διαρθρωτικής φύσεως

προβλήματα που συνδέονται με τη δομή της αγοράς και την καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων και τα οποία απαιτούν άμεση αντιμετώπιση (IOBE, 2009).

Τα σημαντικότερα προβλήματα που αντιμετωπίζει σήμερα η ιδιωτική ασφάλιση στην Ελλάδα μπορούν να ομαδοποιηθούν σε δύο κατηγορίες. Η πρώτη, περιλαμβάνει αυτά που προέρχονται από το θεσμικό και εποπτικό πλαίσιο της Ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς, ενώ η δεύτερη τα διαρθρωτικής φύσεως προβλήματα που συνδέονται με τη δομή της αγοράς και την καθημερινή λειτουργία των επιχειρήσεων και τα οποία απαιτούν άμεση αντιμετώπιση (IOBE, 2009).

Σύμφωνα με μια πρόσφατη μελέτη του IOBE, η τιμολογιακή πολιτική και η ανάδειξη της ιδιωτικής ασφάλισης ως τον τρίτο πυλώνα στήριξης του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης αποτελούν τον βασικό άξονα που θα καθορίσει το μέλλον της ασφαλιστικής αγοράς (IOBE, 2009). Η εξέλιξη της ζήτησης θα εξαρτηθεί κατ' αρχήν σε σημαντικό βαθμό από την τιμολογιακή πολιτική που θα υιοθετήσουν οι επιχειρήσεις του κλάδου.

Οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις υποστηρίζουν ότι οι αυξήσεις ασφαλιστρών είναι επιβεβλημένες τα επόμενα χρόνια και εντός των πλαισίων ενός δυσμενούς διεθνούς επιχειρηματικού κλίματος και των εγγενών διαρθρωτικών προβλημάτων, με κυριότερο εκείνο της εποπτείας. Ωστόσο αναμένεται πως η όποια τιμολογιακή αύξηση των ασφαλιστικών υπηρεσιών θα οδηγήσει σε συρρίκνωση του ασφαλιστικού κλάδου (IOBE, 2009).

Ένας δεύτερος παράγοντας, που αναμένεται να διαμορφώσει την πορεία εξέλιξη της ζήτησης του κλάδου είναι ευρύτερη συνειδητοποίηση ότι η ιδιωτική ασφάλιση μπορεί και να αποτελέσει τον τρίτο πυλώνα στήριξης του συστήματος Κοινωνικής Ασφάλισης (σε συνδυασμό με τα ταμεία κύριας σύνταξης και τα αντίστοιχα επικουρικά), ενεργώντας συμπληρωματικά προς αυτή, με τα εναλλακτικά συνταξιοδοτικά – αποταμιευτικά σχήματα. Με τον ίδιο τρόπο, καταλυτική στην εξέλιξη της ζήτησης του κλάδου είναι η συμμετοχή της ιδιωτικής ασφάλισης στα θέματα νοσηλείας και ιατροφαρμακευτικής περίθαλψης.

Ταυτόχρονα, σημαντική στην εξέλιξη της ζήτησης του κλάδου θεωρείται η συμβολή της επέκτασης των δικτύων πώλησης εντός και εκτός Ελλάδας, η οποία βοηθά στη «γνωριμία» όλο και περισσότερων ανθρώπων με το θεσμό της Ιδιωτικής Ασφάλισης. Τέλος, η αυξανόμενη τάση διεθνοποίησης των ελληνικών βιομηχανιών και εμπορικών επιχειρήσεων, μέσω της δραστηριοποίησης τους στα Βαλκάνια και στα νέα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δημιουργεί θετικές προϋποθέσεις για τον κλάδο ασφάλισης των πιστώσεων και εγγυήσεων (IOBE, 2009).

Όπως προκύπτει από τη μελέτη του IOBE, η ζήτηση ασφαλιστικών υπηρεσιών αυξήθηκε με υψηλούς ρυθμούς κατά την περίοδο 2001-2008 και κατά κεφαλήν ασφαλιστρά εμφανίζουν μέσο όρο ετήσιο ρυθμό μεταβολής ίσο με 17,4%. Από αυτά, η μεγαλύτερη ετήσια αύξηση καταγράφεται στις ασφαλίσεις ζωής (19,3%). Η

αυξημένη ζήτηση των ασφαλιστικών υπηρεσιών αποτυπώνεται και στην εξέλιξη του μεριδίου των ασφαλιστικών δαπανών των νοικοκυριών στο σύνολο των μηνιαίων αγορών τους, το οποίο από 0,36% το 2001 έφθασε το 1,90% το 2002. Στις αστικές περιοχές αυτή η μεταβολή ήταν θετικότερη καθώς, από 0,38% το 2001, έφθασε το 2,1% το έτος 2002. Στην περίπτωση των ασφαλιστικών δαπανών κυριαρχούν οι ασφάλειες για αυτοκίνητα και ταξίδια που απορροφούν το 49,7% των δαπανών των νοικοκυριών για ασφάλιση για το 1999 (IOBE, 2008).

Ωστόσο, οι ρυθμοί μεγέθυνσης της ασφαλιστικής αγοράς και ιδιαίτερα του κλάδου ασφάλισης ζωής παρουσίασαν τα τελευταία χρόνια σημαντική υποχώρηση. Οι ασφάλισεις ζωής έχουν τον κυρίαρχο ρόλο στον κλάδο των ασφαλίσεων, συγκεντρώνοντας το 49% της συνολικής παραγωγής ασφαλίσεων το 2008. Αντίθετα, η ασφάλιση αστικής ευθύνης οχημάτων συγκέντρωσε το 26% της συνολικής παραγωγής ασφαλίσεων και οι υπόλοιπες ασφάλισεις ζημιών μόνο το 25%. Αξιοσημείωτη, την τριετία 2005-2007, ήταν η αύξηση της παραγωγής ασφαλίσεων των ασφαλίσεων ζωής που είναι συνδεδεμένες με επενδύσεις, κυρίως λόγω της ανοδικής πορείας του χρηματιστηρίου. Η αξία των επενδυμένων κεφαλαίων των ασφαλιστικών εταιρειών αυξήθηκε την περίοδο 2000-2007, αλλά ο ρυθμός μεγέθυνσης έχει υποχωρήσει τα τελευταία δύο έτη 2008-2009.

Στην ελληνική ασφαλιστική αγορά λειτούργησαν το 2001, 107 ασφαλιστικές εταιρείες, οι περισσότερες από τις οποίες είχαν έδρα στην Ελλάδα. Η πλειοψηφία των ασφαλιστικών εταιρειών δραστηριοποιήθηκε αποκλειστικά στον κλάδο των ζημιών και ένα μικρότερο ποσοστό στις ασφάλισεις ζωής. Ο αριθμός των ασφαλιστικών εταιρειών που δραστηριοποιήθηκε στην Ελλάδα παρουσίασε σημαντική υποχώρηση την περίοδο 2000-2001, λόγω των εξαγορών και συγχωνεύσεων, των ανακλήσεων άδειας και των πτωχεύσεων.

Ο ανταγωνισμός στην ελληνική ασφαλιστική αγορά όμως παρουσιάζεται να είναι αρκετά έντονος. Αιτίες αυτού του έντονου ανταγωνισμού είναι ο μεγάλος αριθμός των επιχειρήσεων που δραστηριοποιούνται στον κλάδο, η κάμψη των ρυθμών μεγέθυνσης της αγοράς και η ισχυρή διαπραγματευτική δύναμη των πελατών, των αντασφαλιστών και του δικτύου διανομής ασφαλιστικών προϊόντων. Ο δυνητικός ανταγωνισμός που προέρχεται από τον κίνδυνο εισόδου νέων επιχειρήσεων στον κλάδο αποτελεί σημαντικό προσδιοριστικό παράγοντα της δομής του κλάδου και του επιπέδου κερδοφορίας των ασφαλιστικών εταιρειών.

4.2.1 Κορυφαίες Επιχειρήσεις του Κλάδου

Χαρακτηριστικές επιχειρήσεις του κλάδου, αναφέρονται οι INTERAMERICAN, GROUPAMA PHOENIX και ING με κύκλο εργασιών στα 46.606.982, 35.167.910, 48.256.216 ευρώ για το 2013.

<i>Επωνυμία επιχείρησης</i>	<i>Κύκλος εργασιών 2009</i>	<i>Ποσο στό % επί του κλάδου</i>	<i>Προσω πικό</i>
INTERAMERICAN	46.606. 982		215
GROUPAMA PHOENIX	35.167. 910		178
ING	48.256. 216		135

4.2.2 Ανάλυση SWOT

Δυνατά Σημεία

- Η δραστηριοποίηση μεγάλων και οργανωμένων εταιρειών και επιχειρηματικών ομίλων με μακρά εμπειρία στο χώρο της υγείας
- Σχετικά ανελαστική η ζήτηση για υπηρεσίες υγείας στην Ελλάδα

Αδύνατα Σημεία

- Το ισχύον θεσμικό πλαίσιο το οποίο δεν βοηθάει ιδιαίτερα την ίδρυση νέων και κυρίως μικρών ιατρικών κέντρων (π.χ. «αυστηρές» προδιαγραφές σχετικά με την κατασκευή μιας νέας ιδιωτικής κλινικής)
- Συχνές αλλαγές, τροποποιήσεις κλπ. στο θεσμικό πλαίσιο ίδρυσης και λειτουργίας ιδιωτικών μονάδων υγείας

Ευκαιρίες

- Οι αγορές του εξωτερικού και ιδιαίτερα της Ανατολικής Ευρώπης, της Τουρκίας και της Κύπρου

- Η περαιτέρω επέκταση των μονάδων υγείας στην Ελλάδα, πέραν των γεωγραφικών ορίων της Αθήνας και της Θεσσαλονίκης

Απειλές

- Η τρέχουσα οικονομική ύφεση και η μείωση της αγοραστικής δύναμης των ιδιωτών, συνθέτουν ένα περιβάλλον αβεβαιότητας
- Τα προβλήματα ρευστότητας των ασφαλιστικών ταμείων του δημοσίου

4.2.3 Ζήτηση για Ιδιωτικά Ασφαλιστικά Προϊόντα

Παρά τις τάσεις συγκέντρωσης στην ελληνική ασφαλιστική αγορά, εξακολουθεί να δραστηριοποιείται ένας σημαντικός αριθμός εταιρειών μικρού μεγέθους ιδιαίτερα στον κλάδο ασφάλισης αυτοκινήτων. Οι μικρότερες ασφαλιστικές εταιρείες προσπαθούν να αυξήσουν την παραγωγή ασφαλιστρών και τα μερίδια που κατέχουν στην αγορά, τιμολογώντας σε αρκετές περιπτώσεις σε ιδιαιτέρως χαμηλά επίπεδα, χωρίς να λαμβάνουν υπόψη τη συχνότητα έλευσης του κινδύνου.

Εκτός από την αύξηση της έντασης του εσωτερικού ανταγωνισμού στον κλάδο, η συγκεκριμένη πρακτική οδηγεί σε αρνητικά τεχνικά αποτελέσματα και τελικά σε επιβάρυνση του συνόλου των επιχειρήσεων του κλάδου, μέσω του επικουρικού κεφαλαίου. Το επικουρικό κεφάλαιο του κλάδου ασφάλισης αστικής ευθύνης οχημάτων έχει τεράστια ανοίγματα ακριβώς λόγω αυτής της συμπεριφοράς ορισμένων ασφαλιστικών εταιρειών, που τελικά τις οδήγησε είτε σε πτώχευση, είτε σε ανάκληση της άδειας λειτουργίας τους.

Τέλος, θα πρέπει να σημειωθεί πως από την πλευρά των ασφαλιστικών εταιρειών απαιτείται η στροφή στη δημιουργία περισσότερο ανταγωνιστικών προϊόντων, η εξεύρεση και εκμετάλλευση εναλλακτικών δικτύων διανομής, η αναβάθμιση των προσφερόμενων υπηρεσιών, οι αλλαγές σε επίπεδο οργάνωσης και δικτύου, οι συνεργασίες με ευρωπαϊκές ασφαλιστικές εταιρείες, η αναβάθμιση και επενδύσεις σε πληροφοριακά συστήματα, ο υπολογισμός ασφαλιστρών με επιστημονικά κριτήρια και προσεκτική ανάληψη και τιμολόγηση των κινδύνων, η εξασφάλιση των οργανικών κερδών των ασφαλιστικών και ο διαχωρισμός τους από τις επενδυτικές αποδόσεις.

4.2.4 Προσφορά

Ο κλάδος των ασφαλειών αποτελεί έναν από τους ιδιαίτερους τομείς παροχής υπηρεσιών, αφού υπάρχουν διάφορα είδη ασφαλειών για κάθε περίπτωση και αντικείμενο. Η νοοτροπία που επικρατεί στις μέρες μας, σχετίζεται με το σκεπτικό των Ελλήνων καταναλωτών ότι αν είναι να τύχει κάτι γιατί να τύχει σε μένα; Η συγκεκριμένη νοοτροπία βέβαια και σκεπτικό είναι κάτι το εντελώς λανθασμένο,

αφού όλοι είμαστε άνθρωποι και οι κίνδυνοι μέσα στους οποίους ζούμε καθημερινά είναι πολλοί και ποικίλουν ανάλογα την περίπτωση. Μπορεί οι νόμοι του κράτους για κάποια είδη ασφαλειών να είναι υποχρεωτικοί, ασφάλειες όμως όπως νοσοκομειακών και συνταξιοδοτικών προγραμμάτων δεν παρουσιάζονται να είναι υποχρεωτικής μορφής ακόμα στις μέρες μας (ICAP, Κλάδος Ασφαλειών στην Ελλάδα, Πανελλαδική Μελέτη Λειτουργίας Κλάδου, 2009).

Αυτό που θα πρέπει να κατανοήσουν πρώτιστα οι εργαζόμενοι στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και οι οποίοι προσπαθούν να πωλήσουν και να προωθήσουν καθημερινά τα διάφορα είδη ασφαλιστικών κλάδων, είναι πως ο πελάτης θα πρέπει να αντιπαρέλθει την τιμή που ακούει αρχικά για κάποιο ασφαλιστικό πακέτο και να μπορέσει να διακρίνει με κάποιο τρόπο την ποιότητα αλλά και την κάλυψη που αυτό θα του παρέχει σε περίπτωση ανάγκης.

Μέσα όμως σε όλες αυτές τις οικονομικές αντιξοότητες που ζει ο κόσμος στην εποχή μας, τα χρήματα τα οποία πρέπει να καταβάλει κάποιος για ένα συγκεκριμένο ασφαλιστικό πακέτο ίσως είναι πολλά και ενδεχομένως με αυτά να πρέπει να καλύψει κάποιες άλλες βασικές ανάγκες. Αυτό όμως που θα πρέπει να γίνει κατανοητό στον απλό κόσμο από τους πωλητές των ασφαλιστικών επιχειρήσεων, είναι πως η ποιότητα αλλά και οι υπηρεσίες που παρέχεται από τα διάφορα ασφαλιστικά συμβόλαια που σχετίζονται με την νοσοκομειακή κάλυψη, συνταξιοδότηση ή την ασφάλιση του αυτοκινήτου τους σίγουρα είναι πιο ακριβή από μια απλή κάλυψη αλλά μπορεί να προσφέρει σε αυτούς σημαντικά πλεονεκτήματα (ICAP, Κλάδος Ασφαλειών στην Ελλάδα, Πανελλαδική Μελέτη Λειτουργίας Κλάδου, 2009).

Σκοπός των πωλητών μιας ασφαλιστικής επιχείρησης, θα πρέπει να είναι σε πρώτη φάση η απόλυτη κατανόηση των ασφαλιστικών πακέτων και συμβολαίων που οι ίδιοι προτείνουν στους πελάτες τους, με ιδιαίτερη εστίαση στην ποιότητα της συγκεκριμένης υπηρεσίας. Αν οι ίδιοι μπορέσουν και κατανοήσουν την ακριβή ποιότητα των παρεχόμενων υπηρεσιών και τα πλεονεκτήματα που προσφέρει σε συνάρτηση με την τιμή, τότε θα είναι σε θέση να προωθήσουν και να πωλήσουν με καλύτερο και αποτελεσματικότερο τρόπο το προϊόν αυτό στους υποψήφιους πελάτες. Σε πολλές των περιπτώσεων μάλιστα, πολλοί από τους πωλητές των ασφαλιστικών αυτών υπηρεσιών αποδεικνύουν στους πελάτες πόσο καλή είναι η ποιότητα ενός ασφαλιστικού πακέτου (κλάδος νοσοκομειακού, αυτοκινήτου, συνταξιοδοτικό) με την αγορά τους από μέρους τους.

4.2.5 Αγορά

Όπως σε κάθε άλλο κλάδο δραστηριοποίησης επιχειρήσεων στην Ελλάδα, έτσι και οι ασφαλιστικές επιχειρήσεις αντιμετωπίζουν καθημερινά κάποιους συγκεκριμένους κινδύνους στην αγορά και στην οποία λειτουργούν και που θα πρέπει να προλάβουν προκειμένου να επιτύχουν τους στόχους τους αλλά και τη μακροβιότητα τους. Οι κίνδυνοι αυτοί αναφέρονται ως ακολούθως.

Βέβαια πριν απ' όλα θα λέγαμε πως σημαντικό εμπόδιο αποτελεί η βραχυχρόνια περιορισμένη ανάπτυξη και για όσο διαρκεί η οικονομική ύφεση στην ασφαλιστική αγορά. Θα μπορούσε βέβαια κανείς να αναφέρει πως οι μεσοπρόθεσμες προοπτικές ανάπτυξης των ασφαλιστικών εταιρειών παρουσιάζονται να είναι θετικές για την Ελλάδα. Παρ' όλα αυτά η ασφαλιστική αγορά στην Ελλάδα παραμένει ουραγός στην Ευρώπη καθώς τα κατά κεφαλήν ασφάλιστρα ως ποσοστό του ΑΕΠ είναι 2,2% (ICAP, Κλάδος Ασφαλειών στην Ελλάδα, Πανελλαδική Μελέτη Λειτουργίας Κλάδου, 2009). Ειδικότερα στην έκθεση της κεντρικής τράπεζας της Ελλάδος και την κατάσταση και τις προοπτικές στο χρηματοοικονομικό πιστωτικό σύστημα της χώρας ως προς τις ασφαλιστικές εταιρείες, επισημαίνονται τα εξής:

Ως εκ της φύσεως των εργασιών τους, οι ασφαλιστικές εταιρείες αντιμετωπίζουν τους εξής κινδύνους:

- Κίνδυνο αγοράς, δηλαδή την πιθανότητα ζημιών από τοποθετήσεις σε χρηματοοικονομικά προϊόντα των οποίων οι τιμές ενδέχεται να μειωθούν.
- Κίνδυνο μακροοικονομικού περιβάλλοντος, δηλαδή πιθανότητα ζημιών από ενδεχόμενη μακροοικονομική επιδείνωση που περιορίζει τη ζήτηση ασφαλιστικών προϊόντων ή ενθαρρύνει την εξαγορά ασφαλιστικών συμβολαίων ζωής.
- Κίνδυνο επέλευσης καταστροφικών γεγονότων, τα οποία θα μπορούσαν να εξαναγκάσουν τις ασφαλιστικές εταιρείες να ρευστοποιήσουν εσπευσμένα ορισμένα στοιχεία του ενεργητικού τους, προκειμένου να ανταποκριθούν στις υποχρεώσεις καταβολής αποζημιώσεων. Ο κίνδυνος αυτός υφίσταται μόνο για τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται στον κλάδο ζημιών.
- Κίνδυνο μετάδοσης προβλημάτων από τα χρηματοπιστωτικά ιδρύματα σε περίπτωση είτε συμμετοχής των ασφαλιστικών εταιρειών στο μετοχικό κεφάλαιο χρηματοπιστωτικών ιδρυμάτων είτε επενδύσεων σε προϊόντα των ιδρυμάτων αυτών.
- Κίνδυνο μακροζωίας σε περίπτωση αύξησης του προσδόκιμου χρόνου ζωής που απαιτεί σχηματισμό πρόσθετων ασφαλιστικών προβλέψεων από τις ασφαλιστικές εταιρείες του κλάδου ζωής.
- Κίνδυνο αυξανόμενου ανταγωνισμού από άλλες ασφαλιστικές επιχειρήσεις ή από τράπεζες που προσφέρουν ασφαλιστικές υπηρεσίες. Π.χ ο έντονος ανταγωνισμός ωθεί τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις σε υποτιμολόγηση των προϊόντων τους, η οποία συνεπάγεται υψηλότερο κίνδυνο ζημιών.

Από τους ανωτέρω κινδύνους, σχετικά σημαντικότεροι για το τρέχον έτος 2010, είναι ο κίνδυνος αγοράς και ο κίνδυνος μακροοικονομικού περιβάλλοντος. Σε βραχυχρόνιο ορίζοντα, η ανάπτυξη της ασφαλιστικής αγοράς στην Ελλάδα εκτιμάται ότι θα είναι μάλλον περιορισμένη, για όσο διάστημα διαρκέσει η σχετική μακροοικονομική δυσπραγία, δεδομένου ότι σε περιόδους οικονομικής αβεβαιότητας τα νοικοκυριά επιδεικνύουν αυξημένη προτίμηση στη διακράτηση ρευστών διαθεσίμων και τείνουν μερικές φορές να ρευστοποιούν ήδη συναφθέντα ασφαλιστικά συμβόλαια. Αυτό ισχύει κυρίως για τον κλάδο των ασφαλειών ζωής

(ICAP, Κλάδος Ασφαλειών στην Ελλάδα, Πανελλαδική Μελέτη Λειτουργίας Κλάδου, 2009).

Ως αποτέλεσμα, το συνολικό ενεργητικό παρουσίασε μείωση 1,9% το 2012 σε σχέση με το 2011, ενώ τα ίδια κεφάλαια αυξήθηκαν 6,1% την ίδια περίοδο. Τόσο οι μακροπρόθεσμες όσο και οι βραχυπρόθεσμες υποχρεώσεις εμφάνισαν μείωση το 2009, κατά 2,9% και 8,4% αντίστοιχα. Οι συνολικές πωλήσεις (έσοδα) των 61 εταιρειών του δείγματος αυξήθηκαν κατά 3% το 2012/2011. Το συνολικό καθαρό αποτέλεσμα ήταν κερδοφόρο το 2009, ενώ ήταν ζημιογόνο το προηγούμενο έτος. Αυτό οφείλεται στη σημαντική βελτίωση του λειτουργικού αποτελέσματος, ως αποτέλεσμα της μείωσης των χρηματοοικονομικών δαπανών (κατά 47,6%) και των λοιπών λειτουργικών εξόδων (κατά 15%) το 2012/2011.

Τα κέρδη EBITDA εμφανίζονται αυξημένα κατά 2,5% το 2012. Από τις 61 επιχειρήσεις του δείγματος, οι 42 ήταν κερδοφόρες το 2012, έναντι 46 επιχειρήσεων το 2011. Τα συνολικά έσοδα των συγκεκριμένων επιχειρήσεων κάλυψαν το 65% των συνολικών εσόδων των εταιρειών του δείγματος, το 2012. Όπως παρατηρείται από τον πίνακα που παρατίθεται, η αγορά χαρακτηρίζεται ως ολιγοπωλιακή με τις συγκεκριμένες επιχειρήσεις να κατέχουν από ένα ικανοποιητικό μερίδιο αγοράς και με σκοπό την διατήρηση και προσέλκυση των νέων πελατών.

5. Κεφάλαιο Πέμπτο : Συγκριτική Μελέτη του Χρηματοπιστωτικού Συστήματος Ελλάδος την Περίοδο 2008 -2013, Η Μελέτη Πορείας των Σημαντικότερων Τραπεζών και Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στη Χώρα

5.1 Η Πορεία των Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα και οι Παράγοντες που τις Επηρέασαν Σχετικά την Περίοδο 2008 - 2013

Αναφερόμενοι σχετικά στην πορεία των ιδιωτικών ασφαλιστικών επιχειρήσεων στην Ελλάδα την περίοδο 2008-2013 καθώς και στους παράγοντες που επηρέασαν σχετικά την λειτουργία τους, θα λέγαμε πως σε ότι αφορά τους κλάδους ασφάλισης ζωής, πυρός και αυτοκινήτου αλλά και την αστική ευθύνη, σημειώθηκε άρση περιορισμών και μ' αυτό τον τρόπο αυξήθηκαν τα ασφάλιστρα αλλά και οι ολοένα συνεχείς εξαγορές ή οι συγχωνεύσεις εταιρειών οι οποίες προσφέρονται από τις ασφαλιστικές εταιρείες. Τα παραπάνω δεν είναι παρά τα βασικά στοιχεία τα οποία αποτελούν και σηματοδοτούν την πορεία του ασφαλιστικού κλάδου την περίοδο 2008-2013.

Υπάρχει όμως μια συγκρατημένη αισιοδοξία για τις οποίες τάσεις εμφανισθούν στην αγορά τα επόμενα δύο χρόνια και η άποψη αυτή εκφράζεται από στελέχη ασφαλιστικών εταιρειών. Η παραπάνω αισιοδοξία πηγάζει από τις όποιες αλλαγές οι οποίες ήδη εφαρμόζονται από την κυβέρνηση και αποσκοπούν σε αύξηση του κλάδου αυτού και σημειώνεται μέσα από τη μελέτη της ICAP η οποία αναφέρεται σε ιδιωτική ασφάλιση.

Το γεγονός όμως το οποίο επηρέασε την αγορά της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα και είναι πολύ σημαντικό τη τελευταία πενταετία αφορά την απελευθέρωση της τιμολόγησης, ασφαλιστικών προϊόντων η οποία είναι υποχρεωτική. Με λίγα λόγια, γίνεται λόγος για την απελευθέρωση των ασφαλιστρών τα οποία συνήθως ορίζονταν από την Ε.Ε. Το γεγονός αυτό αποτελεί και ένα γεγονός εναρμόνισης της ελληνικής νομοθεσίας για την ιδιωτική ασφάλιση. Σε ότι αφορά την υποχρεωτική τιμολόγηση στην Ελλάδα την περίοδο 2008-2013, αρχικά εφαρμόσθηκε στις ασφάλειες ζωής, πυρός και στην αστική ευθύνη αυτοκινήτων. Το ποσοστό το οποίο καλύπτουν είναι περίπου το 62,2% σε ότι αφορά όλη την παραγωγή ασφαλιστρών στην ελληνική αγορά. Τα παραπάνω στοιχεία προκύπτουν από την Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών του 2006. Από το 1997 βέβαια, έχουν θεσπισθεί περιορισμοί για την τιμολόγηση η οποία ήταν υποχρεωτική για αυτούς τους κλάδους.

Από αυτή την άρση τα ασφάλιστρα αυξήθηκαν για την αστική ευθύνη των αυτοκινήτων και μάλιστα πολύ πιο πάνω από αυτά του πληθωρισμού. Σε ότι αφορά την άρση σε τομείς ασφάλειας ζωής στην Ελλάδα την περίοδο 2008-2013, εμφανίσθηκαν αγαθά τύπου Unit Linked τα οποία δεν είναι ασφαλιστήρια συμβόλαια με χαρακτήρα επενδυτικό και τα οποία έχουν άμεση σύνδεση με επενδύσεις κεφαλαίου σε μερίδια αμοιβαίων κεφαλαίων. Μπορεί να είναι όμως και μερίδα εσωτερικών μεταβλητών κεφαλαίων από τις ασφαλιστικές εταιρείες. Στην αντίθετη περίπτωση αναφέρονται οι ασφάλειες πυρός στις οποίες υπήρξαν μειώσεις σε ασφάλιστρα και πάντα σε σχέση με αυτά τα οποία είχαν ορισθεί από το τιμολόγιο το οποίο ήταν υποχρεωτικό.

5.1.1 Εξαγορές και Συγχωνεύσεις στον ιδιωτικό Ασφαλιστικό Κλάδο

Το μεγάλο κύμα εξαγορών αλλά και συγχωνεύσεων αποτελεί μια σημαντική εξέλιξη στο τομέα της ιδιωτικής ασφάλισης στην Ελλάδα την περίοδο 2008-2013. Το φαινόμενο αυτό παρατηρήθηκε τα τελευταία χρόνια όχι μόνο την Ελλάδα αλλά και σε χώρες της Ε.Ε. Το αποτέλεσμα από αυτή την τάση ήταν η είσοδος κάποιων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελληνική αγορά. Κάποιες από αυτές είναι η Interamerican, AXA, Groupama Φοίνιξ, Metrolife. Το ίδιο όμως συνέβηκε και με κάποια υποκαταστήματα από εταιρείες της Ευρώπης. Σε ότι αφορά κάποιες άλλες διεθνείς εταιρείες ήδη έχουν μεγάλη και σημαντική παρουσία στην Ελληνική αγορά και σκοπός τους είναι να ισχυροποιηθούν όσο το δυνατό πιο πολύ στην ελληνική αγορά. Είναι όμως και ιδιαίτερα σημαντικό να αναφερθεί ότι υπήρξαν και κάποιες αποχωρήσεις από μεγάλους διεθνείς οργανισμούς. Οι αιτίες αυτών των αποχωρήσεων

αφορούν κυρίως το κλάδο αστική ευθύνης αυτοκινήτων αλλά και σε ένα μεγάλο ποσοστό τις ασφάλειες ζωής και το μεγάλο κόστος τους.

Σε ότι αφορά τους λόγους για την είσοδο κάποιων μεγάλων ασφαλιστικών εταιρειών στην Ελλάδα αναφέρεται το χαμηλό ποσοστό της ασφαλιστικής κάλυψης των Ελλήνων, η πολύ υποσχόμενη αλλά και ώριμη ελληνική αγορά, η οικονομικά αισιόδοξη εικόνα αυτής της αγοράς και το τέλος η ανάγκη για αλλαγή του κοινωνικού ασφαλιστικού συστήματος. Το 2008 έφερε σημαντικές αλλαγές για εκείνες τις εταιρείες οι οποίες ανήκουν στον κλάδο ασφαλειών. Έτσι λοιπόν για το ελάχιστο Εγγυητικό Κεφάλαιο το οποίο πρέπει η κάθε ασφαλιστική εταιρεία να διαθέσει αν έχει έδρα την Ελλάδα ήδη από την 1η Ιανουαρίου έχει αυξηθεί.

Αναφορικά για κάθε νέα ασφαλιστική επιχείρηση το ποσό αυτό διαμορφώνεται σε 6.000.000 ευρώ σε ότι αφορά τις ασφαλίσεις για την αστική ευθύνη αυτοκινήτων, αστικής ευθύνης, πιστώσεων και εγγυήσεων. Το παραπάνω ποσό, αρχικά, ήταν 4.500.000 ευρώ. Για τις όποιες ασφαλιστικές εταιρείες, οι οποίες ήδη λειτουργούσαν πριν τη δημοσίευση του Προεδρικού Διατάγματος που αφορά τα παραπάνω απλά καθορίστηκε μια απλή αύξηση η οποία λίγο πολύ κυμάνθηκε στα ίδια ποσά και ισχύουν μέχρι το τέλος του 2008.

Το προσχέδιο του Προεδρικού Διατάγματος από το Υπουργείο Ανάπτυξης το οποίο μάλιστα έχει τεθεί σε δημόσια διαβούλευση προτείνει την εναρμόνιση του εθνικού δικαίου με το κοινοτικό αλλά και την ίδια στιγμή την ενσωμάτωση της ελληνικής νομοθεσίας από την Ε.Ε για ότι αφορά τα κατώτατα όρια ευθύνης του ασφαλιστή και τη μείωσή τους για τα ποσά τα οποία δίνονται σαν αποζημίωση για σωματικές βλάβες και υλικές ζημιές. Έτσι από 1/7/2009 σε καμία περίπτωση τα ελάχιστα ποσά κάλυψης δεν είναι κατώτερα από:

- 2.500.000 ευρώ για σωματική βλάβη, χωρίς να υπολογίζεται ο αριθμός των θυμάτων.
- Σε 500.000 ευρώ για περιπτώσεις υλικής ζημιάς.
- Τα παραπάνω ποσά διπλασιάζονται σε 5.000.000 και 1.000.000 ευρώ από τη 1/1/2012.

Τέλος, αναφέρεται ότι ευεργετικά είναι τα αποτελέσματα από τη λειτουργία της νέας εποπτεύουσας αρχής στις ασφαλιστικές εταιρείες η οποία έχει την επωνυμία Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και είναι υπό την εποπτεία του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Η λειτουργία της άρχισε μετά από την εξυγίανση του χώρου τα τελευταία τρία χρόνια.

5.1.2 Τι Προβλέπουν οι Ασφαλιστικές για τη Λειτουργία τους τη Περίοδο 2008 -2013

Από την έρευνα της ICAP η οποία ασχολήθηκε και είχε για θέμα της την ιδιωτική ασφάλιση και τις προβλέψεις αυτών των εταιρειών γύρω από την πορεία του κλάδου στην Ελλάδα την περίοδο 2008-2013, φάνηκε ότι υπάρχει μια αισιόδοξία αλλά

και μια εικόνα για περαιτέρω ανάπτυξη του κλάδου. Σύμφωνα με την άποψη πολλών στελεχών ασφαλιστικών εταιρειών θεωρούν ότι θα υπάρξει θετική επίδραση στην αγορά ασφάλισης από:

- Την παρουσία της Εποπτεύουσας αρχής.
- Τη σύγκλιση οικονομικών μεγεθών της Ελλάδας.
- Την αύξηση κατώτατων υποχρεωτικών ορίων στους κλάδους ασφάλισης αστικής ευθύνης.

Τα τελευταία χρόνια η ΕΑΑΕ παρακολουθεί και καταγράφει συστηματικά όλες τις εξελίξεις και τις τάσεις οι οποίες διαμορφώνονται τόσο στο οικονομικό όσο και στο κοινωνικό περιβάλλον σε Ευρώπη και σε Ελλάδα. Η παρακολούθηση αυτή γίνεται για ενημέρωση των μελών του Διοικητικού Συμβουλίου και των Στελεχών των Ασφαλιστικών Εταιρειών.

Το 2013 η οικονομία της Ευρώπης δείχνει να έχει ρυθμούς ανάπτυξης. Από τον απόηχο της οικονομικής κρίσης του 2009, η ανάπτυξη της οικονομικής δραστηριότητας το τελευταίο τρίμηνο του 2013 θα γίνει ακόμα πιο δυνατό το 2014. Το 2013 επίσης αναμένεται το ΑΕΠ της Ευρώπης να παραμείνει σταθερό και μάλιστα στα ίδια επίπεδα του 2012 και την ίδια στιγμή αναμένεται να έχει αύξηση της τάξης του 0,5% για όλες τις χώρες είναι στην ευρωζώνη. Για ότι αφορά τις εξελίξεις του 2014 τα αποτελέσματα είναι θετικά από τη στιγμή που προβλέπεται το ΑΕΠ να αυξηθεί κατά 1,5% σε όλες τις χώρες της ΕΕ και σε 1% για τις χώρες της Ευρωζώνης. Για τις χώρες της ΕΕ και ειδικά για τις χώρες της Ευρωζώνης.

Οι όποιες προβλέψεις που αφορούν τις χώρες της ΕΕ και της Ευρωζώνης έχουν δείξει σημαντικές διαφορές τόσο σε επίπεδα ανάπτυξης αλλά και σε τομείς απασχόλησης. Με αυτό τον τρόπο φαίνεται η μια ανισομερή κατανομή η οποία αφορά την κρίση στις χώρες της ΕΕ καθώς και την ανάγκη λήψης μέτρων από αυτές τις χώρες. Ωστόσο στην Ελλάδα, οι πολλαπλές κοινωνικές επιπτώσεις από την πρωτοφανή σε διάρκεια ήταν πολλές και σημειώνεται πως οφείλονται στους εξής παράγοντες:

- Στην αύξηση της φορολογίας όπου στηρίχθηκε η δημοσιονομική προσαρμογή και οδήγησε στην επιβάρυνση των φορολογουμένων αλλά και σε μείωση του διαθέσιμου εισοδήματος. Με αυτό τον τρόπο μειώθηκε και η αγοραστική δύναμη όπως και το βιολογικό επίπεδο από την μείωση των αποδοχών σε μισθωτούς. Οι μέσες ονομαστικές αποδοχές πριν τη φορολογία των μισθωτών μειώθηκαν κατά 6,6% οι μέσες πραγματικές αποδοχές μειώθηκαν κατά 7,6% το 2013.

- Σε ότι αφορά την ανεργία, η διερεύνηση της ήταν σημαντική από το 7,6% το 2008 σε 24,5% το 2012. Μέσα από τα χαρακτηριστικά της ανεργίας προέκυψε ότι ένα ποσοστό ανέργων ηλικίας 15-24 ετών άγγιξε το 55,5% και μάλιστα το ποσοστό ανεργίας των γυναικών ήταν υψηλότερο από αυτό των ανδρών. Το γεγονός

ότι ένα ποσοστό 77% των ανέργων οι οποίοι αναζητούν εργασία πάνω από ένα χρόνο είναι ιδιαίτερα ανησυχητικό.

➤ Σημαντικά κρίσιμοι δείκτες επηρεάστηκαν από το ότι τα χαμηλά εισοδήματα σε συνδυασμό με την ύφεση των δημόσιων εσόδων και μάλιστα τα παραπάνω οδήγησαν σε φτώχεια, ανισότητα και μη ιατροφαρμακευτική κάλυψη. Μέσα από μια τελευταία έρευνα της ΕΛΣΤΑΤ για το 2011 ένα ποσοστό της τάξης του 21,4% της χώρας είναι κάτω από το όριο της σχετικής φτώχειας.

➤ Στην κατανάλωση βασίστηκε κατά ένα μεγάλο ποσοστό η ανάπτυξη της ελληνικής οικονομίας και με αυτό τον τρόπο διαβρώθηκε το παραγωγικό δυναμικό της χώρας, μειώθηκε η ανταγωνιστικότητα και αυξήθηκαν τα ελλείμματα των εξωτερικών συναλλαγών. Επομένως, ο αρχικός στόχος της χώρας ήταν η αλλαγή του αναπτυξιακού προτύπου και μια καλύτερη ανταγωνιστικότητα. Επίσης και ένας εξαγωγικός χαρακτήρας της οικονομίας.

Βάσει των ανωτέρω λοιπόν, η πορεία της ελληνικής ασφαλιστικής αγοράς επηρεάζεται από τις εξελίξεις, τόσο στην Ευρώπη όσο και στην Ελλάδα στο θεσμικό και σε οικονομικό επίπεδο την περίοδο 2008-2013. Τα τελευταία χρόνια τόσο η οικονομική κρίση όσο και η συμμετοχή των ασφαλιστικών εταιρειών σε προγράμματα για αναδιάρθρωση του ελληνικού χρέους είχαν μεγάλη επιρροή στα παραγωγικά μεγέθη εταιρειών αλλά και στην κεφαλαιακή δομή τους.

Το σίγουρο ήταν ότι οι ασφαλιστικές εταιρείες άντεξαν την όλη πίεση και την ίδια στιγμή ήταν σε θέση να εξορθολογήσουν τους ισολογισμούς τους και να έχουν αύξηση στα κεφάλαιά τους. Κατάφεραν να ανταποκριθούν στις ανάγκες της Εποπτικής Αρχής και να είναι φερέγγυες. Η όλη διαδικασία αναδιάρθρωσης έχει αρχίσει για την εταιρική διακυβέρνηση των ασφαλιστικών εταιρειών. Μάλιστα με τέτοιο τρόπο ώστε να ανταποκρίνεται στις απαιτήσεις του Σχεδίου Solvency II. Σε αυτό το πλαίσιο, η όλη εφαρμογή των Διεθνών Προτύπων Χρηματοδοτικής Πληροφόρησης εντάσσεται για το 2015 για όλες τις ασφαλιστικές εταιρείες.

Σημειώνεται λοιπόν πως ένας μεγάλος αριθμός από ασφαλιστικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα δραστηριοποιήθηκαν σχετικά την περίοδο 2008-013. Από αυτές 67, λειτούργησαν στον ελλαδικό χώρο το 2-13 και 43 δραστηριοποιήθηκαν σε ασφάλειες κατά των ζημιών και 13 μόνο για μικτές επιχειρήσεις. Σε ότι αφορά το καθεστώς εγκατάστασης αλλά και λειτουργίας στην Ελλάδα, αυτές διαχωρίστηκαν σε:

- 45 ανώνυμες
- 19 υποκαταστήματα ξένων εταιρειών
- 3 πανελλαδικούς αλληλασφαλιστικούς οργανισμούς

- **Παραγωγή Ασφαλίσεων το Έτος 2013**

Το 2013 τα ασφάλιστρα από εργασίες πρώτο ασφαλιστικές έφτασαν σε 4 δις τα οποία ήταν μειωμένα κατά 9,3% σε σχέση με το 2012. Από αυτά τα 2,3 δις,

αφορούν ασφαλίσεις κατά ζημιών και το 1,7% αφορά ασφάλειες ζωής από -5,5% το ποσοστό μείωσης ζημιών εκτιμάται ότι θα πέσει σε -14,1%. Σημαντική μείωση στους κλάδους της ασφαλιστικής ζωής μαζί με επενδύσεις αλλά και η διαχείριση ομαδικών συνταξιοδοτικών κεφαλαίων. Η ασφάλιση αυτοκινήτων έδειξε μείωση τάξης 8% και οι υπόλοιποι κλάδοι αυτοκινήτων είχαν μείωση κατά 3,7%.

- ***Αποζημιώσεις από Μέρους των Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων***

Οι όποιες αποζημιώσεις δίνονται από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις ξεπερνούν κάθε χρόνο τα 3 δις ευρώ από το 2008 έως και το 2013. Το 21 δις από αυτά που προσφέρεται για αποζημιώσεις κατά των ζημιών και τα υπόλοιπα 2 δις δίνονται για αποζημιώσεις σε ασφαλίσεις ζωής.

- ***Οικονομικά Μεγέθη Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων τη Περίοδο 2008-2013***

Αυξημένο φαίνεται να είναι το σύνολο του ενεργητικού των ασφαλιστικών οργανισμών κατά 15 δις την περίοδο 2008-2013. Αλλά σημαντική αύξηση σημειώθηκε και σε επενδύσεις κατά 11 δις. Την περίοδο εκείνη στις ασφαλιστικές επιχειρήσεις. Πρέπει να σημειωθεί ότι όλες οι ασφαλιστικές προβλέψεις είναι σταθερές σε ύψος 12 δις. Πρέπει όμως να αναφερθεί ότι υπήρξε ένα πέρασμα της ασφαλιστικής αγοράς σε ζημιογόνες χρήσεις μετά το 2010 από τη συμμετοχή τους σε πρόγραμμα ανταλλαγής.

- ***Η Εποπτεία της Ασφαλιστικής Αγοράς***

Υπεύθυνη για τη χρηματοοικονομική εποπτεία των ασφαλιστικών οργανισμών είναι η Τράπεζα της Ελλάδος από το Δεκέμβριο του 2010 όπου και φυσικά συνέχισε να είναι και το 2013, προκειμένου να επιβλέπει το έργο του ελέγχου των ασφαλιστικών επιχειρήσεων αλλά και την ενδυνάμωση του κανονιστικού πλαισίου για την άσκηση της δραστηριότητάς τους. Ήδη το νέο καθεστώς φερεγγυότητας II από 1/1/2016 αποσκοπεί σε ολοκλήρωση του κανονιστικού πλαισίου αλλά και σε σταδιακή προετοιμασία αυτών των εταιρειών. Η ΕΑΕΕ σε αυτό το πλαίσιο κάτω από πολλές παρεμβάσεις και με τις κατάλληλες προτάσεις επέβαλε τις απόψεις της και είχε σημαντικό ρόλο στην αντιμετώπιση των προβλημάτων σε θέματα ασφαλιστικής δραστηριότητας.

Αναφέρεται ως παράδειγμα η υιοθέτηση της Απόφασης Επιτροπής Πιστωτικών και Ασφαλιστικών θεμάτων της ΤτΕ σε ότι αφορά τις παρεκκλίσεις από μεθόδους αποτίμησης Ομολόγων του Ελληνικού Δημοσίου για το 2013. Μέσα από επιστολές και προσωπικές παραστάσεις πέτυχε επέκταση για το 2013 και μάλιστα μια ειδική ρύθμιση σε ότι αφορά την εποπτική αποτίμηση ομολόγων που έπαιρναν μέρος στο PSI. Πέρα από αυτά όμως συνέβαλλε σημαντικά στην εφαρμογή Απόφασης από την Εκτελεστική Επιτροπή της ΤτΕ για την εξέταση αιτιάσεων από τις ασφαλιστικές επιχειρήσεις και όλες οι αποφάσεις αναλύθηκαν διεξοδικά όπως και οι υποχρεώσεις.

Διεξάγεται ουσιαστικά μνεία για μια πρωτοβουλία μέσα στο 2013 της εποπτικής αρχής η οποία αναφέρεται σε υιοθέτηση Πράξεων Εκτελεστικής Επιτροπής της ΤτΕ για τα επόμενα δύο χρόνια σε ένα πλαίσιο φερεγγυότητας II. Με την πρώτη Πράξη η οποία έχει τίτλο Ρύθμιση Θεμάτων Διοικητικής και Λογιστικής Οργάνωσης Ασφαλιστικών Εταιρειών, με την εμπορική πολιτική και την παρακολούθηση παραγωγής και είσπραξης ασφαλιστρών όπως και απόδοσης προμηθειών η εποπτική αρχή δείχνει τους σκοπούς της. Οι αρχές είναι απαραίτητες για κάθε ασφαλιστική επιχείρηση και σύμφωνα με αυτές ασκεί την εμπορική πολιτική και την πολιτική διαχείρισης παραγωγής και είσπραξης ασφαλιστρών. Οι αρχές αυτές πρέπει να είναι τμήμα του Εσωτερικού Κανονισμού Λειτουργίας της ασφαλιστικής επιχείρησης.

Η δεύτερη Πράξη η οποία έχει τίτλο Κανονισμός Συμπεριφοράς των (Αντ)ασφαλιστικών Διαμεσολαβητών αποσκοπεί μέσω της εποπτικής αρχής να καθορίσει αρχές και κανόνες για την καλύτερη άσκηση της ασφαλιστικής διαμεσολάβησης και μέσα από το έργο της προσπαθεί να ορίσει διαφάνεια στις σχέσεις ασφαλισμένων και ασφαλιστικών επιχειρήσεων και διαμεσολαβητών. Υπέρ των γενικών αυτών αρχών τάχθηκαν από την αρχή οι ασφαλιστικές εταιρείες που είναι μέλη της ΕΑΕΕ και των δύο Πράξεων και μάλιστα έκαναν αισθητή την ανάγκη για αποφυγή γραφειοκρατίας και σε βελτίωση του ανταγωνισμού ανάμεσα σε εταιρείες οι οποίες λειτουργούν σε ίδια αγορά ή κάτω από το καθεστώς της ελεύθερης παροχής υπηρεσιών. Αν υπάρχει κάποια δραστηριοποίηση χωρίς την εγκατάσταση στην Ελλάδα καμία δικαιολογία δε θα πρέπει να υπάρχει και η εταιρεία αυτή θα πρέπει να συμμορφωθεί στο νομοθετικό πλαίσιο που ισχύει.

Από τη στιγμή που ισχύουν ίσοι όροι ανταγωνισμού από εταιρείες οι οποίες λειτουργούν στην Ελλάδα πρέπει να υπάρχει και η εξασφάλιση αυτών εντός της αγοράς. Σε όλη τη διάρκεια του 2013, η ΕΑΕΕ πρέπει να παρεμβαίνει και να αναφέρει στην εποπτική αρχή ότι εκείνη θεωρεί αξιόλογο. Έτσι κάτω από αυτό το σκεπτικό η ΕΑΕΕ εκφράζει συνεχώς την άποψή της ώστε να βρεθεί ικανοποιητική λύση για την αποζημίωση των ασφαλισμένων και των δικαιούχων απαίτησης από τις εταιρείες ΑΣΠΙΣ ΠΡΟΝΟΙΑ και COMMERCIAL. Σε περίπτωση που η εποπτεία είναι προβληματική αποτρέπεται η καλή λειτουργία των ασφαλιστικών επιχειρήσεων και ισχύουν όροι μη ανταγωνιστικοί με αποτέλεσμα να δημιουργείται ένα κλίμα προβληματικό στο καταναλωτικό κοινό.

Σημειώνεται δε πως έπειτα από προτροπή της ΕΑΕΕ τη διοίκηση αλλά και στην εποπτική αρχή για εξεύρεση λύσης στο παραπάνω πρόβλημα αναμένεται να δοθεί κάποια λύση αφού παραμένει άλυτο. Το 2014 θα είναι έτος εφαρμογής Πράξεων Προστασίας και 31/3/2013 αλλά και όλων των κατευθυντήριων αρχών οι οποίες θα οδηγήσουν σε μετάβαση μιας πλήρους εφαρμογής για το καθεστώς φερεγγυότητας II.

- **Ασφάλιση Ζωής και Συντάξεων από τις Ασφαλιστικές Επιχειρήσεις**

Ένα από τα βασικά θέματα που απασχόλησε το κλάδο ζωής ήταν η ειδική μνεία για τη δυνατότητα των ασφαλιστικών εταιρειών να έχουν ένα πιο ευρύ ρόλο στο Συνταξιοδοτικό θέμα. Είναι λοιπόν απαραίτητο σε διάστημα 15 μηνών από το Μάρτιο του 2013 μέχρι τον Ιούνιο του 2014 να έχει ολοκληρωθεί το νομοθετικό πλαίσιο για αυτό το θέμα. Όλες οι δυνατές ενέργειες έχουν γίνει από τη ΕΑΕΕ μέσα από την αρμόδια επιτροπή υγείας και ζωής και συνεχείς προσπάθειες ζήτησε επανάληψη από τους σχετικούς φορείς για διασφάλιση ενός ολοκληρωμένου σχεδιασμού συντάξεων στη Ελλάδα. Στόχος της είναι η εξασφάλιση των πολιτών τρίτης ηλικίας σε θέματα στα οποία η κοινωνική ασφάλιση υποχωρεί.

Έτσι οι ασφαλιστικές εταιρείες αναμένουν το SOLVENCY II και την ίδια στιγμή βελτιώνουν τα επίπεδα τεχνογνωσίας και φερεγγυότητας έτσι ώστε να είναι σε θέση να έχουν σημαντικό ρόλο σε συνταξιοδοτική αποταμίευση. Οι συμπληρωματικές συντάξεις ήταν από τα πρώτα θέματα και στόχοι της ΕΑΕΕ η οποία έκανε συνεχείς προσπάθειες για να υπάρχουν θετικά αποτελέσματα. Η χρονιά αντικατάστασης Πινάκων ζωής ήταν το 2013 όπως και της νοσηρότητας και ανικανότητας. Υπήρξε μια στενή συνεργασία της ΕΑΕΕ και της ΤτΕ ().

5.2 Η Εμφάνιση του Φαινομένου Συγχωνεύσεων και Εξαγορών στο Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα τη Περίοδο 2008-2013

5.2.1 Ιστορική Αναδρομή στις Συγχωνεύσεις και Εξαγορές Τραπεζικού Συστήματος στην Ελλάδα

Αναφερόμενοι στην ιστορική αναδρομή του ελληνικού τραπεζικού συστήματος, θα λέγαμε πρώτιστα πως στα μέσα του 19ου αιώνα τοποθετείται η αρχή της λειτουργία του συγκεκριμένου τραπεζικού συστήματος. Περί το 1920 και μάλιστα στα μέσα της δεκαετίας, δημιουργήθηκε η Τράπεζα της Ελλάδος και με αυτόν τον τρόπο δημιουργήθηκε ένα κανονιστικό πλαίσιο που αφορά τη λειτουργία των τραπεζών. Αλλά ακόμα πιο έντονος ήταν ο τρόπος με τον οποίο το τραπεζικό σύστημα αντιμετώπισθηκε κατά τη διάρκεια του μεσοπολέμου. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα άρχισε ουσιαστικά να εκσυγχρονίζεται τεχνολογικά και λειτουργικά από τα μέσα του 1980.

Θα πρέπει να σημειωθεί πως η Επιτροπή Καραντζά η οποία ήταν γνωστή και σαν η Επιτροπή η οποία ήταν υπεύθυνη για την αναμόρφωση αλλά και για τον εκσυγχρονισμό του Ελληνικού τραπεζικού συστήματος, έδωσε μια νέα πνοή στην αρχή της διαδικασίας με σκοπό να απελευθερωθεί το χρηματοπιστωτικό σύστημα

στην Ελλάδα και ταυτόχρονα να καταργηθούν οι κρατικές παρεμβάσεις. Το τραπεζικό σύστημα λουπόν, με αργά βήματα άρχισε να απελευθερώνεται με τη βοήθεια της.

- Επανάστασης της τεχνολογίας
- Επανάστασης πληροφορικής και επικοινωνιών
- Δυναμικής ανάπτυξης θεσμικής διαχείρισης κεφαλαίων
- Ανάπτυξης τραπεζικών εργασιών

Επίσης, το περιβάλλον λειτουργίας των πιστωτικών ιδρυμάτων διαμορφώθηκε από την αλλαγή στο ιδιοκτησιακό καθεστώς και από τις χρηματοπιστωτικές καινοτομίες. Οι όποιες μεταβολές έγιναν στη λειτουργία του διεθνούς χρηματοπιστωτικού συστήματος, επηρέασαν σε μεγάλο βαθμό και τις εξελίξεις στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα, κυρίως την περίοδο της τελευταίας εικοσαετίας. Η τραπεζική Ελληνική πραγματικότητα έπρεπε να προσαρμοσθεί σε καταστάσεις όπως τη διασυννοριακή κίνηση κεφαλαίων, τους νέους τραπεζικούς κινδύνους, τη διεθνοποίηση των τραπεζικών λειτουργιών. Ειδικά η δημιουργία μιας ενιαίας τραπεζικής και χρηματοπιστωτικής αγοράς, επιτάχυνε τον τρόπο λειτουργίας τους Ελληνικού τραπεζικού συστήματος.

Ο τρόπος ανάληψης και άσκησης όλων των λειτουργιών από τα πιστωτικά ιδρύματα, άλλαξε με την ελληνική τραπεζική νομοθεσία η οποία αναγκάστηκε να προσαρμοσθεί στις κοινοτικές πράξεις. Σύμφωνα με τα Ευρωπαϊκά δεδομένα, προσαρμόστηκαν και οι προϋποθέσεις για την άδεια λειτουργίας. Αναφορικά σημειώνονται:

- Ο έλεγχος ταυτοτήτων βασικών μετόχων
- Το ελάχιστο ιδρυτικό κεφάλαιο
- Η εσωτερική οργάνωση
- Οι ελάχιστες βασικές προϋποθέσεις που αφορούσαν την εμπειρία των στελεχών

Παράλληλα ελήφθησαν μέτρα τα οποία αφορούσαν τον περιορισμό μεγάλων χρηματοδοτικών ανοιγμάτων και τα οποία ενίσχυσαν αισθητά την προληπτική εποπτεία. Το ίδιο συνέβη και με την ενίσχυση της κάλυψης ζημιών με ίδια κεφάλαια. Έτσι και στην ελληνική πραγματικότητα εμφανίστηκε το πλαίσιο που αφορούσε την

περιώνυμη Επιτροπή της Βασιλείας στην κεφαλαιακή αγορά και επάρκεια. Αλλά το πιο σημαντικό ήταν η εμφάνιση του ευρώ από το 2000 και έπειτα όπου έτσι δημιουργήθηκε η αρχή και η βάση για μια προσαρμογή του χρηματοπιστωτικού συστήματος και της λειτουργίας του σε όλα τα κράτη μέλη που είχαν ευρώ.

Αντίστοιχα, η δημιουργία του Ευρωπαϊκού Συστήματος Κεντρικών Τραπεζών δημιούργησε μια επίδραση άμεση στο νομισματικό σύστημα των παραπάνω κρατών. Έτσι δημιουργήθηκε και μια ενιαία νομισματική πολιτική. Το ευρώ άρχισε να λειτουργεί σαν ένα ενιαίο νόμισμα από το 1999 σε έντεκα κράτη. Η απόφαση αυτή λήφθηκε στη Σύνοδο του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου της Santa Maria de Feira. Η Ελλάδα ήταν το δωδέκατο μέλος από το 2001. Ήδη πληρούσε τα κριτήρια σύγκλισης. Η είσοδος όμως στο ευρώ δημιούργησε μια μείωση στο κόστος χρηματοδότησης σε ότι αφορούσε τις ελληνικές τράπεζες αλλά ταυτόχρονα αύξησε και τον ανταγωνισμό. Γεγονός όμως είναι ότι ο ρόλος διαμεσολάβησης των τραπεζών, περιορίσθηκε σημαντικά. Ωστόσο, η αύξηση του ανταγωνισμού αφορούσε την κεφαλαιαγορά για τις αποταμιεύσεις των επενδυτών.

Ήταν βέβαια πιο εύκολο για τις επιχειρήσεις να έχουν το περιθώριο επιλογής σε τραπεζικό δανεισμό και αγορά εταιρικών ομολόγων ή ακόμα και σε αγορά κεφαλαιαγοράς, προκειμένου να έχουν κεφάλαιο. Το ελληνικό τραπεζικό σύστημα στην διάρκεια της τελευταίας δεκαετίας έχει αλλάξει ριζικά. Βασικοί λόγοι είναι η ιδιωτικοποίηση κρατικών τραπεζών αλλά και οι εξαγορές και συγχωνεύσεις. Τη δεκαετία του 1970, οι ιδιωτικοποιήσεις είχαν απασχολήσει ξανά τις κυβερνήσεις στην Ευρώπη. Στα κράτη μέλη της Ε.Ε. οι ιδιωτικοποιήσεις άρχισαν στη δεκαετία του 1980 και έπειτα, συνεχίσθηκαν και στη δεκαετία του 1990. Ένας μεγάλος αριθμός από κρατικές τράπεζες ιδιωτικοποιήθηκαν στην Ελλάδα τα τελευταία χρόνια και μάλιστα όλες του ήταν υπό τον έλεγχο του κράτους.

Η αρχή έγινε από τις μικρές τράπεζες. Συνολικά έγιναν 14 συγχωνεύσεις την περίοδο 1998-2001, όπου οι έξι από αυτές θεωρούνταν μικρές και μεσαίες κρατικές. Με την πάροδο του χρόνου όμως, ο ρόλος του κράτους περιορίσθηκε και άρχισε η είσοδος των ξένων τραπεζών στο ελληνικό χρηματοπιστωτικό σύστημα. Νέοι εξειδικευμένοι τομείς άρχισαν να λειτουργούν σε τομείς πιστωτικών καρτών, σε επενδυτική τραπεζική και ασφάλειες τραπεζών. Έντονες διεργασίες σημειώθηκαν το 2006 και χαρακτηριστικά η Αγροτική τράπεζα και συγκεκριμένα η διάθεση των

μετοχών της εμπόδισε το Ταχυδρομικό Ταμειυτήριο να έχει μεγάλο ποσοστό στο Δημόσιο.

Επίσης και η εισαγωγή του Ταχυδρομικού Ταμειυτηρίου στο Χρηματιστήριο Αθηνών, είχε σαν αποτέλεσμα να μειωθεί η συμμετοχή του Δημοσίου κατά 34.84%. Η μείωση συμμετοχής των ταμείων στο μετοχικό κεφάλαιο μειώθηκε από την αύξηση του μετοχικού κεφαλαίου της Εθνικής τράπεζας και τέλος το ποσοστό του Δημοσίου που πουλήθηκε στην Εμπορική δημιούργησε την είσοδο της Credit Agricole η οποία και κατέχει το 71,96%. Σε ότι αφορά από την πλευρά της δημοσιονομικής πολιτικής, τα έσοδα τα οποία προήλθαν από τις ιδιωτικοποιήσεις τα τελευταία δέκα χρόνια στην Ελλάδα αφορούν το 17,6% των συνολικών εσόδων. Πρέπει να σημειωθεί ότι ένα μεγάλο μέρος της κρατικής περιουσίας δεν έχει ακόμα εξαντληθεί.

Τα μεγαλύτερα έσοδα στο μέλλον από ιδιωτικοποιήσεις τα περιμένουν χώρες όπως η Ελλάδα, η Φινλανδία και η Γαλλία. Η τραπεζική αγορά είναι ένας από τους μεγαλύτερους τομείς από τον οποίο θα προέλθουν τα έσοδα αυτά μέσα από τις ιδιωτικοποιήσεις και συγκεκριμένα είναι από τα υψηλότερα σύμφωνα με το μέγεθος της οικονομικής δραστηριότητας. Ο βασικότερος λόγος που κάνει τις τράπεζες να προχωρούν σε αναδιάρθρωση της εταιρικής τους δομής και οργάνωσης είναι ο ανταγωνισμός. Με αυτόν τον τρόπο είναι σε θέση να οργανώσουν αλλά και επανεξετάσουν τη στρατηγική τους και να μπορούν να αξιοποιήσουν με τον καλύτερο δυνατό τρόπο τις οικονομίες κλίμακας και να μειώσουν το λειτουργικό κόστος.

Τόσο οι εξαγορές όσο και οι συγχωνεύσεις έχουν μια αυξητική τάση αφού δίνουν το πλεονέκτημα της διεθνούς παρουσίας και της κεφαλαιακής ευρωστίας. Η αρχή έγινε από την Αμερική το 1980 και εξαπλώθηκε με γοργούς ρυθμούς σε όλο τον κόσμο. Την περίοδο 1995-2000, σύμφωνα με μελέτη της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας στην Ευρώπη έγιναν 2.153 συγχωνεύσεις και εξαγορές πιστωτικών ιδρυμάτων. Στην Ελλάδα η πρώτη ξένη τράπεζα η οποία δραστηριοποιήθηκε, ήταν η American Express και στη συνέχεια η Citibank. Στη συνέχεια και μάλιστα τη δεκαετία του 1970 και 1980 ακολούθησαν και άλλες.

Στην πραγματικότητα όμως από όλες τις τράπεζες οι οποίες εγκαταστάθηκαν στην Ελλάδα ήταν πολύ λίγες όπως και εκείνες που κατάφεραν να διατηρήσουν την εμπορική τους παρουσία για πολλά χρόνια μέχρι σήμερα. Ειδικά διατηρώντας τους στόχους τους όπως :

- Την κερδοφορία μέσα σε μια αγορά η οποία έχει σαν βασικό της χαρακτηριστικό τους ρυθμούς πιστωτικής επέκτασης και βρίσκεται σε φάση ανάπτυξης
- Η έδρα αυτών των τραπεζών να είναι η Ελλάδα όπου θα μπορέσουν να εκτελέσουν τις δραστηριότητές τους και στη συνέχεια να επεκταθούν στα Βαλκάνια.
- Το γεγονός ότι για τις ξένες τράπεζες οι οποίες δραστηριοποιούνται στην Ελλάδα οι πρωτοβουλίες λαμβάνονται από κεντρικό επίπεδο.

Στην ενίσχυση της υφιστάμενης παρουσίας εστιάζουν οι Citibank και η HSBC. Αλλά και η κατάσταση στο εσωτερικό της χώρας δεν είναι διαφορετική. Η Εθνική τράπεζα διείσδυσε στην Τουρκία εξαγοράζοντας τη Finansbank και σε δεύτερη μοίρα η πρόταση για εξαγορά του Ρουμάνικου Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου. Το ενεργητικό της Εθνικής τράπεζας ειδικά μετά από την εξαγορά που αναφέρθηκε αγγίζει τα 70 δις ευρώ και τα 1059 καταστήματα. Η γεωγραφική περιοχή στην οποία δραστηριοποιείται είναι εκτεταμένη και διευρυμένη και ο πληθυσμός της αγγίζει τα 124 εκατ. κατοίκους. Σύντομα οι πελάτες της θα ξεπεράσουν τα 10 εκατ. Ευρώ.

Βέβαια από την Ελλάδα προέρχεται το 70% των δραστηριοτήτων της και το 20% από βαλκανικές χώρες. Το υπόλοιπο 10% προέρχεται από την Τουρκία. Αναφέρεται η σύσταση της Marfin Popular Bank, η οποία δημιουργήθηκε από τριπλή συγχώνευση της Λαϊκής, Εγνατίας και Marfin Bank. Η ολοκλήρωση της έγινε πρόσφατα έπειτα από πρόταση της Λαϊκής Τράπεζας στους μετόχους της Marfin. Η συγχώνευση της Omega Bank έγινε πρόσφατα έπειτα από έγκριση των μετόχων της πρώτης, με την Proton Bank. Και οι δύο τράπεζες έχουν σαν στόχο τη δημιουργία 80-100 καταστημάτων. Πιθανολογείται ότι στο άμεσο μέλλον θα δημιουργηθούν συγχωνεύσεις σε τράπεζες:

- Ομοίου μεγέθους
- Μεταξύ μεγάλων τραπεζών ώστε να ισχυροποιηθούν σαν περιφερικές δυνάμεις στην Νοτιοανατολική Ευρώπη

➤ Η πιθανή εξαγορά ελληνικών τραπεζών από ξένες τράπεζες αν η αποτίμηση των πρώτων είναι ελκυστική σε ότι αφορά τα κέρδη. Παρόλα αυτά όμως η βάση των συγχωνεύσεων δεν πρέπει να είναι η σχέση τιμής-εξουσίας.

Πρέπει τέλος να σημειωθεί ότι αξιόλογο ενδιαφέρον έχει φανεί να έχουν ξένοι επενδυτικοί οργανισμοί απέναντι σε τρεις ελληνικές τράπεζες με σκοπό τις συγχωνεύσεις και τις εξαγορές. Σύμφωνα με την άποψη των διεθνών επενδυτικών οίκων το 2012 θα υπάρξει ακόμα ένας μεγάλος αριθμός από συγχωνεύσεις και εξαγορές.

5.2.2 Οι Ελληνικές Τράπεζες σε Άλλες Χώρες τη Περίοδο 2008-2013

Η διεθνής παρουσία των ελληνικών τραπεζών έχει πλέον εδραιωθεί σε πολλές χώρες ιδίως σε Νοτιοανατολική Ευρώπη, αλλά το πιο σημαντικό είναι ότι επεκτείνονται συνεχώς στις μέρες μας. Το χαρακτηριστικό σημείο που αποτελεί και επιτυχία της λειτουργίας των ελληνικών τραπεζών στο εξωτερικό, είναι ότι και οι οικονομικές συγκυρίες που χαρακτηρίζονται ως δύσκολες έχουν καταφέρει και έχουν σημειώσει αύξηση κατά την περίοδο 2008-2011 (). Έτσι ο αριθμός των χωρών στις οποίες δραστηριοποιούνται οι ελληνικές τράπεζες, ανέρχονται περί τις 16 και μέσω 49 θυγατρικών τραπεζών και υποκαταστημάτων. Στην ευρύτερη περιοχή των Βαλκανίων μόνο τα τελευταία χρόνια, έχει σημειωθεί μια σημαντική δραστηριότητα από τις Ελληνικές τράπεζες. Οι στόχοι στους οποίους αποσκοπεί αυτή η ενέργεια είναι οι εξής:

- Ενίσχυση της περιφερειακής επιχειρηματικότητας από την Ελλάδα η οποία έχει αρχίσει από το 1990
- Αξιοποίηση των ευκαιριών αυτών των περιοχών στις οποίες οι δυνατότητες ανάπτυξης είναι πιο υψηλοί ακόμα και από το μέσο όρο της Ε.Ε.
- Ενίσχυση και προστασία της ελληνικής εξωστρέφειας της οικονομίας άσχετα με την οικονομική κρίση. Επίσης, ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού ή και ασφαλιστικού τομέα
- Να μπορέσουν να αντιμετωπίσουν τη δύσκολη οικονομική συγκυρία, να συμβάλλουν στη ενίσχυση της διεθνούς ανταγωνιστικότητας στο σύνολο της ελληνικής οικονομίας, δίνοντας έμφαση στην υποστήριξη επιχειρήσεων που κάνουν εξαγωγές.

Έτσι για τους λόγους αυτούς στο τέλος του 2011, οι ελληνικές τράπεζες:

- Διέθεταν ένα ενεργητικό ύψους 87,6 δις ευρώ του οποίου ένα μεγάλο μέρος του προερχόταν από τοπικές καταθέσεις. Το ενεργητικό αυτό αντιστοιχούσε στο 18% του συνολικού ενεργητικού όλων των πιστωτικών ιδρυμάτων στην Ελλάδα.
- Οι χορηγήσεις που διέθεταν, ήταν ύψους 61,9 δις ευρώ
- Ανέπτυξαν δίκτυο με πάνω από 3.400 υποκαταστήματα και 50.000 εργαζομένους
- Τα κέρδη τα οποία παρουσίασαν ήταν προ φόρων στα 607,3 εκ ευρώ.

Θα πρέπει να σημειωθεί δε πως σε κάποιες χώρες η παρουσία των Ελληνικών τραπεζών είναι ιδιαίτερα σημαντική, όπως στη Ρουμανία, Βουλγαρία, Σερβία, Αλβανία. Σε κάποιες άλλες δεν είναι τυχαίο ότι το μερίδιο των τραπεζών στην αγορά υπερβαίνει το 20% του χρηματοπιστωτικού εγχώριο συστήματος. Έτσι η παρουσία των ελληνικών τραπεζών σε αυτές τις περιοχές, εμπεριέχει απόλυτο στρατηγικό χαρακτήρα. Ωστόσο, και για την ελληνική οικονομία η παρουσία των ελληνικών τραπεζών στις χώρες αυτές είναι σημαντική αφού:

- Πάνω από 8.000 ελληνικές επιχειρήσεις λειτουργούν στις χώρες αυτές. Παραπάνω από το 20% του τζίρου κύκλου εργασιών τους πραγματοποιείται από αυτές τις επιχειρήσεις
- Σημαντικοί όμως εταίροι είναι και οι παραπάνω τράπεζες για την Ελλάδα. Το 27% των εξαγωγών της Ελλάδα έχει προορισμό την Ανατολική Ευρώπη με μακροπρόθεσμούς στόχους και με αυξημένο ρυθμό, σε σύγκριση με το 4% των ελληνικών εξαγωγών στην Αμερική
- Μεγάλο τμήμα της τουριστικής δραστηριότητας προέρχεται στη Βόρεια Ελλάδα κυρίως από κατοίκους αυτών των χωρών.
- Το 2011 οι ελληνικές τράπεζες βελτίωσαν σημαντικά τη θέση τους στα τραπεζικά συστήματα των χωρών της Νοτιοανατολικής Ευρώπης και Τουρκίας. Υπάρχει ένα μεγάλο δίκτυο ΑΤΜ στις εν λόγω χώρες μέσω θυγατρικών επιχειρήσεων και υποκαταστημάτων. Το συγκεκριμένο δίκτυο προσεγγίζει τις 3.446 μονάδες, με προσωπικό στα 50.278 άτομα. Η σημασία

που προσφέρουν οι ελληνικές τράπεζες στην στρατηγική που ακολουθούν είναι φανερή και ιδιαίτερα μέσα από την κορύφωση της διεθνούς οικονομικής κρίσης. Συγκεκριμένα το Φεβρουάριο του 2011 ανακοινώθηκε ότι θα αποτελούσε λάθος κίνηση αν οι ελληνικές τράπεζες εγκατέλειπαν τις χώρες αυτές.

Θα ήταν βέβαια μεγάλο λάθος ν' άφηναν την εκεί πελατεία τους, στις χώρες των Βαλκανίων. Ειδικά μάλιστα από τη στιγμή που και ο κατά τόπους ανταγωνισμός είναι τέτοιος που στηρίζει την τοπική κοινωνία. Ειδικά σε μια εποχή που υπάρχει μεγάλη και έντονη οικονομική συγκυρία η αποχώρηση της ελληνικής παρουσίας θα ήταν γεγονός καταστροφικό για την ελληνική οικονομία. Αλλά και κάθε φορά οι αποφάσεις για την διατήρηση ή την επέκταση αλλά και την διακοπή της διεθνούς παρουσίας θα είναι προς όφελος κόστους για τις ελληνικές τράπεζες.

Έτσι οι τράπεζες που υπάρχουν σε χώρες όπως η Σερβία, η Αλβανία, η Βουλγαρία είναι η Alpha Bank, Εθνική, τράπεζα Πειραιώς, Εμπορική. Επίσης και στην Κύπρο. Σημειώνονται και χώρες όπως η Αίγυπτος, η Γερμανία, Ηνωμένο Βασίλειο, Λουξεμβούργο, ΠΓΔΜ, Μάλτα, Πολωνία, Τουρκία, Ουκρανία όπου η παρουσία της Marfin Bank και της Eurobank είναι αισθητή σε κάποιες από αυτές τις χώρες.

5.2.3 Ελληνικό Τραπεζικό Σύστημα Σήμερα και Μετά την Περίοδο Συγχωνεύσεων 2008-2013

Η ελληνική τραπεζική αγορά και σε σχέση με την Ευρωπαϊκή αγορά, φέρει κάποιες διαφορές αλλά και ιδιομορφίες. Κύριος λόγος είναι η ελληνική αγορά και το τραπεζικό σύστημα με τα ιδιόμορφα χαρακτηριστικά του. Βασικό χαρακτηριστικό είναι η μεγάλη συγκέντρωση της ελληνικής αγοράς στην οποία πρωταγωνιστές ήταν η Εθνική και η Εμπορική Τράπεζα. Στοιχεία όπως το ύψος και η εξέλιξη των μεριδίων των τραπεζών σε αγορές καταθέσεων και χορηγήσεων αποτελούν και τον συγκεντρωτικό χαρακτήρα της τραπεζικής αγοράς ().

Όμως, παρατηρούμε μια μείωση στο βαθμό συγκέντρωσης. Ανταγωνιστικές παραμένουν οι τράπεζες οι οποίες είναι ικανές να αξιοποιήσουν τα βασικά τους πλεονεκτήματα μέσα στο πλαίσιο της τραπεζικής τους αγοράς. Για αυτόν ακριβώς το λόγο και η εκπαίδευση των υπαλλήλων σε αυτές δίνονται μέσα από όρους σύμφωνα με τις Πετρίδου και Glaveli (2006), ως εξής :

- Οργανωσιακή ανάπτυξη και ομογενοποίηση
- Απόκτηση ανταγωνιστικών δεξιοτήτων και ικανοτήτων
- Αλλαγή κουλτούρας και ρόλων
- Μείωση εντάσεων και ανασφάλειας
- Δέσμευση
- Λιγότερες συγκρούσεις στην εργασία
- Αύξηση ανταγωνιστικότητας και οργανωσιακής ανανέωσης.

Ο βασικός στόχος των υπαλλήλων μιας τράπεζας είναι η ικανοποίηση των τραπεζικών πελατών και για αυτό τον λόγο θα πρέπει να εφαρμοσθεί μια κουλτούρα η οποία θ' αφορά την πώληση. Μια κουλτούρα που θα είναι προσανατολισμένη σε αυτόν τον σκοπό. Όλοι οι δημόσιοι υπάλληλοι θα πρέπει να αλλάξουν τον ρόλο τους από tellers σε εμπόρους. Ο σύγχρονος τραπεζικός υπάλληλος θα πρέπει να είναι οικονομικός σύμβουλος και όχι απλά ένας διαμεσολαβητής. Θα πρέπει να είναι σε θέση να καταλάβει τις ανάγκες των πελατών και να προτείνει λύσεις, οι οποίες θα μπορούν να αναλυθούν λεπτομερώς και να εφαρμοσθούν. Πέρα όμως από τις τεχνικές δεξιότητες οι οποίες είναι σχετικές με τις τραπεζικές εργασίες οι υπάλληλοι θα πρέπει να κατέχουν και δεξιότητες προσωπικές υψηλού βαθμού και προδιαγραφών. Κάποιες από αυτές είναι:

- Ευελιξία
- Δημιουργικότητα
- Αυτόνομη σκέψη
- Ικανότητες διαπραγμάτευσης
- Δυνατότητα προσαρμογής σε ποικίλες καταστάσεις
- Δυνατότητα επίλυσης προβλημάτων

Το πιο σημαντικό είναι να υπάρχουν άτομα τα οποία θα μπορούν να ανταπεξέλθουν στα προβλήματα που μπορεί να προκύψουν μέσα σε μια ομάδα. Έτσι σαν αποτέλεσμα προκύπτει ότι η αναπτυξιακή πολιτική των τραπεζών αποσκοπεί σε μια δημιουργία περιβάλλοντος το οποίο εστιάζει στην μάθηση και στον δομικό επανασχεδιασμό. Στόχος βασικός είναι η ανταγωνιστικότητα και η οργανωσιακή ανανέωση.

Την τελευταία δεκαετία οι εμπορικές τράπεζες σημείωσαν μια σημαντική άνοδο και ουσιαστικά δημιούργησαν σημαντικά κέρδη για αυτές. Η άνοδος αυτή προέρχεται από χρηματοοικονομικές συναλλαγές αυτών των τραπεζών. Ο ανταγωνισμός που υπάρχει στον τραπεζικό τομέα είναι μεγάλος και συνεχώς μειώνονται τα spreads μέσα στην Ελλάδα, αλλά αυτό μέχρι τον Ιανουάριο του 2010 όπου και ξέσπασε η οικονομική κρίση. Οι δραστηριότητες οι οποίες είχαν επενδυθεί τόσο από τις τράπεζες στην Ελλάδα όσο και στο εξωτερικό έως τότε, υπολογίζονται σε 8 δις ευρώ. Οι προοπτικές που έχουν οι ελληνικές εμπορικές τράπεζες έχουν από καιρό εκτιμηθεί από την τραπεζική αγορά αντίστοιχα (ETE 2010).

Έτσι σαν αποτέλεσμα είναι φανερό ότι οι ελληνικές τράπεζες μπορούσαν να έχουν μια άμεση σχέση με τους κινδύνους οι οποίοι θα τις έφερνε αντιμέτωπες με τους τραπεζικούς οργανισμούς και κάποιες φορές με μεγάλες ζημίες στο τραπεζικό σύστημα και στις χρηματοοικονομικές αναλύσεις. Οι κατηγορίες στις οποίες χωρίζονται οι βασικοί αυτοί κίνδυνοι είναι ουσιαστικά τέσσερις (Παπούλιας, 2001) :

- Πιστωτικός κίνδυνος ο οποίος μειώνει το μέσο spreads
- Ένταση ανταγωνισμού μέσω της οποίας συμπιέζονται τα spreads ή και όγκοι συναλλαγών
- Κίνδυνος χώρας ο οποίος επηρεάζει τις επενδύσεις και την απόδοσή τους αλλά και δημιουργεί προβλήματα σε υποτίμηση νομίσματος και πολιτικά προβλήματα.
- Κίνδυνος αρχικής τοποθέτησης. Φυσικά και εδώ επηρεάζεται η επένδυση σε μια Τρίτη χώρα και υπάρχει δυσανάλογη αύξηση του αρχικού κόστους.

Βέβαια, σε καμία περίπτωση οι παραπάνω κίνδυνοι δεν είναι ασφαλίσιμοι και αντισταθμίσιμοι. Είναι η πεμπτούσια της επιχειρηματικότητας μέσα από τους απαραίτητους επιχειρησιακούς όρους. Θα πρέπει βέβαια να σημειωθεί πως μείωση των επιπτώσεων του πιστωτικού και του ανταγωνιστικού κινδύνου μπορεί να οδηγήσουν η συνεχής ανάπτυξη, η ενεργή διαχείριση δανειακού χαρτοφυλακίου και η βελτιστοποίηση των λειτουργιών. Μόνο μέσα από μια ώριμη επένδυση είναι δυνατό να φανού οι κίνδυνοι που απειλούν τη Ελλάδα στο τομέα των εμπορικών τραπεζών.

Αμέσως όμως τίθεται και το ερώτημα που έχει σχέση με το βαθμό στον οποίο οι Ελληνικές εμπορικές τράπεζες έχουν να αντιμετωπίσουν ένα μεγάλο ρίσκο σε σχέση με τις μελλοντικές αποδόσεις και το ρίσκο που αυτές θα δημιουργούσαν το 2010 (ETE 2010).

Ο κίνδυνος για βαλκανικές χώρες είναι μικρός. Ο συναλλαγματικός κίνδυνος είναι ο πιο επίφοβος διότι η υποτίμηση του νομίσματος σε αυτές τις χώρες είναι πολύ πιθανή. Έτσι είναι απαραίτητο να εφαρμοσθεί μια στρατηγική συγκροτημένη με σκοπό να περιορισθούν οι κίνδυνοι. Έτσι οι Ελληνικές τράπεζες θα είναι αναγκασμένες να συσσωρεύσουν σοβαρό ανταγωνισμό εντός της χώρας. Ο πιστωτικός κίνδυνος θα πρέπει να πρέπει να αντιμετωπισθεί με τέτοιο τρόπο ώστε να περιορισθεί και να είναι δυνατή η διαχείριση των παραπάνω κινδύνων από την μεριά των τραπεζών.

Αποτελεί γεγονός επίσης πως ο κλάδος των εμπορικών τραπεζών εμφανίζει μια πολύ γρήγορη ανάπτυξη την τελευταία δεκαετία και η οποία προέρχεται από τις διάφορες χρηματοοικονομικές τους συναλλαγές. Ο ανταγωνισμός αυτός και σύμφωνα με τις πηγές των τραπεζών, εντείνεται συνεχώς και μείωνε τα spreads εντός Ελλάδος έως βέβαια τη στιγμή που ξέσπασε η οικονομική κρίση τον Ιανουάριο του έτους 2010. Η ύπαρξη πολλών εμπορικών τραπεζών τόσο στον Ελληνικό χώρο όσο και στον διεθνή, οι οποίες έχουν επενδύσει περί τα 8 δισεκατομμύρια ευρώ σε τραπεζικές δραστηριότητες σε διάφορες χώρες ανά τον κόσμο, παρουσιάζουν να έχουν μια αρκετά χαμηλή απόδοση εντός του έτους 2009 (ETE 2010).

Για το λόγο αυτό θεωρείται αναγκαία η εφαρμογή μιας συγκροτημένης στρατηγικής και ενεργητικής διοίκησης η οποία μπορεί να περιορίσει τους κινδύνους της σημερινής οικονομικής κρίσης, χωρίς όμως να αντισταθμιστούν πλήρως. Καθώς λοιπόν οι Ελληνικές εμπορικές τράπεζες βρίσκονται σε επεκτατική τροχιά εντός και εκτός Ελλάδος, θα είναι πάντα αναγκασμένες να συσσωρεύσουν σοβαρό ανταγωνισμό εντός της χώρας αλλά και κινδύνων που θα ξεπερνούν τις αναμενόμενες επιδόσεις. Η πραγματικότητα και η διαχείριση του πιστωτικού κινδύνου λόγω της παγκόσμιας οικονομικής πρέπει να είναι τέτοιες ώστε να περιορίζουν τον πιστωτικό κίνδυνο και να καταστεί δυνατή την έγκαιρη και αποτελεσματική διαχείριση κινδύνων εκ μέρους των τραπεζών εντός και των επόμενων χρόνων (Ρεπούσης, 2006).

5.2.4 Σημαντικότερες Συγχωνεύσεις Τραπεζών στην Ελλάδα τη Περίοδο 2008-2013**- Συγχώνευση Τράπεζας Πειραιώς - ΑΤΕ**

Το τραπεζικό κομμάτι της Αγροτικής που θεωρείται «καλό», πέρασε στα χέρια της Πειραιώς. Η απόφαση αυτή πάρθηκε από την Τράπεζα της Ελλάδος και από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας. Η κίνηση αυτή αποτελεί μια σημαντική διαρθρωτική αλλαγή και ταυτόχρονα είναι και η έναρξη για μια σειρά από ανακατατάξεις οι οποίες πρόκειται να γίνουν στο ελληνικό σύστημα. Μέσα από αυτή την απόφαση η κυβέρνηση στέλνει μήνυμα για επίσπευση των διαρθρωτικών αλλαγών. Το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας ενέκρινε την ενέργεια αυτή για το λόγο της διασφάλισης της κάλυψης του συνόλου που αφορά το προσωπικό της Αγροτικής Τράπεζας. Οι καταθέσεις της Αγροτικής περνούν στην Πειραιώς καθώς και ένα μεγάλο μέρος των δανείων αλλά και το προσωπικό της ΑΤΕ.

Επίσης, μεταβιβάζονται στην Πειραιώς τα ενήμερα δάνεια για τα οποία θα υπάρξει νομοθετική ρύθμιση σε σύντομο διάστημα. Οι όποιες θυγατρικές οι οποίες θα μεταβιβαστούν και θα αξιοποιηθούν από το Δημόσιο. Όπως ήταν αναμενόμενη μέσα από ανακοίνωση της η Πειραιώς αναλαμβάνει τη δέσμευση να διασφαλίσει όλες τις θέσεις εργασίας των εργαζομένων της ΑΤΕ. Από τη στιγμή που η Αγροτική διαχωρίστηκε σε δυο κομμάτια δημιουργήθηκε η παραπάνω εξέλιξη της τράπεζας. Ο διαχωρισμός αφορούσε το καλό και το κακό κομμάτι της τράπεζας.

Η πίεση από την ΕΚΤ ήταν μεγάλη προκειμένου να γίνουν γρήγορα όλες οι αποφάσεις που αφορούσαν το μέλλον της ΑΤΕ. Οι πιέσεις προέρχονταν από την Ευρωπαϊκή Κεντρική Τράπεζα η οποία άσκησε πίεση για γρήγορη λύση. Υπήρχε ένα συγκεκριμένο χρονικό όριο απόφασης μέχρι τα τέλη Ιουλίου 2012. Προσφορές για την ΑΤΕ είχαν κατατεθεί από τη Eurobank οι οποίες όμως και αποσύρθηκαν. Σύμφωνα με την άποψη κυβερνητικών με αυτή την κίνηση δόθηκε λύση στην ΑΤΕ για να λύσει το πρόβλημα το οποίο υπήρχε για επτά χρόνια στα οποία είχε δοθεί χρηματοδότηση ύψους 5 δις. ευρώ και υπήρχαν ζημίες ύψους 3 δις. ευρώ. Οι όποιες συνέργειες θα ακολουθήσουν θα υπολογίζονται σε 600 εκατ. ευρώ για τα επόμενα τρία χρόνια.

Το σύνολο του ενεργητικού της τράπεζας της νέας θα είναι 75 δις. ευρώ, 35 σε καταθέσεις, 47 δις. ευρώ σε χορηγήσεις. Οι εργαζόμενοι υπολογίζονται σε 1230. Η επωνυμία της καλής τράπεζας θα είναι Νέα Αγροτική Τράπεζα και στην κακή περνούν

τα μη εξυπηρετούμενα δάνεια, οι υποχρεώσεις θυγατρικών και οι εγγυήσεις από το πιστωτικό ίδρυμα. Συνολικά η εκτίμηση για το κακό κομμάτι εκτιμάται στα 3,5 – 4,5 δις. ευρώ.

- **Συγχώνευση Τράπεζας Eurobank – Ε.Τ.Ε.**

Η συγχώνευση η οποία αναμένεται να ολοκληρωθεί σύντομα θα δημιουργήσει ένα τραπεζικό γίγαντα στην κυριολεξία ο οποίος θα διαθέτει ένα τραπεζικό ενεργητικό όσο της ΑΕΠ της Ελλάδας και τα Βαλκάνια. Ο κολοσσός αυτός θα διεκδικεί μια θέση ανάμεσα στις είκοσι ευρωπαϊκές τράπεζες οι οποίες είναι και οι μεγαλύτερες και θα αφορά φυσικά τη συγχώνευση της Εθνικής Τράπεζας με τη Eurobank. Έχει ήδη κατατεθεί επίσημη πρόταση από την Εθνική Τράπεζα η οποία αφορά τη συγχώνευση και αναφέρει ανταλλαγή των μετοχών της Τράπεζας απέναντι στη Eurobank. Η τελευταία από την πλευρά της θα εξετάσει την πρόταση και θα προχωρήσει τις απαραίτητες διαδικασίες ώστε το Διοικητικό της Συμβούλιο να εξετάσει τις προτάσεις.

Επίσης η Γενική Συνέλευση των μετόχων της θα προχωρήσει και αυτή σε εξέταση της πρότασης. Δεν είναι πάντως λίγοι εκείνοι που κάνουν λόγο για μια ήδη κλεισμένη πρόταση. Σε ότι αφορά το προφίλ του νέου τραπεζικού γίγαντα που θα δημιουργηθεί μέσα από την αναμενόμενη συγχώνευση περιέχει ένα ενεργητικό της τάξης των 177,5 δις. ευρώ. Τα δάνεια που αναφέρονται στο χαρτοφυλάκιο της είναι ύψους 121,2 δις. ευρώ και το ποσό των καταθέσεων υπολογίζεται σε 85,9 δις. ευρώ. Όσον αφορά τα υποκαταστήματα τα οποία θα λειτουργούν στην Ελλάδα μόνο θα είναι 972. Αλλά είναι επίσης σημαντικό ότι ο ρόλος που θα έχει ο κολοσσός αυτός θα είναι ηγετικός και συγκεκριμένα στην περιοχή της Νοτιοανατολικής Ευρώπης.

Συγκεκριμένα η παρουσία του θα χαρακτηρίζεται από σημαντικά μερίδια αγοράς στο τραπεζικό γίνεσθαι των χωρών Βουλγαρίας, Ρουμανίας, Τουρκίας, Σερβίας, Σκοπίων και Ουκρανίας. Θα πρέπει όμως να αναφερθεί ότι και στον αντίποδα σε ότι αφορά το συνολικό κόστος ανακεφαλαιοποίησης της ΕΤΕ, της Eurobank αλλά και του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου θα ξεπεράσει το ποσό των 15 δις, ευρώ. Επίσης η διαφορά που αναφέρεται στο χαρτοφυλάκιο των δανείων και των καταθέσεων θα ξεπεράσει τα 30 δις. ευρώ.

Η προσέγγιση για συγχώνευση των δυο τραπεζών έχει αρχίσει εδώ καιρό, σύμφωνα με πληροφορίες που προέρχονται από τραπεζικούς κύκλους οι οποίοι ενδιαφερόντουσαν για την εξέλιξη της συγχώνευσης και παρακολουθούσαν στενά την όλη εξέλιξη. Οι ίδιοι κύκλοι αναφέρουν ότι η συγχώνευση πάγωσε λόγω των περιστάσεων που αφορούσαν την εξέλιξη της πώλησης της Εμπορικής και γενικά στην εξέλιξη της κατάστασης που διεκδικούσαν και οι δυο τράπεζες. Αλλά η κατάσταση επανήλθε στο προσκήνιο και μάλιστα δυναμικά έπειτα από την ανακοίνωση των διαπραγματεύσεων που αφορούσαν τη Credit Agricole και την Alpha προκειμένου να αποκτηθεί η Εμπορική.

Οι συναντήσεις για τη συγχώνευση των δυο τραπεζών ήταν καθημερινές. Παρόλα αυτά οι συναντήσεις αυτές έγιναν με μεγάλη ταχύτητα ακόμα και για εκείνους οι οποίοι τις παρακολουθούσαν από κοντά. Η κινητικότητα αυτή κορυφώθηκε σε σύντομο χρονικό διάστημα από τη στιγμή που ανακοινώθηκε από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς η αναστολή των διαπραγματεύσεων των μετοχών ανάμεσα στις δυο τράπεζες. Μέσα στις επόμενες ημέρες αναμένεται να ανακοινωθεί και το κλείσιμο της συμφωνίας. Είναι πολύ πιθανό, πάντα σύμφωνα με τραπεζικούς η συμφωνία να κλείσει μέσα στις επόμενες τριάντα ημέρες.

Σύμφωνα με κάποια άλλα σενάρια υποστηρίζεται ότι προκειμένου να υπάρξει επιτυχία στο όλο εγχείρημα θα πρέπει και η πολιτική ηγεσία να είναι σύμφωνη με την όλη κατάσταση της συγχώνευσης. Συγκεκριμένα η πολιτική ηγεσία δείχνει μια θετική στάση και τάσσεται υπέρ του ενιαίου σχήματος. Στόχος της είναι να δημιουργήσει ένα γίγαντα από αυτή τη συγχώνευση. Έτσι σύμφωνα με τις καταστάσεις είναι πρόθυμη να δημιουργήσει ξανά το Ταχυδρομικό Ταμιευτήριο στο οποίο το μετοχικό κεφάλαιο θα συμμετέχουν τόσο η ΕΤΕ όσο και η Eurobank. Μάλιστα σε ποσοστό 6% η κάθε μια. Στον εγχώριο τραπεζικό χάρτη ο συσχετισμός των δυνάμεων αναμένεται να αλλάξει από νέα δεδομένα. Τα δεδομένα αυτά θα προκύψουν από τις αποφάσεις και τις συνέπειες αυτών σε ότι αφορά τις ξεχωριστές ανακεφαλοποιήσεις των δυο τραπεζών.

Οι δυο τράπεζες μέχρι πρόσφατα ήταν στο στάδιο συγχώνευσης έχοντας αν βασικό στόχο μια ενιαία ανακεφαλοποίηση του ενιαίου σχήματός τους από τη στιγμή που οι νομικές διαδικασίες θα τελείωναν τον Ιούνιο. Καθησυχαστικές ήταν και

οι θέσεις τόσο της Κομισιόν όσο και της Κυβέρνησης γύρω από τις ασφαλείς καταθέσεις. Είναι όμως και γεγονός ότι πλέον οι τέσσερις μεγάλες τράπεζες προχωρούν σε ανακεφαλαιοποίηση η κάθε μια χωριστά. Ήδη οι τράπεζες Alpha Bank και Πειραιώς έχουν προχωρήσει σε σχετικές δρομολογήσεις για αυτή τη διαδικασία. Σύμφωνα με τα λεγόμενα της Τράπεζας της Ελλάδος η όλη διαδικασία ανακεφαλαιοποίησης είναι σε κανονική πορεία και η ολοκλήρωσή της θα γίνει μέχρι τέλη Απριλίου.

Οι τέσσερις μεγάλες τράπεζες είναι η ΕΤΕ, η Alpha Bank, η Eurobank και η Πειραιώς. Οι αυξήσεις του κεφαλαίου θα καλυφθούν όλες πλήρως από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας το οποίο ήδη έχει προκαταβάλλει και στις τέσσερις τράπεζες τα απαραίτητα κεφάλαια. Είναι γνωστό ότι μέρος των 50 δις, ευρώ είναι τα παραπάνω κεφάλαια τα οποία έχουν ήδη εγκριθεί και δεσμευτεί και αναφέρονται στο πλαίσιο του προγράμματος χρηματοπιστωτικής βοήθειας και συγκεκριμένα στην ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού τομέα. Επομένως η σταθερότητα του ελληνικού τραπεζικού συστήματος είναι εξασφαλισμένη αλλά το σημαντικότερο είναι ότι και οι καταθέσεις είναι και αυτές εξασφαλισμένες, σύμφωνα με το Ελληνικό Πρόγραμμα.

Η συγχώνευση των δυο τραπεζών σταμάτησε αμέσως μετά από τη ανακοίνωση της Τρόικας η οποία ήταν σύμφωνη με τη συγκεκριμένη συγχώνευση, και πάντα με την ανακοίνωση της ΤτΕ. Έτσι σύμφωνα με ανακοινώσεις οι δυο τράπεζες και συγκεκριμένα οι διοικήσεις τους απέστειλαν υψηλόβαθμα στελέχη από το Υπουργείο Οικονομικών και επιστολές αναφέροντας ότι τους ήταν αδύνατον να αναλάβουν ένα βάρος 10% το οποίο ήταν απαιτηταίο για την ιδιωτική συμμετοχή της ανακεφαλαιοποίησης της κάθε τράπεζας.

Έτσι το ΤΧΣ άρχισε τις διαδικασίες προκειμένου να τις ανακεφαλαιοποιήσει. Το ΤΧΣ ως ο βασικός μέτοχος των τραπεζών αυτών, της ΕΤΕ και της Eurobank θα αποφασίσει αν τελικά η συγχώνευση θα προχωρήσει αργότερα και αν θα γίνει πώληση των δυο τραπεζών. Μέχρι να αποφασισθεί κάτι τέτοιο αναστέλλονται όλες οι διαδικασίες συγχώνευσης των δυο τραπεζών, σύμφωνα με τα λεγόμενα στελέχους του Υπουργείου Οικονομικών και την τελική απόφαση θα τη δώσει το ΤΧΣ όπου είναι και ο βασικός μέτοχος. Επίσης σύμφωνα με τις αναφορές του ίδιου στελέχους για το αν το ΤΧΣ είναι σε θέση να αναλάβει ξεχωριστά την πώληση των δυο τραπεζών

ανακοινώθηκε ότι οποιαδήποτε απόφαση μπορεί να ληφθεί από το ΤΧΣ σύμφωνα με όποια κριτήρια θέλει.

Οι δυο τράπεζες θα ανακεφαλαιοποιηθούν ξεχωριστά η μια από την άλλη έπειτα από απόφαση των θεσμικών Αρχών και την ομόφωνη απόφαση των δυο τραπεζών. Έτσι μέχρι στιγμής όλες οι διαδικασίες ανακεφαλαιοποίησης αναστέλλονται. Σύμφωνα με ανακοίνωση της Εθνικής το ΔΣ θα πραγματοποιήσει συνέλευση στις 13/4/2013 προκειμένου να αποφασίσει τη σύγκληση της Γενικής Συνέλευσης για την αύξηση του Μετοχικού Κεφαλαίου η οποία είναι σύμφωνη με την ανακεφαλαιοποίηση των συστηματικών τραπεζών. Σε περίπτωση που δεν επιτευχθεί το ελάχιστο ποσοστό της συμμετοχής του ιδιωτικού τομέα η αύξηση του κεφαλαίου θα καλυφθεί από το Ταμείο Χρηματοπιστωτικής Σταθερότητας.

Η τράπεζα Eurobank θα συγκαλέσει Διοικητικό Συμβούλιο για συζητήσεις αύξησης του μετοχικού κεφαλαίου. Το ΤΧΣ που είναι ο κοινός μέτοχος θα λάβει την απόφαση τη τελική. Η κάλυψη των ΑΜΚ είναι προτεραιότητα του ΤΧΣ με πλήρη δέσμευσή του αφού ήδη έχει προκαταβάλλει τα απαραίτητα κεφάλαια. Έτσι με αυτόν τον τρόπο έχει αποδείξει τη σταθερότητά του τραπεζικού συστήματος δίνοντας σιγουριά στις καταθέσεις.

- **Συγχώνευση Τράπεζας Alpha Bank – Εμπορική Τράπεζα**

Πλέον η τυπική πλευρά, δηλαδή η νομική που αφορά τη συγχώνευση της Alpha Bank και της Εμπορικής έχει ολοκληρωθεί αφού ακολούθησε η οριστική συμφωνία της Credit Agricole. Έπειτα από ανακοίνωση της Alpha Bank ο γάμος των δυο τραπεζών είναι στο τελικό στάδιο της ενοποίησης. Έτσι σύμφωνα με την συγχώνευση η Alpha Bank εξαγοράζει το 100% του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής και η συνεισφορά της Credit Agricole θα είναι η καθαρή αξία του ενεργητικού 2,7 δις ευρώ. Κανένα υπόλοιπο χρηματοδότησης δεν υφίσταται στο ενοποιημένο σώμα από τη μεταφορά του χαρτοφυλακίου ύψους USD 1,4 δις ευρώ.

Σύμφωνα με την ανακοίνωση αναφέρεται ότι το σύνολο του μετοχικού κεφαλαίου της Εμπορικής μεταφέρθηκε στη Alpha Bank από τη Credit Agricole, έπειτα από τη συμφωνία εξαγοράς και τη λήψη οικείων κανονιστικών εγκρίσεων από τις Ελληνικές και Κυπριακές Τράπεζες αλλά και από τις επιτροπές Ανταγωνισμού. Έπειτα

από την Υπογραφή Συμβάσεως Αγοράς Μετοχών η Credit Agricole κατέβαλλε συνολικά 2.9 δις ευρώ αγοράζοντας ομόλογο της Alpha Bank ύψους 150 εκατ. ευρώ . Κάτι που αποτελεί επένδυση για την τελευταία τράπεζα αφού είναι συνεισφορά για τα εποπτικά κεφάλαια. Επίσης ένα σημαντικό κεφαλαιακό απόθεμα δίνεται στους μετόχους της Alpha Bank από την αναμενόμενη ανακεφαλαιοποίηση του τραπεζικού συστήματος.

Η εξαγορά αυτή λαμβάνοντας υπόψη τη κεφαλαιακή ενίσχυση από την Credit Agricole συνεισφέρει στην Alpha Bank Καθαρή Αξία Ενεργητικού 2,7 δις ευρώ. Στο ποσό αυτό δεν αναφέρονται οι συνεργείες ή κάποιες άλλες θετικές επιδράσεις. Βασικός επιχειρηματικός συνδυασμός αποτελεί για τη Alpha Bank και το δανειακό χαρτοφυλάκιο με υψηλές καλύψεις από την Εμπορική. Σύμφωνα με ανακοίνωση του κ. Κωστόπουλου τον κύριο λόγο στην αναδιάρθρωση του χρηματοπιστωτικού τομέα τον αναλαμβάνει η Alpha Bank μέσα από την ένωση των δυο τραπεζών. Στο κλίμα των διαρθρωτικών μεταρρυθμίσεων η Ελλάδα δείχνει πρόοδο και αρχίζουν να φαίνονται οι πρώτες ενδείξεις καλύτερευσης του οικονομικού κλίματος. Το ενιαίο πλέον σχήμα θα συμβάλλει στην επανεκκίνηση και ανασυγκρότηση του τραπεζικού συστήματος.

Σημαντικό στοιχείο αναφοράς για την Τράπεζα είναι η επικείμενη ανακεφαλαιοποίηση. Οι οικονομίες κλίμακας θα επιτευχθούν από την ανάληψη του λειτουργικού ελέγχου και κυρίως από τον εξορθολογισμό του ενιαίου Δικτύου αλλά και από την ενοποίηση της διοικητικής τομής. Από το μειωμένο κόστος καταθέσεων θα προκύψει συνδυασμός των συνεργειών κόστους με τα παραπάνω αλλά και σταυροειδής πωλήσεις η οποία θα φέρει αξία στους μετόχους.

Η συναλλαγή η οποία προέρχεται από το δεύτερο σε μέγεθος χρηματοοικονομικού ομίλου στην Ελλάδα είναι ένα σημαντικό βήμα προκειμένου να αναδιαρθρωθεί το τραπεζικό σύστημα. Το μερίδιο της Alpha Bank θα είναι 20% σε καταθέσεις και 24% σε χορηγήσεις. Επίσης το γεγονός ότι οι δυο τράπεζες εστιάζουν σε επιχειρηματική πίστη αποτελεί βήμα για αναφορά στο Ελληνικό τραπεζικό σύστημα. Η κεφαλαιακή βάση της Alpha Bank ενισχύεται από την απόκτηση της Εμπορικής και αποκτά μια πλεονεκτική θέση απέναντι στη μελλοντική ανακεφαλαιοποίηση. Η εξαγορά της Εμπορικής συμβάλλει κατά 2,7 ευρώ έπειτα από την κεφαλαιακή ενίσχυση ύψους 2,9 δις. ευρώ. Από την Credit Agricole.

Νέο χαρτοφυλάκιο δίνει η Εμπορική η οποία συνεισφέρει 22% σε συνολικές χορηγήσεις και έτσι δίνει κάλυψη σε αυτές ύψους 4,8 δις ευρώ. Ακόμα άλλος ένας λόγος για το υψηλό δανειακό χαρτοφυλάκιο της τράπεζας είναι ότι αποτελεί ένα σωστό και κατάλληλο επιχειρηματικό σχεδιασμό για την Alpha Bank. Οι τομείς στους οποίους η τελευταία τράπεζα έχει εστιάσει και έχει ήδη μια δυναμική παρουσία αποτελούν και σημείο ενδιαφέροντος και για την Εμπορική. Στους τομείς αυτούς συμπεριλαμβάνονται και τα δάνεια των επιχειρήσεων απέναντι σε βιομηχανικούς κλάδους και κατασκευαστικούς.

Από τις ετήσιες συνεργείες ύψους 200 εκατ. ευρώ η Alpha Bank θα επωφεληθεί, σε αυτές συμπεριλαμβάνονται συνέργειες ύψους 150 εκατ. ευρώ αλλά ακόμα και 50 εκατ., ευρώ από χρηματοδοτήσεις και έσοδα. Σε διάστημα τριών ετών θα πραγματοποιηθούν οι παραπάνω συνέργειες, από την ολοκλήρωση της συγχώνευσης. Οι συνέργειες που έχουν εκτιμηθεί ύψους 150 εκ. ευρώ και που είναι σε πλήρη εξέλιξη. Οι συνέργειες αυτές προέρχονται από εξορθολογισμό Δικτύου, άρση αλληλοκαλύψεων σε λειτουργίες που είναι κεντρικές λειτουργίες αλλά και από τον επανασχεδιασμό επιχειρηματικών δραστηριοτήτων.

Αναφέρονται εκτιμώμενες συνέργειες οι οποίες είναι σε πλήρη εξέλιξη με ύψος 50 εκατ. ευρώ και το ποσό αυτό είναι αποτέλεσμα της τιμολογιακής κάλυψης προθεσμιακών καταθέσεων της Εμπορικής στην Alpha Bank και της προσαρμογής τους. Επίσης αναμένεται να οδηγήσει σε ακόμα μια δυνατότητα ανατιμολόγησης αλλά και σε αξιοποίηση ευκαιριών που αφορούν σταυροειδής πωλήσεις και ανάπτυξη αυτών σε όσα προϊόντα ανήκουν στο πελατολόγιο της Εμπορικής. Τέλος, η χρηματοδότηση που έχει η Εμπορική από το Ευρωσύστημα είναι περιορισμένη και με αυτό τον τρόπο η συμμετοχή των προερχόμενων από τις κεντρικές τράπεζες κεφαλαίων μειώνονται στον Ισολογισμού του ενιαίου σχήματος.

5.2.5 Τραπεζικές Συγχωνεύσεις στην Ελλάδα οι Οποίες δεν Ολοκληρώθηκαν – Μελέτη Περίπτωσης η Ακύρωση της Συγχώνευσης Alpha Bank και Eurobank

Το πρόγραμμα απομείωσης του ελληνικού χρέους (PSI) και του οποίου η επίσημη ανακοίνωση που αναμένεται έως τις 12 Φλεβάρη, ίσως καθυστερήσει την σχεδιαζόμενη συγχώνευση της Alpha και της Eurobank λόγω της αβεβαιότητας για τις απώλειες που θα προκαλέσει η ανταλλαγή των ομολόγων (PSI). Άλλες όμως είναι οι

απώλειες και άρα οι ανάγκες κεφαλαιακής ενίσχυσης, αν το πρόγραμμα επιφέρει απώλειες 50% και άλλες 70% με όρους καθαρής παρούσας αξίας (NPV) λένε στην αγορά την ώρα που η έκθεση της Eurobank στα ελληνικά ομόλογα είναι σχεδόν δύο φορές μεγαλύτερη σε σχέση με την Alpha Bank.

Οι επίσημες ανακοινώσεις των δύο τραπεζών, ήταν σε διαφορετική μάλλον γραμμή η μία από την άλλη. Η Alpha υποστήριξε ότι το PSI καθιστά ασαφές το χρονοδιάγραμμα της συγχώνευσης, ενώ η Eurobank από την πλευρά της επισήμανε ότι δεν συντρέχει λόγος καθυστέρησης. Το Χρηματιστήριο Αθηνών επίσης ανέστειλε την διαπραγμάτευση των δύο μετοχών. Πριν την εξέλιξη αυτή, η μετοχή της Alpha είχε καταγράψει άλμα 9,4% στα 1,28 ευρώ, ενώ η μετοχή της Eurobank έχανε 0,25% στα 0,80 ευρώ.

Η αγορά εκτιμά, αναφέρουν αναλυτές, ότι θα αλλάξουν οι όροι της συμφωνίας υπέρ της Alpha Bank, καθώς η Eurobank έχει μεγαλύτερο χαρτοφυλάκιο με ελληνικά ομόλογα και θα έχει μεγαλύτερες ζημιές (NPV) στο πλαίσιο του PSI και άρα μεγαλύτερες κεφαλαιακές ανάγκες. Η έκθεση της Eurobank στα ελληνικά ομόλογα είναι δύο φορές μεγαλύτερη σε σχέση με την Alpha, πράγμα που σημαίνει ότι οι ζημιές που θα έχει από το PSI θα είναι μεγαλύτερες από όταν κλείστηκε η συμφωνία. Υπάρχει διαφορά εάν οι ζημιές (NPV) είναι 60%, 65% ή 70% (). Τον Νοέμβριο, οι μέτοχοι Alpha και Eurobank ενέκριναν την συγχώνευση των δύο ιδρυμάτων. Θα υπάρξουν όμως συζητήσεις για να «γεφυρωθούν» οι διαφορετική απόψεις για την ταχύτητα της συγχώνευσης.

Το «δόγμα» των υπευθύνων της Alpha Bank ότι η Ελλάδα χωράει το πολύ 2,5 τράπεζες είναι τόσο παλιό, όσο και οι πρώτες αποτυχημένες απόπειρες για τη συγκρότηση ενός «εθνικού πρωταθλητή» στον κλάδο, με διεθνές εκτόπισμα. Το εγχείρημα αυτό, που είχε φημολογηθεί έντονα από τους καλοκαιρινούς μήνες, ως ένα από τα 8 πιθανά σενάρια συγχωνεύσεων, επαναλαμβάνεται, τώρα, με πρωταγωνιστές την Alpha Bank και τη Eurobank, μια κυοφορούμενη «υπερτράπεζα» με 2.276 καταστήματα, 150 δισεκατομμύρια ευρώ σύνολο ενεργητικού, μεγέθη που τη φέρνουν 23η στην κατάταξη της ευρωζώνης.

Πρόκειται για μια φιλόδοξη προοπτική ανάπτυξης όλου του τραπεζικού συστήματος, με αναμενόμενες επενέργειες σε όλο το φάσμα των δραστηριοτήτων, όπου εμπλέκονται οι δύο τράπεζες. Οι πιο αισιόδοξοι, στο ξεκίνημα του εγχειρήματος,

έκαναν λόγο για ένα κομβικό σημείο αναφοράς στη διαμόρφωση των οικονομικών εξελίξεων», επενδύοντας προσδοκίες αλλαγής «κλίματος» και δημιουργίας ενός καθόλα επιθυμητού ρεύματος deals, στην ολοκλήρωση της συγχώνευσης.

Μόλις λίγους μήνες μετά τις εξαγγελίες, οι προσδοκίες αυτές έχουν αρχίσει να θαμπώνουν, να ακολουθούν τη φορά της γενικότερης κατάρρευσης που παρασύρει την οικονομία και την κοινωνία. Η «βύθιση» του Χρηματιστηρίου και των κεφαλαιοποιήσεων των τραπεζών (συμπεριλαμβανομένων της Alpha Bank και της Eurobank) τροποποιούν τόσο τις αρχικές προβλέψεις, ώστε να βρίσκουν πλέον έδαφος οι αμφισβητήσεις υλοποίησης του εγχειρήματος. Έτσι, η αρχικά σχεδιαζόμενη αύξηση κεφαλαίου 1,25 δισεκατομμύρια ευρώ για την ανακεφαλαιοποίηση της νέας τράπεζας, με επιδιωκόμενο δείκτη κεφαλαιακής επάρκειας (Tier 1) στο 14 φαίνεται να μην αρκεί, και υπολογίζεται ότι θα απαιτηθούν πλέον τα υπερδιπλάσια κεφάλαια για την επίτευξη του στόχου.

Ωστόσο, αυτό από μόνο του προκαλεί «αλυσιδωτή αντίδραση», αφού η συμμετοχή της Paramount Services είχε υπολογιστεί στη βάση παραδοχών που πλέον δεν ισχύουν. Έτσι, λοιπόν, προβάλλει το ερώτημα αν είναι διατεθειμένοι οι επενδυτές απ' το Κατάρ να ρισκάρουν μεγαλύτερη συμμετοχή; Και ως ποιο βαθμό;

Εννοείται ότι υπάρχουν κι άλλα εξίσου δύσκολα ερωτήματα που σχετίζονται με τις δραματικές αλλαγές δεδομένων της ελληνικής οικονομίας από μέρα σε μέρα. Για παράδειγμα, ο σχεδιασμός της συγχώνευσης είχε γίνει στο πλαίσιο των αποφάσεων της 21ης Ιουλίου, που προέβλεπαν «εθελοντικό κούρεμα» 21%. Όμως, η συμφωνία αυτή βρίσκεται στον αέρα, με άμεσα ορατό το ενδεχόμενο για κούρεμα 50-60%. Φυσικά, οι συγχωνεύσεις των τραπεζών, υπό αυτές τις συνθήκες, είναι ο ρεαλιστικότερος τρόπος πρόληψης της υποχρεωτικής, και πιθανότατα αναπόφευκτης για τις περισσότερες, κρατικοποίησης των τραπεζών. Όμως, αυτό που επισημαίνεται, είναι ότι άλλα πλάνα είχαν βάλει στο τραπέζι τα στελέχη της Alpha Bank και της Eurobank, και άλλα δεδομένα καλούνται πλέον να αντιμετωπίσουν.

Ένα ακόμη «πρόβλημα» στην υλοποίηση της συγχώνευσης είναι η ασάφεια που ακόμη υπάρχει για την τύχη των 35.000 εργαζομένων των δύο τραπεζών - οι 15.000 εξ' αυτών απασχολούνται στην Ελλάδα-, καθώς από καμιά πλευρά δεν έχει αποκλειστεί η μείωση του δικτύου καταστημάτων των δύο συγχωνευόμενων

τραπεζών. Πληροφορίες, πάντως, αναφέρουν ότι για κάθε δύο απολυόμενους από την Alpha Bank, θα απολύονται πέντε εργαζόμενοι από την Eurobank.

Το θέμα των περικοπών και απολύσεων, μαζί με τους αναμενόμενους συσχετισμούς στελεχών στη διοίκηση της νέας τράπεζας, που μάλλον θα γέρνουν προς την πλευρά της Alpha Bank, έχουν δημιουργήσει προβληματισμό, ενώ αναμένονται και εντονότερες τριβές, όταν το νέο σχήμα ξεκινήσει τη λειτουργία του. Επίσης, η συμφωνία συγχώνευσης προοιωνίζεται πωλήσεις περιουσιακών στοιχείων και θυγατρικών των δύο τραπεζών.

Ενδεχόμενο που αναμένεται να προκαλέσει επιπλέον συρρίκνωση προσωπικού, στα υψηλόβαθμα στελέχη και όχι μόνο. Από την παρουσίαση που δόθηκε στη δημοσιότητα για τις ανάγκες της συγχώνευσης προκύπτει ότι εκτός από την πώληση της Tekfen, δηλαδή της θυγατρικής τράπεζας της Eurobank στην Τουρκία, το νέο σχήμα θα προχωρήσει σε αναδιάταξη των βασικών θυγατρικών του τραπεζικού τομέα στο εξωτερικό και σε διαθέσεις μη βασικών περιουσιακών στοιχείων, που θα αποφέρουν έσοδα άνω του 1 δισεκατομμύρια ευρώ.

Επίλογος – Συμπεράσματα

Όσο αναφορά την ρευστότητα των τραπεζών είναι σε πάρα πολύ ικανοποιητικό επίπεδο καθώς ο σχετικός δείκτης ξεπερνά την μονάδα σε όλα τα οικονομικά έτη , συνεπώς όλες οι τράπεζες δεν έχουν αδυναμία ως προς την κάλυψη των υποχρεώσεων τους. Οι ασφαλιστικές εταιρείες έχουν και αυτές πολύ ικανοποιητική ρευστότητα τις χρονιές ανάλυσης των οικονομικών τους καταστάσεων.

Η δραστηριότητα και των τραπεζών και των ασφαλιστικών εταιρειών βρίσκεται σε μη ικανοποιητικό επίπεδο . Συνεπώς θα έπρεπε να δοθεί περισσότερη σημασία στην ποιότητα των παροχών τους ώστε να σημειώσει άνοδο ο σχετικός δείκτης.

Τέλος όσο αναφορά την αποδοτικότητα οι τρεις τράπεζες ALPHA BANK,EUROBANK ,ΤΡΑΠΕΖΑ ΠΕΙΡΑΙΩΣ δεν φτάνουν τα επιθυμητά όρια του σχετικού δείκτη αποδοτικότητας ,μόνο η ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ικανοποιεί σχετικά τα όρια του δείκτη αποδοτικότητας. Όσο αναφορά τις ασφαλιστικές εταιρείες η μοναδική που φαίνεται να μην επηρεάζεται από την οικονομική κρίση είναι η GROUPAMA.

Παρ' όλα αυτά έχει παρατηρηθεί μια μείωση του βαθμού συγκέντρωσης. Μόνο οι τράπεζες εκείνες οι οποίες μπορούν και αξιοποιούν τα βασικά τους πλεονεκτήματα μέσα στο πλαίσιο της τραπεζικής αγοράς, θα παραμείνουν ανταγωνιστικές. Τέλος αναφέρεται ότι ευεργετικά είναι τα αποτελέσματα από τη λειτουργία της νέας εποπτεύουσας αρχής στις ασφαλιστικές εταιρείες η οποία έχει την επωνυμία Επιτροπή Εποπτείας Ιδιωτικής Ασφάλισης και είναι υπό την εποπτεία του Υπουργού Οικονομίας και Οικονομικών. Η λειτουργία της άρχισε μετά από την εξυγίανση του χώρου τα τελευταία τρία χρόνια

Βιβλιογραφία

- Βενιέρης Δ.- Παπαθεοδώρου Χρ. (2003), «Η κοινωνική πολιτική στην Ελλάδα», Αθήνα, Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα
- Στασινοπούλου Όλ., (2006), «Κράτος Πρόνοιας», Αθήνα, Εκδόσεις Gutenberg
- Αλεξίου Κ., Αράπογλου Β., Αργείτης Γ., Καρακιουλάφη Χ., Μοσχονάς Α., Νικολαΐδης Ε., Παπαθεοδώρου Χ., Πετμετζίδου Μ., Στασινόπουλος Γ., Χάλαρης Γ., (2012), «Οικονομικές αλλαγές και κοινωνικές αντιθέσεις στην Ελλάδα», Εκδόσεις Τυπώθητω
- Σόρος Τζ. (2008), « Η οικονομική κρίση του 2008 και η σημασία της», Αθήνα, Εκδόσεις Λιβάνη
- Ματσαγγάνας Μ., (2011), “Η Κοινωνική Πολιτική σε Δύσκολους Καιρούς, Οικονομική Κρίση, Δημοσιονομική Λιτότητα και Κοινωνική Προστασία», Εκδόσεις Κριτική
- Σταθόπουλος Π.Α., (2005), “Κοινωνική Πρόνοια – Ιστορική Εξέλιξη και Νέες Κατευθύνσεις”, Εκδόσεις Παπαζήσης
- Καραμούζης Ν., Χαρδουβέλης Γ., (2011), «Από τη Διεθνή Κρίση στην Κρίση της Ευρωζώνης και της Ελλάδος – Τι μας Επιφυλάσσει το Μέλλον”, Εκδόσεις Λιβάνης
- Μελάς Κ., (2009), Η Οικονομική Κρίση του 2008 και η Σημασία της, Εκδόσεις Λιβάνη
- Ρεπούσης. Σπ., (2006). Χρηματοοικονομική Διοίκηση και Διεθνής Τραπεζική. Εκδόσεις Σάκκουλα, Αθήνα
- Υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών, Στοιχεία για την Κρίση Παγκοσμίως, Σχετικές Μελέτες και Έρευνες, 2012
- ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Δείκτες Φτώχειας και Οικονομικής Κατάστασης στην Ελλάδα, Συγκεντρωτικά Στοιχεία 2000 – 2014

- Συλλιγάρδος Γιώργος και Σχοινιωτάκης Νίκος,(2011).Σύγχρονη Χρηματοπιστωτική Διοίκηση Αγορές Χρήματος & Κεφαλαίου. Εκδόσεις Ελλην.
- Ένωση Ασφαλιστικών Εταιρειών Ελλάδος (ΕΑΕΕ), Πενταετής Έκθεση για την Πορεία των Ιδιωτικών Ασφαλιστικών Επιχειρήσεων στην Ελλάδα 2008-2013 και Σχετικοί Οικονομικοί Δείκτες
- Eurostat, Δείκτες Ανισότητας και Φτώχειας στην Ε.Ε. και στην Ελλάδα, 2000-2010
- ΟΚΕ – Οικονομική Κοινωνική Επιτροπή Ελλάδος, 2013
- Εφημερίδα Καθημερινή, *Η Ιστορία των Ξένων Τραπεζών στην Ελλάδα, 1921-2005*, Έκδοση 2010
- Τράπεζα Πειραιώς, *Ενημερωτικό Δελτίο Σχετικά με την Εξαγορά Μεριδίου από την Proton Bank, Σχετικά Στοιχεία*, 2009
- Εφημερίδα Ελευθεροτυπία, *Ανακοινώθηκε η Συγχώνευση Alpha – Eurobank*, Έκδοση 29 Αυγούστου, 2011
- Εφημερίδα «ΤΟ ΒΗΜΑ», *Τα Μαύρα Σύννεφα του Deal Alpha – Eurobank*, Έκδοση 30/12/2011
- Γενική Τράπεζα, Πληροφορίες και Στοιχεία Σχετικά με την Τράπεζα, Στοιχεία Αναφερόμενα στο Επίσημο Site της Τράπεζας, 2011
- Εφημερίδα Πρώτο Θέμα – *Και Τυπικά Τέλος στη Συγχώνευση Alpha – Eurobank*, Έκδοση 14/3/2012
- ΕΛ.ΣΤΑΤ. – Δείκτες Φτώχειας και Οικονομικής Κατάστασης στην Ελλάδα, Συγκεντρωτικά Στοιχεία 2000 – 2014
- ICAP, Κλάδος Ασφαλειών στην Ελλάδα, Πανελλαδική Μελέτη Λειτουργίας Κλάδου, 2012
- ΕΤΕ, 2010
- ΕΤΕ, 2012
- ΕΤΕ, 2013

- ❖ Glaveli, N. and Kufidu, S. (2005). The Old, the young and the restless. A comparative of Environmental change on training in four Greek banks. *European Business Review*.
- ❖ Calomiris, Ch. W., (2011), «Αίτια της κρίσης στην αγορά ενυπόθηκων στεγαστικών δανείων υψηλού κινδύνου», Άρθρο Α.1, Από τη διεθνή κρίση στην κρίση της Ευρωζώνης και της Ελλάδας: Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;, Επιμέλεια Νικόλαος Β. Καραμούζης και Γκίκας Α. Χαρδούβελης, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα.
- ❖ Collignon, S., (2011), «Η έκδοση ιδιωτικών ομολόγων της Ευρωπαϊκής Ένωσης ως διέξοδος από το ελληνικό δράμα», Άρθρο Δ.2, Από τη διεθνή κρίση στην κρίση της Ευρωζώνης και της Ελλάδας: Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;, Επιμέλεια Νικόλαος Β. Καραμούζης και Γκίκας Α. Χαρδούβελης, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα.
- ❖ Mayer, T., (2011), «Διδάγματα από την κρίση χρέους στην Ελλάδα», Άρθρο Δ.1, Από τη διεθνή κρίση στην κρίση της Ευρωζώνης και της Ελλάδας: Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;, Επιμέλεια Νικόλαος Β. Καραμούζης και Γκίκας Α. Χαρδούβελης, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα.
- ❖ O'Neill, J., (2011), «Κρίση και οικονομικός κύκλος: η άποψη της αγοράς», Άρθρο Α.2, Από τη διεθνή κρίση στην κρίση της Ευρωζώνης και της Ελλάδας: Τι μας επιφυλάσσει το μέλλον;, Επιμέλεια Νικόλαος Β. Καραμούζης και Γκίκας Α. Χαρδούβελης, Εκδόσεις Λιβάνη, Αθήνα.